

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز سه شنبه (۲۸) اردیبهشت ماه ۲۵۳۵ شاهنشاهی

فهرست مطالب :

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .

۲- بیانات قبل از دستور : بانو ابتهاج سیمعی و آقایان

عطار- ابوالحسن عاملی - دکتر مشیر - میرزالیو - رحیم

زاده خوئی - محمدنوری - عباس میرزائی .

۳- تقدیم لایحه تبدیل قبوض اقساطی خرده مالکان

شمول شق تقسیم قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره

بزرگین مستاجر، باوراق قرضه، بوسیله آقای رهبری معاون

وزارت تعاون و امور روستاها.

۴- تقدیم سؤال بوسیله آقای بردلی از وزارت پست و تلگراف

و تلفن .

۵- طرح گزارش شوراول کمیسیون امور خارجه راجع

به کنوانسیون مربوط بوضع پناهندگان و پروتکل آن .

۶- تصویب صورت جلسه قبل .

۷- تقدیم سؤال بوسیله آقای اردلان از وزارت راه و

ترابری .

۸- طرح و تصویب گزارش شوردوم کمیسیون تعاون

و امور روستاها راجع به تمدید مهلت مقرر در ماده ۳ قانون

تعاونی نمودن تولید و یکبارجه شدن اراضی در حوزه عمل

شرکت های تعاونی روستائی و ارسال به مجلس سنا.

۹- طرح گزارش شوراول کمیسیون کشور راجع به

اصلاح بازه ای از مواد قانون شهرداری و الحاق ۳ ماده
 به آن.

۱۰- طرح گزارش شوراول کمیسیون کشور راجع به

ثبت احوال.

۱۱- تقدیم صورت تعهدات دولت ایران بابت مخارج

سازمان ملل متحد در سال ۱۳۵۴ (۱۹۷۵) ، بوسیله

آقای دکتر شادمان وزیر مشاور و معاون پارلمانی نخست وزیر.

۱۲- طرح گزارش شوراول کمیسیون امور استخدام و

سازمانهای اداری راجع به تشکیل انستتوی علوم تغذیه

و صنایع غذایی ایران .

۱۳- بیانات بعد از دستور بانو پرویندو آقایان افتخاری-

طغیانی .

۱۴- اعلام وصول ۳ لایحه از مجلس سنا: (۱) لایحه

اصلاح مقررات مربوط به تحصیل افسران و همافران و

درجه داران و محصلین در نیروهای مسلح شاهنشاهی (۲)

لایحه تقلیل حقوق گمرکی ساختمانهای پیش ساخته

(۳) لایحه الحاق دولت شاهنشاهی ایران به کنوانسیون

تجارت گندم مورخ ۱۹۷۱ و پروتکل های الحاقی مورخ

۱۹۷۵ و ۱۹۷۴ .

۱۵- تقدیم سؤال بوسیله آقای مهدی آستانه ای از وزارت

بازرگانی .

۱۶- ختم جلسه .

مجلس ساعت نه صبح برپاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

آقایان : آستانه‌ای - آموزگار - ابطنی - اجاق اسدی-اسکندری - اعظمی - افتخار - ایلخانی - دکتر برومند - دکتر بهادرئ - بیارلو - بزکچور - پیشوائی - دکتر تجدد - تژده - تولائی زاده - جاف - جباری - جهانشاهی - حجتی - خزیمه - خسروی دارانی - دکتر خطیبی - دکتر دادفر - دلخوش - ذوالفقاری - رامبد - رئیس اردکانی - دکتر رشید یاسمی - ساری اصلانی - سترک دره شوری - کریم بخش سعیدی - شهبازی - دکتر خیابانی - طغانی - عالمی - دکتر عدل-عطارد - فرهنگ - فلاح مقدم - قائمی - قادری - قریشی - قوامی - صادق کاشفی - کبیری - لبقوئی - لیوانی - مانی - محمد خانلو - مشیر - معتضدی - معززی - دکتر منصور - مهرزاد-میرزالی - نظمی - نواب-صفا - واحدی - تنوی لاریجانی - بانو آقایان - بانو برومند - بانو جهانبانی - بانو ابتهاج سمعی - بانو دکتر صبیح - بانو ضرابی - بانو مشائی - بانو نجمی ناشینی .

۲- بیانات قبل از دستور : بانو ابتهاج سمعی و آقایان :

عطارد - آیوالحسن عالمی - دکتر مشیر-میرزالی - رحیم زاده خوئی - محمدنوری - عباسمیرزائی .

رئیس - نطق‌های قبل از دستور را شروع میکنیم بانو ابتهاج سمعی تشریف بیاورید .

بانو ابتهاج سمعی - جناب رئیس ، همکاران محترم قبلاً وظیفه خود میدانم از حسن توجه دولت در انتخاب یکی از زنان نماینده برای عضویت در هیئت که بریاست نخست وزیر ایران بدعوت بانو ایندیراگاندی بکشور هندوستان میرفت تشکر نمایم (احسن) البته چنین ظرافت فکری لازمه درخندگی و عصر رستخیز ماست و باز صمیم قلب از بانوان همکار پارلمانی که با صفای باطن بنده راشایسته همراهی در این سفر دانستند و اعتماد و لطف خود را در کمال بزرگواری ابراز داشتند سپاسگزاری نمایم . (احسن)

گزارش رسمی واستنباطات فردی گزارشگران رادیو تلویزیونی و مطبوعاتی از این سفر براهمت به تفصیل بااستحضار نمایندگان محترم رسیده است اما آنچه برادر این سفر تحت تأثیر قرار داد برای ما مباحث آفرین و سرلراز کننده بود توجه توأم با احترامی است که در حیا زین قرائت

در کشور هند از مسئولان امور نسبت به شاهنشاه مینهن ما وجنبش‌های بزرگ همه جانبه مادیدیم (صحیح است) . همه آنجا با گرمی و بهیربانی مواجه بودیم . نخست وزیران دو کشور باستانی قاره کهنسال آسیا در کمال تفاهم و صفا دوره‌بیزها نشستند و آنچه را به صلاح منطقه و مردم آن بود در مذاکرات مقدم دانستند . اهمیت توسعه انرژی هسته‌ای برای مقاصد مسالمت‌آمیز و بدورداشتن اقیانوس هند از نفوذ ابرقدرتها که خوشبختانه ضرورت بر دوام مهم بین المللی قبلاً در این کشور اعلام و مورد توجه شاهنشاه مابوده است مورد تأیید مجدد قرار گرفت .

دیدار سرزمین باستانی هند با همه ویژگیهای تاریخی طبیعی اجتماعی و اقلیمی آن میتواند برای همه هم‌میهنان ما که علایق دیرین دوستی و تفاهم با هندوستان اطلاعاتی یا خاطراتی دارند فرصتی بسیار مغتنم باشد زیرا در همه جا به تأثیر روابط فرهنگی و هنری ایران بر میخوریم تاج محل زیبا سرشار از ظرافت ذوق و لطف و هنر ایرانیان هنرمندی است که آن بنای عظیم را با دقت و مهارت خود ایجاد کرده‌اند . دهموزه ملی هند به نقاشی‌ها و مینیاتورها و نونوخته‌های زیبای فارسی که برای ما غرور آفرین بود بر میخوریم در این سفر دریافتیم که ملت نجیب هندنگاهی ژرف و تفکری پسندیده‌تر نسبت بآینده خود دارد در بازدید از مراکز صنایع الکتریکی و مراکز تحقیقات اتمی هند و پیشرفتهای صنعتی و کشاورزی آن متوجه این نکته شدیم که ملتی با اراده آهنین بپا خاسته و بسوی ترقی و رفاه بر می‌دارد . و برای جاد محیط تفاهم و صلح و صفادراین منطقه تأکید مینمایم . (احسن) نکته دیگری که باید مایه مباحث هرایرانی باشد آنست که نخست‌وزیر مقتدر و توانای هند که یک سرزمین ششصد میلیونی را اداره مینماید بارها با کمال صفا و صمیمیت از نقش مؤثر رهبر عالیقدر ما در مسائل جهانی و منطقه‌ای تجلیل بعمل آورد و از جوانمردیها و یاوریهای دولت شاهنشاهی در کمک به کشورهای جهان سوم و هندوستان سپاسگزاری نمود . (احسن) مسلماً اعلامیه مشترک ایران و هند و نمایندگان محترم ملاحظه فرموده‌اند امیدواریم این همکاریهای صمیمانه در این منطقه موجب بقاء صلح و رفاه همه ملتها و تأمین آرامش منطقه که برای پیشرفت مردم آسیا ضروری است بشود . از این فرصت استفاده میکنم و تذکری را به مسئولین راه و ترافیک ضروری می‌بینم و آن اینکه در هفته دو اردیبهشت ماه برای یکی از مسئولان از یکم حادثه‌ای در جاده تهران رشت روی داد و وقوع این حادثه ما را متوجه چند نکته کرد یکی آنکه انصاف

در امر بهداشت و درمان و اداره برخی از موسسات درمانی جهش‌های بسیار درخشنده‌ای دیده میشود که مدیریت بیمارستان اورژانس شیر و خورشید سرخ رشت بیمارستان کورش نمونه درخشان آن است وقتی دلسوزیهای انسانی پرستاران پاک و پاکیزگی کم نظیر بیمارستان و وظیفه شناسی کادر پزشکی و جراحی آنجا را آدم می‌بیند باید اعتراف کند که اینگونه مؤسسات با آن حسن اداره می‌رود در ردیف بیمارستانهای خوب دنیا باشد و این خود برای مملکت ما کمال سرفرازی و افتخار است .

اما بدبختانه چند روزی که حسب وظیفه بر باین بیمارم در بیمارستان حضور داشتم دائماً شب و روز گروه مصدومین و مجروحین بود که به بیمارستان سرازیر میشد علت را جو یا شدم معلوم شد بر اثر بسته بودن راه عراز و چالوس همه راههای شمال به راه رشت منحصر شده است و پارستگین ترافیک این حوادث را بوجود می‌آورد البته توجه بیشتر برای ایجاد راههای مطمئن به نقاط شمال لازم است ولی تا ایجاد راههای جدید جادارد ترافیک جاده تهران رشت تحت مطالعه قرار گیرد و رفت و آمد کابینها و وسایط نقلیه سنگین زیر کنترل باشد و وسائل رسیدگی به حوادث و نجات مجروحین و رساندن آنان به مراکز درمانی بیشتر ، سریعتر و مجهزتر بشود توجه دولت را باین مهم جلب و امیدوارم قبل از شروع فصل دریا ترتیبی اتخاذ گردد که از بروز حوادث جلوگیری شود بقیه وقتم را به آقای عطارد میدهم متشکرم . (احسن)

رئیس - آقای عطارد بفرمائید .

عطارد - ریاست محترم مجلس شورای ملی ، خانمها ، آقایان ؛ بطوریکه خاطر نمایندگان محترم مستحضر است هفته گذشته شاهنشاه آرمانر سرزمین تاریخی و اهورائی فارس نزول اجلال فرمودند و مردم خونگرم و حق شناس این استان با استقبالی شورانگیز موبک مبارک همایونی را با جان و دل و صمیمیت بسیار ، پذیرا شدند . (صحیح است) برای مردم شیراز همه ساله شکوه و زیبائی اردیبهشت ماه ، باسعادت دیدار رهبر ارجمند کشورمان مقرون و همراه است ، بخصوص چون دیدار فرخنده و شادی بخش اخیر ، با جشنهای پنجاهمین سال سلطنت دودمان پهلوی مصادف و همزمان بود ، در نتیجه تمامی گروهها از زن و مرد - پیر و جوان - کشاورز و کارگر روشنفکر و

اصناف - دانشگاهیان و فرهنگیان و سایر قشرهای اجتماعی ، توفیق یافتند که یکبار دیگر از نزدیک احساسات بی ثابته و عواطف سرشار خود را به بهترین شکل و در آوج گسترده‌گی و شکوفائی بمقدم شهربار محبوب نثار نمایند و با (حافظ) شاعر ملکوتی شهر خود همصدا شوند که :
سپهر دور خوش اکنون زند کسه ماه آمد
جهان بکام دل اکنون رسد که شاه رسید (احسن)
دلبستگی و علائق اغالی فارس نسبت بشاهنشاه ریشه‌هایی مستحکم و عمیق دارد که بگذشته‌های دور و نزدیک مربوط میشود :

مردم فارس هرگز فراموش نمی‌کنند که در نخستین سالهای بعد از جنگ جهانی دوم و در ایام شوم بسراز اشغال ایران و در روزگاری که ناامنی و قحطی و بیماری ، زندگی را بر مردم بلند نظر فارس مانند سایر هموطنان ماتیزه و نار ساخته بود ، پادشاه جوان ایران در یکی از مسافرتهاى خود خارج از برنامه‌های رسمی و برکنار از هرگونه تشریفات ، بدون اطلاع قبلی اراده فرمودند محلات جنوبی شهر شیراز را بازدید نمایند .

در کوچه‌های گردآلود و دور افتاده بسراغ طبقات تهیست و بی بضاعت رفتند و از نزدیک با درماندگان تماس گرفتند و بدلجویی و غمخواری و کمک‌آنان پرداختند در آن روزگار آشفته و سیاه که هیچکس در فکر مردم نبود ، نه تنها برای بزرگسالان حتی برای من و همسالانم نیز که در سالهای اول دبیرستان مشغول تحصیل بودیم ، این حقیقت آشکار گردید که از میان تاریکی‌ها نور امید میدرخشد و تکیدهای وجود دارد و قلبی بزرگ با مهر و محبت مردم می‌طپد و برای نگاهداری ملتی که در برابر تهدبات حوادث در حال سقوط و از پای افتادن است ، با خواست و مشیت الهی دستی نیرومند بکار افتاده است (صحیح است) اگر به روزنامه‌های آن ایام مراجعه شود ، تصاویر متعدد شاهنشاه در حال گفتگو با مردم کوچه و بازار دیده میشود . در این تصاویر چهره افروغگی و درعین حال مصمم شاهنشاه ، ترسیم کننده روزگاری است که شاید نسل جوان امروز بخوبی از آن آگاهی نداشته باشد این تصاویر همچنین بیانگر این واقعت است که شاهنشاه ما از نخستین روزهای سلطنت با مردم این سرزمین پیوندی استوار داشته‌اند ، پیوندی که نقطه آغاز و فصل تاریخ نوین ایران بود و در سی سال گذشته علیرغم طوفان حوادث و وقایع بیشماری که روی داده است ، روز بروز بر استحکام آن افزوده شده

است (صحیح است) همچنانکه همه میدانیم خوشبختانه با همت بلند و اراده خصل ناپذیر مساعی شاهنشاه آن دوران غم انگیز و اندوختار مانند شب سیاهی بی پایان آمد و جای خود را بروزگار روشن و بر فروغ فعلی داد، کما اینکه در تشریف فرمائی اخیر، عرجا که شاهنشاه قدم میگذاشتند نشانه و آتاری از پیشرفت و ترقی دیده میشد، مؤسسات عظیم علمی و آموزشی، تجهیزات صنایع الکترونیک آزمایشگاهها فعالیتهای عمرانی و واحدهای کشاورزی و صنعتی و در کنار تمام اینها چیره های اسیدوار و مصمم افرادی که در اجرای منویات ترقیخواهانه رهبر ارجمند خود مسئولیت های خویش را در کار سازندگی تمدن بزرگ بدرستی احساس و درنگ کرده اند و با تمام وجود به تلاش و کوشش میپردازند، صحنه های غرور انگیزی بود که متأسفانه آنها با گذشته ها بخوبی نشان میدهد چگونه بر زمین و مردم فارس درسی سال گذشته و بویژه در پانزده سال اخیر از مزاج و عواطف ملوکانه برخوردار و از ثمرات انقلاب شاه و مردم بهره مند شده اند.

این استان وسیع که در گذشته اسیر مضامع و تحریکات سیاستهای استعماری و جولانگاه فئودالها و راهزنان مسلح و در نتیجه بی نصیب از آرامش و امنیت بود در حال حاضر با اطمینان و تأمین خاطر عقب ماندگی و رخوت طولانی خود را پشت سر گذاشته و با گامهایی استوار در جریان تحول و تکامل و در کار عمران و سازندگی است. فعالتهای کشاورزی و دامداری و توسعه و گسترش یافته و طرح مربوط به تأمین آب مشروب شهر شیراز با اواند

مؤکد شاهنشاه در جریان اجراء است. کابوهای علمی و آموزشی نظیر دانشگاه بهلوی و دانشسراهای کشاورزی و فنی به تربیت و تجهیز نیروی انسانی پرداخته اند، پایه گذاری واحدهای صنعتی و کارخانجات آغازی نوید بخش دارد. چنین بنظر میرسد که هرگاه دولت در کار احداث جاده ها و توسعه خطوط مواصلاتی، برنامه های قاطعی تهیه و اجراء نماید و از نظر تقسیم و ملحوظ داشتن سهم نقاط مختلف استان از واحدهای صنعتی پیش بینی های لازم بعمل آورد و جهت ایجاد بیمارستان و مؤسسات درمانی نیز توجه بیشتری معمول گردد. پیشرفتهای اقتصادی و اجتماعی و رفاهی فارس سرعت بیشتری بدست خواهد آورد.

نکته دیگری که یادآوری آن بنظر ضروریست اینکه مردم فارس و بخصوص متمکنین و صاحبان سرمایه نیز نباید فراموش کنند که در جنبش عمران و پیشرفت

استان خود بایستی مشارکت بیشتری داشته و با آگاهی از مقتضیات زمان و با استفاده از موافقت مساعد فعلی کشور در رشته های مختلف، سرمایه گذاری و فعالیت مبادرت ورزند. (صحیح است) در اینجا با کمال خوشوقتی باطلاع میرساند که متعاقب راهنمایی های ارزنده شاهنشاه در این زمینه نمایندگان شیراز توفیق یافتند که بلافاصله با تعدادی از افراد صاحب نظر و واجد امکانات مالی تماس حاصل و آمادگی و موافقت آنها را برای شرکت و سرمایه گذاری در فعالتهای اقتصادی بخصوص در رشته های تولید کشاورزی و دامداری و مرغداری جلب نمایند و امیدوار است سازمانهای مسئول دولتی نیز متقابلاً با فراهم ساختن تسهیلات لازم در این مورد توجه کافی معمول دارند، زیرا توجه دولت و همکاری مردم و کوشش شبانروزی همه طبقات اعم از کارمندان و مسئولین در بخش دولتی و دست اندر کاران بخش خصوصی در راه پیشبرد برنامه های عمرانی و سازندگی، در حقیقت بهترین پاسخی است که به ندای ترقیخواهانه و رهنمودها و فرامین شاهنشاه آریامهر داده میشود. در آخرین روز اقامت شاهنشاه در شهر شیراز نمایندگان فارس در مجلسین بنا و شورا افتخار شرفیابی بحضور معظم له حاصل کردند و بدین ترتیب یکبار دیگر اعضاء قوه مقننه و نمایندگان دوران رستخیز مورد عنایات ملوکانه قرار گرفتند و توفیق آنرا یافتند که از افکار و منویات همایونی ملهم و برخوردار شوند.

در خاتمه شباس همه فارسیان شاهد دوست و خدمتگزار و نمایندگان این استان را از تشریف فرمائی موکب همایونی به سرزمین فارس و همچنین از توجهات همیشگی و اواپ مؤکدی که پیوسته و از جمله در بازدید اخیر در مورد پیشرفت برنامه های عمرانی این منطقه صادر فرموده اند، همراه با آرزوی سلامتی و طول عمر به پیشگاهشان تقدیم و سخن زار در مورد تشریف فرمائی و مراجعت موکب همایونی از زبان لسان الغیب به پایان رسانیده و عرض میکنم:

کاروانی که بود بدرقه اش لطف خدای به تجمل بشیند به جلالت بیود (احسنت).

رئیس - آقای ابوالحسن عاملی بفرمائید.
ابوالحسن عاملی - جناب آقای رئیس همکاران محترم ضمن تقدیم تکریم اعلی مدیون و علاء رود و در نهایت در مورد زلزله اخیر که موجب ویرانی کلبه ساختمانها شد است و درخواست کمک و امداد را نموده اند

و اما بطوریکه استحضار دارند شورای عالی دانشگاهها در اجلاس اخیر خود در اصفهان تصویب کرد که ۲۰٪ سهمیه دانشجویان شبانه دانشگاهها، به ترتیب دیر اختصاص داده شود که بدینوسیله بنام معلمین از این محکم ارزنده تشکر مینماید زیرا این تصمیم بر اساس نیاز ملکت و ضرورت زمان است که به تربیت معلم توجه بیشتر شود اما در پی این تصمیم وزارت آموزش و پرورش باید از نظر رفاهی توجه بیشتری به معلمان داشته باشد از جمله است ارتقاء گروه دبیران به گروههای ممتاز ۱۱۰۱ و سایر کارکنان به گروههای ۸۰۷ علاوه بر شرط مدرک تحصیلی اشترازی را در نظر گرفته ولی برای احراز شرایط وریدن گروههای ممتاز چه ناراحتیها و دردسرهایی که برای معلمان زحمت کش فراهم میکنند در صورتیکه میتوانند شرایط سهل تر موجبات دلگرمی این طبقه شریف را فراهم کنند. مطلب دیگر در مورد پاداش آخرسال است که با زهم این عده از کارمندان دولت ۱۰ روز پاداش گرفته در حالی که سایر کارمندان یک تا دوماه پاداش آخرسال گرفته اند آخرین تبعیض برای چیست؟ موضوع دیگر مسئله مسکن معلمان است که هنوز بصورت قاطعی این مسئله حل نشده و موجبات نگرانی معلمان را فراهم کرده است و امداد مورد کارمندان ادارات که عبارت از مستدیان و مسئولان باشند معلوم نیست اسم این کار را چه میگذارند به مدیر کل و معاون و رئیس اداره و کارشناسی و کادرفنی فوق العاده بخل پرداخت کرده اند ولی به مستدیان و مسئولان و کارمندان ساده دلی که با حقوق کم و عائله زیاد و هزینه سنگین زندگی دست بگریبان هستند از بابت فوق العاده شغل چیزی پرداخت نمیکند، اگر اعتبار نیست برای همه نیست اگر هست برای طبقات و گروه پایین باشد نه بالا (صحیح است) این نوع تبعیضات موجب نارضایتی بین کارمندان میشود. و اما مطالبی درباره کهگیلویه و بویراحمد، این منطقه وسیع و عشایرنشین اخیر آفریده به بیست روز از بخشها و روستاهای این منطقه بازدید بعمل آوردم شاید بعضی ها بگویند چرا بیست روز؟ جواب خیلی آسان است، برای اینکه بیشتر راهها مانند زمان گذشته مال رو است و بنابراین باید با سبب راهها را طی کرد و از رودخانه های برآب با کلک عبور کرد و اما کلک همانطور که از اسمش بدست میآید وسیله ایست از حلقب خالی جای نفت و بنزین که در آنها را لحیم کرده و چندتا از آنها را با طناب بهم می بندند و یک نفر شناکنان آنرا از رودخانه عبور میدهند درحالی که یک نفر دیگر بر این کلک سوار است بهر حال

گفتنی زیاد است و حوائج منطقه فراوان و درخواست و نیاز مردم بسیار از این جهت فوریست و از حوائج منطقه را بعرض میرساند امید است مسئولان وزارتخانه ها و دستگاههای اجرائی با آنها توجه فرموده و وسایل رفع مشکل و انجام خواسته های مردم کهگیلویه و بویراحمد را فراهم سازند:

اول - مشکل اول راه است که متأسفانه بازندگیهای سال گذشته که تا زمان حاضر هم ادامه دارد قسمت عمده راههای اصلی و فرعی را خراب کرده است که باید وزارت راه و ترابری و همچنین وزارت تعاون و امور روستاها عرجه زودتر این مشکل را برطرف سازند، و اما جاده اصلی آبادان - شیراز که از آغا جاری - بهبهان و گچساران عبور میکند و بشیراز میرسد در دو قسمت این شاهراه سکه استان خوزستان را بفارش متصل میکنند خیلی خراب است یکی راه بهبهان و گچساران که از راههای اختصاصی شرکت نفت بوده و متأسفانه اکنون که قسمتی از آن در مسیر شاهراه خوزستان، اصفهان واقع شده و تخریب و جاده سازی اساسی شده است بقیه آن که در مسیر جاده خوزستان - اصفهان نیست و قریب ۲ فرسخ است بی اندازه خراب و عبور و مرور سختی در آن صورت میگردد که لازم است وزارت راه و ترابری عرجه زودتر تصمیمی برای این قسمت از جاده اصلی خوزستان - فارس بگیرد، و اما قسمت دیگر که قریب ۱۰۰ کیلومتر است و وزارت راه آنرا به پیمانکار داده و پیمانکاری توجه به اصول و مقررات یکدفعه جاده اسفالته مورد استفاده عموم را زیر و کرده و مردم را دچار ناراحتی و دردسر و حتی ایجاد بدبینی و ناس مردم کرده است و آن راه گچساران به شیراز است که فوق العاده خراب و خطرناک بود و هفته های نیست که در آن سانحه ای رخ ندهد و یک یا چند نفر را از بین ببرد جای تأسف است که اداره راه و ترابری استان فارس که این قسمت از راه را زیر نظر دارد چرا بی توجه و بی اعتنا بوده و حداقل از پیمانکار نخواهد که این راه را با گریدر تسطیح کند زیرا جاده فرعی وجود ندارد و کلیه کامیونها و اتوبوسها و اتومبیلهای کرایه و شخصی باید از این جاده برنشین و فرار عبور کنند که صدمه بسیار زیادی به راکب و مرکوب میرسد.

راههای دیگر که در دست ساختمان ویا اسفالت است راه خوزستان اصفهان است که گویا سه قطعه آنرا وزارت راه به پیمانکار داده و به قطعه دیگر هنوز تکلیفش معلوم نیست. همچنین راه گچساران به دهمش که یک قطعه آنرا وزارت راه به شرکت سونت به پیمان داده و با اینکه این قطعه بیش از ۱۰ کیلومتر نیست قریب به

دوسال است که مشغول شده‌اند ولی متأسفانه جز خرابی راه فرعی قبلی چیزی دیده نمی‌شود در عوض قطعات دیگر آنرا که فرمانداری کل از محل اعتبارات خاص ناحیه‌ای ساخته علاوه بر اینکه زیرسازی آن مدت‌ها است تمام شده اخیراً مشغول اسفالت آن هم شده‌اند - دیگری راه دهدشت به دیشموک است که آنهم مورد تقاضای عموم اهالی است همچنین راه دهدشت - سوق - لنده که کار آن بکندی پیش می‌رود - از مسائلی که مورد تقاضای عموم است و هر سال وزارت راه انجام آنرا بسال دیگر وعده میدهد ساختمان پل رودخانه مارون که در مسیر جاده سوق - لنده واقع شده و معبر ایلات طیبی سردسیر و طیبی گرمسیر و بهمنی است و دیگری پل رودخانه قلعه دختر ایست که از آنهم ایلات دشمن زیاری و طیبی و بهمنی استفاده میکنند . راه دهدشت به سرفاریاب که آنهم بر اثر سیل های سال گذشته ویران شده و باید هرچه زودتر ساخته شود راههای فرعی که زیر نظر اداره کل تعاون و امور روستاها ساخته میشود باز هم تقاضای مردم اینست که امکانات بیشتری در اختیار منطقه بگذارند تا نسبت به ترمیم و تکمیل واحداث راههای فرعی روستائی سریع تر اقدام شود .

مسئله دوم - موضوع نداشتن شناسنامه در بین اطفال و کودکان و بعضی از دانش آموزان مدارس و حتی بعضی از اولیاء این بچه‌ها است که متأسفانه بعلت کمی تعداد کارمند و مأمور ثبت احوال هنوز در کهنکلیو در بعضی از روستاهای دور دست ۳ تا ۴ درصد افراد فاقد شناسنامه میباشد که سازمان ثبت احوال باید نسبت باین موضوع اقدام عاجلی معمول دارد .

مسئله آموزش و پرورش یکی از اهم مسائل کهنکلیو و بویراحمد است زیرا بعضی از مدارس روستاها با تعداد صد نفر دانش آموز فقط یک معلم دارند و بعضی اوقات بعلت کمی سهمیه آموزگار و با عدم استخدام آموزگار باره‌ای از روستاها فاقد معلم و مدرسه میباشد که وزارت آموزش و پرورش لازم است هرچه زودتر نسبت باین موضوع خصوصاً قبل از آغاز سال تحصیلی اقدام نماید همچنین بقرار اظهار مسئولان شرکت نفت در گچساران با اجرای طرح سه ساله‌ای قرار است قریب به شش هزار نفر کارگر به واحدهای مربوطه افزوده شود همچنین در همین حدود کارگر بکارگیری افزایش خواهد یافت و اگر برای هر کارگر بطور متوسط ۲ فرزند مدرسه رو در نظر بگیریم ظرف مدت سه سال ۴ هزار نفر دانش آموز علاوه بر

افزایش معمول و متعارف منطقه بدانش آموزان اضافه میشود وزارت آموزش و پرورش باید از هم اکنون بشکر تهیه ساختمان مدرسه و تربیت معلم و وسایل و ابزار کار باشد زیرا بدون برنامه ریزی و آینده نگری نمیشود کار اصولی انجام داد .

اهالی کهنکلیو و بویر احمد از وزارت بازرگانی تقاضا دارند با تأسیس شعب خرید غله و ایجاد سیلو و انبارهای لازم جهت نگهداری غلات کمک بسیار بزرگی به کشاورزان خواهد بود .

وضع پست در کهنکلیو رضایت بخش نبوده و اغلب نامه‌های مرکز فرمانداری کل پس از ۵ روز بشهرهای مجاوز که بیش از پنج ساعت فاصله ندارند بدست اشخاص و سازمانهای دولتی میرسد مأموران و متصدیان بعلت رسمی نبودن و کمی حقوق علاقمند بادامه کار خود نسبتند بهرحال در پست کهنکلیو و بویراحمد ناراضی وجود دارد که وزارت پست و تلگراف و تلفن هرچه زودتر باید باین وضع خاتمه بدهد .

کارمندان دولت در کهنکلیو از سازمان تأمین خدمات درمانی بعلت نبودن بیمارستان و مرکز درمانی و حتی پزشک بیمه در ناراضی بسر میبرند همچنین کارگران از وضع بیمه گله دارند .

اهالی طیبی سردسیر تقاضا دارند که درمانگاه در قلعه رئیسی تأسیس شود تا مردم برای رساندن بیمار به دکتر مدتها کوه و دره و بیابان‌ها را طی نکنند همچنین ایجاد درمانگاهی در دیشموک مورد درخواست اهالی است اعزام پزشک و دارو به درمانگاه سرفاریاب مورد تقاضا است هم چنین تأسیس بانک تعاون کشاورزی در دهدشت (مرکز شهرستان کهنکلیو).

تأسیس بانک اعتبارات توسعه کشاورزی در گچساران .

تأسیس اداره دارائی در دهدشت .

تأسیس اداره راه و ترابری با امکانات لازم در دهدشت .

تأسیس اداره ثبت اسناد در دهدشت .

ایجاد تلفن شهری در شهرهای گچساران و دهدشت .

افزایش اعتبارات شهرداری و درجه شهرداری دهدشت و گچساران .

لوله کشی گاز منازل شهر گچساران از ضروریات است زیرا اهالی این شهر بچشم خود می‌بینند که

بسیار روز گازهای اضافی میسوزد ولی آنها نمیتوانند استفاده کنند .

با اینکه آنتن های تقویتی در محل نصب شده ولی اکثر اوقات مردم گچساران و کهنکلیو نمیتوانند از برنامه های تلویزیونی استفاده کنند .

در مورد پرورش استعداد های جوانان لازم است کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان حداقل کتابخانه هائی در کهنکلیو و گچساران ایجاد کنند .

اهالی گچساران تقاضا دارند که شرکت هواپیمائی ملی ایران هفته‌ای سه سرویس هوائی بین شیراز - گچساران - اهواز - و بالعکس دایر کند تا مردم براحتی بتوانند برای انجام خواسته های خود بشهرهای همجوار مسافرت کنند .

اهالی بخش باست در مورد تأمین آب لوله کشی - برق - منطفه‌ای شدن آموزش و پرورش - تأسیس دبیرستان - احداث خانه های سالمانی - وسایل جاده سازی برای راههای روستاها در اختیار بخشدار محل

دارده شود تا با خودیاری اهالی راه روستاها ساخته

شود . اخیراً با کمک اهالی مسجدی در باست ساخته شده که احتیاج به مبلغ چهل هزار تومان برای تکمیل آن دارند از سازمان اوقاف تقاضا میشود در این مورد کمک لازم بنماید .

درخواستهای اهالی بخش لنده : وضع جاده‌ها خراب است، احداث پل رودخانه مارون - ایجاد خانه های سازمانی برای کارمندان دولت وضع پست رضایت بخش نیست و فقط بایک نفر نامه رسان اداره میشود که او هم بعلت رسمی نبودن و عدم کفایت حقوق با رغبت کار خود را انجام نمیدهد - محل گروهان ژاندارمری کوچک و نامناسب و خراب است که باید فوراً ساختمان مناسبی برای آن ساخته شود - دفتر ازدواج و طلاق درخواست دارند - مأموران ثبت احوال هر دو سه سال بگزار به روستاها میروند و کار مردم در مورد صدور شناسنامه انجام نمیگیرد .

تقاضای تأسیس بزن شهرداری را دارند . تقاضا لوله‌ی کشی آب آشامیدنی و تأمین برق را دارند با اینکه وزارت کشاورزی ترتیبی برای خرید گندم از کشاورزان داده بود متأسفانه این دستور بطور کامل اجرا نشد یعنی فقط مدت کوتاهی برای خرید تعیین گردید که آنهم بعلت بزرنگیهای خرابی و خرابی جاندها مردم موفق بچهل کیسه غله خود نتوانستند بخرند و در نتیجه میزان زیادی از دستهای سال

گرفته در محل بدون خریدار مانده است که ممکن است بوسیده و فاسد شده و اثر نامطلوبی در کشاورزان بگذارد ولی اینکه در سال جاری میزان کشت نسبت بسال گذشته بمقدار قابل توجهی روبکاهش گذارده است ، امید است تدابیر لازم از طرف وزارتخانه های کشاورزی و تعاون و امور روستاها و بازرگانی اتخاذ شود که در پایان فصل درو و برداشت محصول مانند سال گذشته محصول گندم از بین نرفته و کشاورزان دلسرد و مأیوس نگردند . درخواستهای اهالی بخش بهمنی در درجه اول الحاق صیدون و علاء و دهات مربوطه به بخش بهمنی است که در سال گذشته به شهرستان ایذه پیوسته‌اند و نیز ایجاد راههای اصلی به منبئی و سراسیاب یوسفی و صیدون و علاء و تکمیل کادر آموزشی، اعزام مأمور آبار به روستاها و صدور شناسنامه تأمین آب آشامیدنی، حفر چاههای نیمه عمیق در دهات گرمسیر بهمنی احداث خانه های سازمانی و بالاخره تأسیس درمانگاه منبئی است (احسن).

رئیس - آقای مشیر بفرمائید .

دکتر سید مرتضی مشیر - جناب آقای رئیس همکاران ارجمند بگوای صورت جلسات مجلس اینجانب تا کنون بعنوان نطق قبل از دستور مطالبی بعرض نمایندگان محترم نرسانیده‌ام ، اما امروز لازم میدانم در اطراف تشریف فرمائی اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریاسهر باستان فارس و بخصوص بازدید ملوکانه از شهر فسا حوزه انتخابیه ام گزارشی بعرض برسانم چه اسماک در این مرحله در نظرم ترک اولی تلقی میگردد. (احسن)

شاهنشاه آریاسهر از بد سلطنت خویش تقریباً همه ساله از شیراز مرکز استان فارس بازدید میفرمائید و این افتخار است که همیشه نصیب اهالی این سامان میشود . بی گمان چنین سعادت بی برکت وجود حضرت شاعر چرخ است که شهر گل و بلبل و بسقط الراس سعادتی و حافظ دراز دیهشت ماه هر سال آناه پذیرائی از شاهنشاه مفتح خود میشود و مقدم بر هر امری مراسم مذهبی انجام می پذیرد . اگر بگذشته دور بنگریم و خاطرات تلخ و غم انگیز زمان جنگ را بیاد آوریم که کشور ما بناحق باشغال بیگانگان درآمد و محصول چنین فاجعه ای ایجاد نامنی و از هم گسیختگی همه امور را در سراسر کشور باعث شد امروز بموجب کمال مباحات و سربلندی است که در سایه ارشاد و راهنماییهای رهبر عالیقدر ما، در آنجانب کشوری بسر میبریم که در اقطار عالم از عظمت و بشارت چشمگیر ایران سخن بماند و نام بلند آوازه اعلیحضرت همایون محمدرضایاه نبوی شاهنشاه آریاسهر

فراکناف جهان بعنوان یکی از بزرگترین زمامداران قرن بیستم به نیکی و بزرگی یاد میشود. (صحیح است) بدون تردید اصول هفده گانه انقلاب شاه و ملت که از افکار بدیع شاهانه بظهور و بروز رسیده ما را آماده نموده که برای رسیدن تمدن بزرگ شتاب نمائیم و باید فرارسیدن زمانیکه جزء یکی از چند قدرت بزرگ عالم قرار گیریم روز شماری نمائیم.

روزهای تیردایکه شاهنشاهی عنوان میفرمودند سخنت بر مملتی فقیر افتخار ندارد سرعت سپری شدند و بحمدالله اینک در وضعی قرار داریم که نه تنها از فقر و مسکنت آناری باقی نیست بلکه با پیشرفتهای خارق العاده کشورمان سر مشقی برای جهانیان است که بانی با عظمت آن درود میفرستند. (صحیح است) اگر روزی در تاریخ تمدن بنام فرهنگ هخامنشی یاد میشود که در دوران سلطنت شاهنشاهی این سلسله دانشکده طب در مصر دائر شده بود که مردم آن سامان از نعمت تندرستی برخوردار شوند، امروزه از کران تا کران عالم آثار پیشرفت ایران بزرگ بخوبی نمایان است.

ارتش ظفر نمون شاهنشاهی ما برای دفاع از حق و آزادی در کشور یمن دوشادوش مردم این سرزمین پیکار نموده و در استقرار صلح و امنیت منطقه مذکور نقش مؤثری ایفاء کرده است و بهین کیفیت در کشورهای ویتنام جنوبی و سوریه از ارتش دلاور ایران برای تأمین صلح و آرامش با احترام نام برده شده است. فراموش نباید کرد که کمکهای مادی و معنوی ذیقیمت ایران بکشورهای خاور میانه بعد از شکست اعراب و بخصوص بکشور دوست و برادرمان بصر و سایر کشورهای منطقه آسیا تا چه حد سازنده و ثمر بخش بوده است (صحیح است) آثار خیر و نیکوکاری آنچنان نمایان است که در کشور دوست افریقائی ما سنگال با کمک ایران شهری بنام علیاحضرت شهبانوی مهربان ساختمان میشود.

کشورهای قدرتمندی چون فرانسه و انگلستان در دوران طلایی رستاخیز ملت ایران برای کسب اعتبار متوجه رهبر عالیقدر ما شدند و خلاصه در همه جهان اعم از بلوک شرق و غرب بجهت سیاست روشن و صریحی با دیده احترام آمیزی می نگردند و جلب دوستی با ایران را مفتنم میشمارند. آری شاهنشاهی با این عظمت که در حل و فصل مسائل جهانی با ابراز نظریات صائب خویش نقش مهمی بعینده دارند آتی از غمخواری ابناء وطن غافل نیستند و برای همشهریان فسانی اینجانب افتخار آفرین

است که موکب ملوکانه در چند روز قبل اولین بار باین شهر نزول اجلال فرمودند. (احسن است)

ابراز احساسات صادقانه و بی ربای مردم فسا آنچنان بود که همگی از خرد و کلان وضع و تشریف، زن و مرد باستقبال شاهنشاه خود شتافتند و مقدم رهبر عالیقدر ایران را گباران کردند، ده ها طاق نصرتی که در مسیر ملوکانه برایشه بود در کمتر از روز ایجاد گردیده و گروه کثیری از اهالی دهات اطراف از یکشب قبل در خیابانهای مجاور فرودانه و مسیر تشریف فرمائی بیونته کرده بودند تا از نزدیک بزیارت پیشوای محبوب خویش نائل آیند. فریاد جاوید شاه همه جا طنین افکن بود و هیچ عاملی بجز حس شادمانی و سپین پرستی محرک این جمعیت انبوه ده ساعتها در زیر آفتاب بانتظار تشریف فرمائی ذات ملوکانه دقیقه شماری میکردند مؤثر نبود. (احسن است)

شاهنشاه بندهای مردم شاد دوست این شهر که درود خود را نثار مقدم شاهانه مینمودند با ابراز عنایت و محبت خاص پاسخ مثبت دادند و بخوبی از قیافه بشاش علیحضرت آثار مسرت و خرسندی نمایان بود و این قضیه یکبار دیگر بتحقیق پیوست که شاهنشاه بر قلوب سلطنت میکنند و دلها از مهرشاه آکنده است (صحیح است) شاهنشاهای دعای اهالی فسا و همه ملت ایران در این چند کلمه خلاصه میشود:

عمرت دراز - ایام عزت مستدام - در غمخواری ملت کامروا و برای اصلاحات وسیع مورد نظر و رسیدن تمدن بزرگ دست حق پشتیبانت باد. (احسن است) متعاقب بازدید شاهنشاه از هنرستان معظم صنعتی فسا و صدور او امر مؤکد برای بهبود و پیشرفت برنامه های عمرانی ذات ملوکانه با همان شکوه و میمنت در حالیکه مردم با غریبشادی بخش خود زمزمه میکردند:

من چه در پای تو ریزم که پسند تو بود

سروجان را توان گفت که مقداری هست

شهر ما را با یک دنیا خاطرات شیرین و شور انگیز ترک فرمودند.

ایکاش برای بهتر نشان دادن اینهمه ابراز احساسات بی آلیش مردم رسانه های گروهی بطور کامل جریان تشریف فرمائی را منعکس میساختند تا بتجلیات این استقبال پر شکوه بدون کم و کاست بعموم ملت ایران عرضه میگردند.

در اینجا روی سخن بهیچ محترم دولت است تا التماس بر این نکته که قدوم شاهنشاه در هر کجا که فرود آید منشاء

خیر و برکت است لذا توقع دارد بمستدعیات اهالی بدین شرح توجه فرمایند:

۱ - فسا شهرت تاریخی و قدیمی که در زمان اعلیحضرت رضاشاه کبیر مرکز حکمرانی و سپس در تقسیمات اولیه کشور جزء یکی از ۴ شهرستان ایران بوده و بدون تردید استحقاق دارد که با وضع و موقعیت خاص جغرافیائی و پیشرفتهای امرو عمرانی در تقسیمات آتی کشور مرکز استان جدیدی قرار گیرد.

۲ - از جناب آقای پهلبد وزیر لایق و شایسته فرهنگ و هنر تقاضا مینماید برای کشف کلیه آثار باستانی تل ضحاک واقع در چند کیلومتری فسا و دیگر آثار باستانی مناطق جلیان و واصل آباد دستور لازم صادر فرمایند، چه بنا بر روایات عدیده فسا پایتخت سلسله سلاطین قبل از هخامنشیان بوده و با احتمال قوی در صورت انجام کاوش و تجسسات دقیق بر آثار بسیدر مهمی از عظمت ایران باستان دسترسی خواهیم یافت.

۳ - با تأسیس دانشکده پزشکی و مدرسه عالی ترساری و هنرستان صنعتی ایجاب مینماید که شعبه دانشگاه تربیت معلم و دانشسرای راهنمایی در این شهر افتتاح گردد تا گروه کثیری از فارغ التحصیلان حوزه متوسطه فسا و سایر شهرهای مجاور در این مرکز دانشگاهی تحصیل اشتغال ورزند.

۴ - مصرانه تقاضا میشود نصب تلفن خود کار فسا در دستور فوری سازمان مخابرات کشور قرار داده شود تا طبق وعده ای که کتبا از طرف دولت داده شده بدون تأخیر اینکار انجام شود و مسئولین امر منتهم بخلف عهد نگردند، امیدوارم با حسن نیت جناب آقای وزیر پست و تلگراف و تلفن چنین خواسته مشروعی با سرعت و وقت صورت تحقق بخود بگیرد.

۵ - برای دورشته شاهراه اصلی شیراز بندر عباس و شیراز کرمان که از فسا میگذرد تا کنون از بودجه دولت میلیونها تومان بمصرف رسیده ولی هنوز راههای موعوف نیمه تمام است.

۶ - از جناب آقای وزیر راه و ترابری تقاضا مینماید باین منته حیاتی که سه استان کشور را بهم مربوط میسازد التفات نموده و ترتیبی اتخاذ فرمایند که هرچه زودتر راههای مذکور مورد استفاده قرار گیرد و از اتلاف میلیونها ثروت ملی جلوگیری بعمل آید.

۷ - جادارد آب منطقه ای فسا نظیر آب حوزه بوشهر بسازمان آب منطقه ای فارس واگذار شود تا در رفع

احتیاجات شهری قدسهای مؤثر و مفیدی برداشته شود و بهین ترتیب برق منطقه ای فسا بشیکه برق سراسری کشور متصل گردد تا کلیه دهات و قراء دور افتاده این شهرستان از ضروری ترین احتیاجات اولیه برخوردار گردند. وظیفه خود میدانم یاد آور شود که بعد از بازدیدات ملوکانه از شهر فسا و مراجعت بشیراز به نمایندگان مجلسین استان فارس افتخار داده شد که بحضورشان شرفیاب شوند و بنا صدور لوازمی جهت بهبود وضع منطقه ما مورد عنایت و مرحمت قرار دادند.

در خاتمه عرایض خود از تروتمندان محترم فارس که بحمدالله در سایه امنیت و ثبات اقتصادی مملکت از وضع رضایت بخش و آبرومندی برخوردارند انتظار میرود در برنامه های عمرانی کشور و بخصوص در مسئله تأمین مسکن برای عموم که مورد کمال علاقه اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامیر است با تنظیم برنامه صحیحی از هیچ کوشش وجدیدی مضایقه نمایند.

تا برای همیشه آثار پیشرفت مرکز تمدن ایران باستان چشم گیر و عوید باسد (احسن است).

رئیس - آقای میرزا لو فرمایند.

میرزا لو - با اجازه ستام معظم ریاست مجلس بعرض میرسانم عرایض امروز بنده مربوط به مأموریت جناب آقای نخست وزیر و هیأت محترم دولت با آذربایجان است گرچه جریان مشروح و مفصل آن در جراید نوشته شد و نیز از طریق گروه رسانه شنیده و مشاهده فرمودید مع الوصف برای ثبت مراتب در صورت جلسه مجلس ناگزیر از عرض اجمالی آن میباشم تا وظیفه ملی و میهنی خود را انجام داده باشم (احسن است) بطوریکه نمایندگان محترم استحضار دارند در اجرای فرمان جهانمطاع مبارک ملوکانه هیئت دولت رستاخیز صبح چهارشنبه ۲۰۳۵/۲/۱۵ بمنظور بازدید و رفع نیازمندیهای عمرانی عازم آذربایجان شرفی شدند و با اقامت سه شبانه روزه در تبریز و عزیمت وزرای محترم کابینه به شهرستانها و بخشها و روستاهای تابعه استان و تماس با مردم و صاحب نظران هر محل نتیجتاً با وقوف بر احتیاجات عمرانی برابر اعلامیه صادره دولت عصر روز جمعه ۲۷ جاری در تبریز موارد پنجگانه از نیازمندیهای موجود که خلاصه میشوند در احداث راههای اصلی بین شهرها و بخشها و نیز راههای روستائی و آب و برق روستاها و تأمین کمبود میزاس نیز، تکمیل بیمارستانها و امور درمانی و بالآخره ایجاد مجتمع ورزشی برای جوانها در داولوبت قرار گرفته و مقرر گردید با اعزام متخصصین

در هر رشته با اقدامات ضربتی تقاضی مذکور مرتفع گردند در مورد سایر احتیاجات نیز با انجام پیش بینی های لازم متعاقباً اقدام برقع آنها گردد (صحیح است) بموازات این اقدامات بایستی بعرض برسانم ورود هیأت محترم دولت بخطه آذربایجان از نظر روانی هم فوق العاده در افکار قاطبه مردم منطقه مؤثر و مفید بود تا جائیکه همگان بفرموده میمنت ارشاد من مباحی و شرفراز بودند و با درک این افتخار بزرگی که اولین بازدید هیأت دولت از آذربایجان شروع گردیده و بار دیگر تاریخ ورق خورده و افتخارات مجاهدین سکر آزادی یا ستاد مشروطیت ایران (تبریز قهرمان) متجلی گشته است (احسن است) با احساس غرور و سرفرازی هرچه بیشتر بمرام عالیله ذات اقدس شاهنشاه آریامهر مستظهر بوده و بکدل و یک جهت دوام عمر و بنای سلطنت افتخار آفرین و جاودانی خاندان جلیل پهلوی را خواستار بودند (احسن است) نمایندگان محترم رستاخیز من از شرح برخورد وزرای محترم دولت رستاخیز با مردم دیار خود که ناظر آنها بودم عاجزم الا اینکه برخوردها و تماس های مستقیم و نزدیک آنان در مقام پیامبران شاهنشاه عظیم الشان - مان با مردم حق شناس آذربایجان مانند امواج خروشان دریاها احساسات پاک و بی شائبه مردم شاعر دوست و مبین پرست خطه آذربادگان را بعد اعلای تصور برانگیخته و با مجسم ساختن و بخاطر آوردن اقدام شجاعانه ذات اقدس شهبازی در بارز گردانیدن آذربایجان عزیز از خطر تجزیه و یادآوری سخنان حیات بخش ملوکانه در آن ایام تیره و تار که با صراحت تمام فرمودند دستم بر قطع کنند سند تجزیه آذربایجان را امضاء نمی کنم بی اختیار چنین می گفتند :

بی سبب نیست شه پرستی ما - که به شه بسته است هستی ما (صحیح است) - احسن است) خلاصه احساسات عظیم و دامنه داری که کمتر نظیرش دیده شده خطه آذربایجان را طوری فرا گرفته بود که آزاد مردان و شیر زنان تبریز با گرمی داشتن مقدم جناب امیرعباس هویدا نخست وزیر مدبر و همکارانش و مفتخر شدن بمرزبانان دولت خدمتگزار مورد اعتماد شاهنشاه مخم در مصافحه با هم می گفتند (این همه آوازه ها از شه بود) راستی چه گفته اژدل برآمده ای! من از پشت تریبون مجلس رستاخیز بنام مردم تبریز و حسب دستور سایر نمایندگان محترم آذربایجان خاوری پاسوکلین - شان در سطح استان تشکرات قبلی و سپاس های بی حد و حصرمان را بنابر پیشگاه رفیع شاهنشاه جلیل القدرمان نموده از درگاه خداوندی مسألت داریم که معظمله را در رسیدن

با اهداف عالیله شان زهنمون باشند و دولت خدمتگذار صدیق اش را که مجری نیات بلند شاهنشاهی است پیوسته موفق گرداند (احسن است) با ذکر اجمال مسافرت انجامی اینک که فصل ساختمانی شروع گردیده با توجه بوضع جغرافیائی آذربایجان که از مناطق سردسیر کشور بوده لاجرم در طول سال فعالیت ساختمانی محدودی دارد تقاضا مندم اوامر مؤکد فوری با واگذاری اعتبارات لازم عهده مراجع ذیصلاح صادر و ابلاغ گردد تا هرچه زودتر موارد برآمده در اعلامیه دولت بموقع تحقق یابد و قسمتی از مشکلات موجود مرتفع گردند. و بعد مطالبی دارم که ذکر آنها از نظر مردم حوزه انتخابی ام ضرورت تام دارد که از هم اکنون باید بفکر آنها بود و به ترتیب عبارتند از ۱- ایجاد فاضل آب عمومی شهر در جنب اولویت ها با عطف توجه باین که خاک شهر تبریز غیر قابل نفوذ بوده و روی این اصل با جمع شدن آب های مصرفی در زیر معابر و خانه ها لاجرم خطر انهدام کلی همواره متوجه شهرونده گمان این که اخیراً تعداد زیادی از منازل واقع در قسمت پائین شهرویه ساختمان عظیم شهرداری مواجه با این خطر شده اند و شکستی قابل توجه بدانها وارد آمده جا دارد بموازات تأمین آب مصرفی شهر با ایجاد فاضل آب عمومی نیز اقدام فوری صورت گیرد ۲- تکمیل فرودگاه تبریز. نمایندگان محترم سابقه ذهنی دارند که در آذرماه سال گذشته موضوع پرواز مستقیم حجاج آذربایجانی را از فرودگاه تبریز همانند شهرهای مشابه (اصفهان و شیراز) بمقصد جده با ذکر دلایل منطقی و مستدل از همین تریبون مورد بحث قرار داده و با اشاره با اقدامات معموله از طرف انجمن شهر وقت و استانداری آذربایجان جریان صدور جواب وعده تکمیل نواقص و انجام منظور را معروض داشتم و روی این اصل با اشتیاق هرچه تمامتر مترصد تأمین منظور درمناسک حج سال جاری بودم متأسفانه درجندی قبل مفاد نامه سازمان هواپیمائی ملی ایران که از طرف دفتر نخست وزیر در این باره ابلاغ شده بود آب پاک بر تمام اقدامات معموله ریخته و اعلام داشتند چون امکان فعالیت پروازهای شبانه هنوز در فرودگاه تبریز حاصل نشده بعلاوه برنامه حج از نظر فردگی زمانی از یک سو و سردسیری تبریز از طرف دیگر احياناً بلحاظ عدم امکان صعود و فرود هواپیماها باعث بهم خوردن برنامه ها شده و مسلماً جریان حمل و نقل تعداد بی شمار حجاج را مواجه با مشکلاتی خواهد نمود فلذا انجام منظور مقدور و میسر نمیباشد واقعاً چه جواب دردناک وجه نظریه متأثر کننده ای آنچه مسلم است در سایر

کشورهای جهان نقاط سردسیری حتی شدیدتر از تبریز وجود دارند که بعلت مجهز بودن فرودگاهها هیچگاه مشکلات فنی در پروازها یا فرود آمدن هواپیما روی نمیدهد (صحیح است) بعلاوه حال که تحت توجهات عالیله شاهنشاه آریامهر با تحرك و جهش های مداوم و چشمگیر در رسیدن به تمدن بزرگ دگرگونیهای شگرفی در همه شئون بخصوص امر هواپیمائی نصیب مان شده استناد به چنین جملاتی نمی تواند جوابگوی مردم پنج میلیونی آذربایجان شده آنها را از این خواسته قانونی شان مدتها برکنار نگهدارد من در تماس با مسئولین امر باین نتیجه رسیدم که در حال حاضر بر اثر رشد افکار و بالابودن سطح زندگی مردم و توجه بر عایت وقت در حال حاضر میانگین مسافرتین هواپیمائی روزانه تبریز پذیری سه یا چهار پرواز و بلکه بیشتر باشد پس با این وضع ثقیل است که استناد بوجود نواقص یا انجام نگرتن پروازهای شبانه در یک شهر بزرگ تاریخی کردند بلکه عقیده دارم بمصداق (همت اگر سلسله جنبان شود مور تواند که سلیمان شود) چنانچه بدل مرحمتی درباره تکمیل سازمان هواپیمائی آذربایجان که دروازه اروپا و آسیا میباشد گردد معاذیر اعلامی سریعاً مرتفع و تحصیل حاصل خواهد شد تا نظرات مصادر امور هواپیمائی چه باشد؟

مطلب بعدی روی تنظیم برنامه زائران عتبات است که بدون در نظر گرفتن اوضاع و احوال مردم آذربایجان که روی عادت به هوای منطقه سردسیری علی الاصول طاقت زیادی به گرمای هوا ندارند اعزام سهمیه آذربایجان در چله تابستان به کشور عراق که گرمای هوا به ۵۰ درجه و بلکه بیشتر بالای صفر میرسد معقول بنظر نمیرسد (صحیح است) زیرا با وضع مشروحه مسلماً امکان زیارت و استراحت برای آنان باقی نمی ماند بلکه اکثراً دچار گرمزدگی و یا سایر بیماریهای ناشی از آن خواهند بود که روی این اصل جا دارد سازمان محترم اوقاف با عطف توجه خاص بموضوع در این باره تجدید نظر لازم معمول و ترتیبی اتخاذ فرمایند که رفاه حال زائران فراهم آید آنگاه نوبت بازگویی محرومیت مردم جریه شاهی میرسد علیرغم این که در جلسات مجلس محترم کراراً درباره شان صحبت های لازم شده و در جلسه مشکله هیأت دولت در تبریز هم اشاراتی بر آن رفت جناب آقای نخست وزیر تا فکر اساسی برای از بین بردن نیازمندیهای مردم جریه بمنظور فراهم ساختن تسهیلات لازم در ایاب و ذهاب ساکنان جریه بر تهیه و کار انداختن قایق های موتوری سریع السیر و مطمئن که

تواند روزانه چند سرویس روی دریاچه های بین بندر شرفخانه - بورا چارلو - گلناسرا و غیره انجام دهند داشتند که بسیار معقول میباشد بلحاظ ضرورت موضوع انجام فوری مراتب مورد استدعا است تا در مواقع لزوم با مقدور بودن وسیله نقلیه یک قسمت از مشکلات موجود رفع گردند. آخرین قسمت از عرایض عدم کنترل دقیق در مبارزه با گران فروشی - کم فروشی - بد فروشی است مسلماً آن عده از نمایندگان محترم که بعلت نداشتن نوکر و خادمه اضطراراً بشخصه تأمین احتیاجات خانواده را متقبل شده و نتیجتاً با اصناف و کسبه تماس دارند تصدیق خواهند نمود که چنانچه باید پیشرفت قابل توجهی در این باره نشده و مالاً با تمام کوششهاییکه میشود حمایت از مصرف کننده صورت جدی بخود نمی گیرد من باب مثال باید بگویم در حال حاضر میوهجات و بیغیجات عرضه شده به بازارهای روز استان دارد نبوده بلکه قابلیت تفکیک با رقام یک او دو وسه میباشد با انجام درجه بندی معمولاً قسمتهای خوب و مرغوب از دید مشتریان بدور نگهداری شده و به مصرف کنندگانی که در قید پرسش از نرخ و غیره نمیباشند به قیمت های زیادتری فروخته میشوند درجه جاب پائین با نرخهای تعیین شده نصیب مصرف کنندگان واقعی میگردد که بدین ترتیب نه فقط مورد حمایت قرار نمیگیرد بلکه خود بخود روی اقدام عده ای کاسب فرصت طلب اجحافی نیز درباره شان مجرا میگردد جهت رفع این محظور انجام کنترل دقیق وسیله عوامل مجرب در کار پیش می آید تا اصل انقلاب شاه و مردم که جزو فرائض بوده و الزاماً برای هر فردی واجب الرعايه به نحو مطلوب تری اجرا گردد. عرایضم را با تشکر از صبر و حوصله نمایندگان محترم که در استماعش میذول فرمودند پایان داده توفیق خدمتی برای فرد فرد شان آرزو مندم. (احسن است) بقیه وقتم را به آقای رحیم زاده خوئی میدهم چون مطالبی راجع به حوزه انتخابیه شان دارند باید به اطلاع مجلس برسانند.

رئیس - آقای رحیم زاده خوئی بفرمائید.

رحیم زاده خوئی - بنام خداوند بخشنده و مهربان. جناب آقای رئیس، همکاران و سروران گرامی با عرض تشکر از دوست عزیزم جناب آقای میرزالی که مدتیته از وقت خودشان را به بنده دادند معمولاً نخستین صحبت نماینده در این محفل است و از پشت این تریبون به تشریح مشکلات و انعکاس گرفتاری های مردم حوزه انتخابیه اختصاص داده میشود. حق هم همین است.

زیرا بیان مشکل و توجه دادن مسئولان به جبران کمبودها اولین وظیفه نمایندگی است. اما برای من موجب کمال خوشوقتی است که نخستین سخنم را نه با شرح مشکلات بلکه با بیان سیاست‌گذاری از توجهات اخیر دولت نسبت به حوزه انتخابیه‌ام آغاز می‌کنم (احسنت).

برنامه‌ای که جناب آقای نخست وزیر و هیئت دولت در اجرای اوامر عالی‌ه شاهنشاه آریامهر بر اساس بررسی مشکلات استان‌ها در محل بازدید بفرموده اجرا گذاشته‌اند و بخصوص شروع این برنامه شریختش و روحیه ساز از استان آذربایجان شرقی - تجلی درخشان و نمونه برجسته دیگری از عنایات خاص شاهنشاه آریامهر و توجهات دولت نسبت به این استان زرخیز است.

در جریان این سفر مسائل مهم عمرانی و اقتصادی منقحه مورد بررسی قرار گرفت و گامهای بلندی در جهت حل مشکلات اساسی برداشته شد که از آن جمله صدور دستورات و تأمین اعتبارات لازم برای ایجاد خط کمربندی تبریز بود. ضرورت اجرای این پروژه از سالها قبل محسوس بود و مصائبی که از این بگذرد گریبان مردم تبریز را میگرفت و ناراحتی‌هایی که بخاطر عبور کانیون‌های غول‌پیکر و سنگین از داخل شهر و خرابی اسفالت خیابان‌ها و بروز حوادث و تصادف خونین بی‌امد دائماً روبه افزایش بود بنابراین اقدام اساسی و قاطع دولت در تأمین این نیاز بزرگ شهری واجد اهمیت بسیار میباشد.

مسأله دیگری که به حق مورد توجه فوری قرار گرفت مسأله تأمین آب تبریز بود که بصیرت کامل نسبت به اجرای یک طرح ضربتی برای حل آنی و یک طرح بیبادی برای چاره آتی مشکل اقدام خواهد شد.

ایجاد راه‌های فرعی که شریان‌های اقتصادی روستاها به شمار می‌رود جای خاصی در دستور کار داشت و با اطمینان نظری که در این زمینه معمول شد موجبات اجرای طرح‌های متعدد و جمعی فراهم گردید که عملاً در تحریک اقتصاد روستائی و تأمین امکانات ارتباطی هرچه بیشتر موثر خواهد بود.

گرفتاری‌ها و مسائل مبتلا به بازرگانان و اصناف از راه مسائل مورد بررسی بود. در جلسه مشترک اتاقهای بازرگانی و اصناف تبریز در حضور آقای وزیر امور اقتصادی و دارائی و آقای وزیر بازرگانی مقرر شد که اقدامات گسترده و سریعی در مورد تسهیل صادرات خشکبار و تأمین منافع حقه صادرکنندگان بعمل آید و در باره مالیات تجار و اصناف دستورات موکدی صادر شد که مجموعاً تصمیمات

این جلسه نزد بازرگانان و اصناف شهر حسن اثر فراوان داشت. این چند مورد اساسی با اضافه اقدامات مهم دیگر که تشریح جزء به جزء آنها موجب اطاله کلام خواهد شد بالجمله جنبه‌های اقتصادی و عمرانی داشت. اما در برابر همه نتایج مادی ذائق این سفر شریختش واجد آنچنان معنویتی بود که به اعتقاد من اگر اهمیت بیشتری نداشته باشد کمتر نبود (صحیح است).

در سفر آذربایجان بین دولت و مردم و در روبروی نخست وزیر و وزیران با کارگر و روستائی و پیشه‌ورو بازرگان هرگز دیوار و حایلی وجود نداشت. صحبت‌ها و دیدارها ساده و عمیق بود مردم همیشه فرصت داشتند با نخست وزیر مملکت و با وزرای خود به آسانی و آسودگی و بدون پیرایه و تشریفات سخن بگویند مشکلات خود را طرح کنند و جواب بگیرند. و چنین شد که ساعت به ساعت صمیمیت و یگانگی بین میهمانان و استان میزبان اوج گرفت و روستائی آذربایجانی که پیش از انقلاب دیدار هیئت دولت را یک آرزوی محال و دور از دسترسی می‌پنداشت و تصور نمیکرد که نخست وزیر باید در برج عاج نشسته باشد یکبار دیگر از برکت انقلاب به رأی- العین دریافت که در این عصر رستاخیز به یمن اندیشه‌های بلند شاهنشاه قلوب همه در هر جا و در هر سطح به یک آهنگ می‌زند و مردم عادی با بلند پایگان کشور در صف انقلاب و رستاخیز کنار هم ایستاده‌اند.

درک هرچه بیشتر این واقعیت است که میتواند روحیه ملی را در راه تحقق آرمانهای رهبر عالی‌قدرمان بطور روزافزون بازسازی کند و سفر اخیر دولت به استانی که در طول تاریخ سنگر استقلال ایران عزیز بوده توفیق بزرگ دیگری در همین راه بود.

امیدوارم در آینده نزدیک با ادامه برنامه سفر هیئت دولت به سایر استانها شاهد تجلیات تازه‌ای در همین زمینه باشیم و یقین دارم که با انجام سریع تصمیماتی که اتخاذ شد قسمتی از مشکلات اساسی تبریز و آذربایجان عزیز حل خواهد شد. متشکرم (احسنت).

رئیس - آقای نوری بفرمائید.

محمدنوری - بنام یزدان پاك و بنام نامی پاك اندیش شاهنشاه آریامهر جناب آقای رئیس، همکاران محترم، بعد از پایان دوران نفوذالسیستی و الغاء رژیم ارباب و رعیتی اعلام نهضت تعاونیهای کشاورزی و کارگری را از طرف رهبر داهی و اندیشمند انقلاب شاهنشاه آریامهر (در بیست و سوم اردیبهشت‌ماه سال ۲۵۲۶ شاهنشاهی) می‌توان

عنوان تجلی دیگری از مهمترین واقعه تاریخی در حیات اجتماعی و اقتصادی کشاورزان و کارگران ایران یاد نمود و روح گذشت (صحیح است) بموازات پیشرفت مراحل قانون اصلاحات ارضی و تحقق مفاهیم اصول انقلابی ششم بهمین ماه فرمان تأسیس و توسعه شرکت‌های تعاونی بمنظور تقویت تشوانه و اعتبار مالی دهقانان و کارگران بدون سیاه دیگری از منظر نظام زمان یعنی شیوه استثمار فرد از افراد بنیان داد. و از نظر معنی بحتوی نفی و اثبات یکی از احکام متین و مصرح کتاب آسمانی در مجری دستور معاون و مشارکت در خیر و صلاح و دوری و اجتناب از اطمینان و عدوان) هم که همان غیر از بهره‌گیری ناصواب انسان از انسانها تعبیر و توجیه دیگری ندارد صورت الزام و تحقق - چشمه. اگر این روشها کشاورزان و کارگران مملکت بمحاذای برادری است پنج‌هفتاد سال سلطنت افخار آفرین دودمان خلیل شاهنشاهی پهلوی حفشسانه روز تعاون را جشن نگیرند. و در برای بیکرهای شاهنشاهان پهلوی ادای سانس و احترام میکنند باین معنی است: که تاثیر نقش نهضت تعاونی در ایجاد شخصیت اجتماعی آنها و رهائی اقتصاد کشاورزی از جنگال استثمارگران کم‌تر از آزادی حیات انسانی انسانها از قید و بند بردگی از کام نفوذالسیسم نبود (احسنت)

روز چهارم اردیبهشت‌ماه مظهر و میعادگاه پیوند جاویدانی ملت ایران با شاهنشاهی دودمان پهلوی روز یازدهم اردیبهشت‌ماه یادآور برخورداری کارگران از مواهب اصول انقلابی مقدس شاه و مردم و روز بیست و سوم اردیبهشت‌ماه روز اعلام نهضت تعاون برای کشاورزان و کارگران ستایش‌ساز و گرامی و ارجمند است. کارگران و کشاورزان یعنی دیوبازوی بر توان و نیرومند انقلاب مقدس شاه و مردم نصیبت و اعتبار و کرامت بشری خود را در تولد اندیشه‌های انسانی شاهنشاهان پهلوی در این روزها نصیب گرفته‌اند.

ز افتادگی بمسند عزت رسیده است.

یوسف کند چگونه فراموش‌چاه‌را

(احسنت)

قبل از این روزها، روزهای دیگری بود. جبر تاریخ و ضرورت زمان بود. ابرو باد و مه خورشید و فلک هم کار میکردند. اما چرا در هر یک این لیل و نهار کارگران و کشاورزان این مرز و بوم از رنج خود از کیف‌آوری خود بهره و سهم و نصیبی نداشتند. تا شاه اندیشه کرد. تا راهبر زهنمون گردید تا حرکت انسانها و برکت زمینها تعادل و موازن بخشد. و باین روزها و روزهای دیگر تا ریخمان رخ و بهاء و مقدار ارزانی داشت:

گر بگویم که مرا با توسیر و کاری نیست درو دیوار گواهی بدهد کاری هست من چه در پای توریزم که بسند نبود سروجان را نتوان گفت که مقداری هست (احسنت)

بلی، ما کشاورزان و کارگران و زحمتکشان این مملکت حفشسانه معترفیم: نعمت آزادی و شرافت انسانی که اکنون از آن برخورداریم. محسول نیروی بازوان ما در کشتزارها و کارگاهها نیست. و نمره جهد و تلاش انسانها و افکارها نیست بلکه موهبتی است بدون استلزام هیچگونه جهش و جنبش غیرعادی و کمک مدعیان پیامبری. افکار و اندیشه فقط و فقط در سایه درایت و خرد و اندیشه رهبر عالی‌قدر انقلاب ششم بهمین ماه شاهنشاه آریامهر حاصل و عاید ما گردیده است و به اینصورت ضرورت و جبر زمان مدیون هستیم و نه به اندیشه دیگران از منیم قلب و اعماق روح هم صدا با میلیونها کشاورز و کارگر ستایش و محششاس. میگویم درود به پیشگاه رهبر انقلاب سفید و رهنما و راه شناس ایران دوران رستاخیز ملت ایران. شاهنشاه آریامهر و با تمسک به میمنت روز تعاون نتایج دست‌های از شیرین‌ترین افراد جامعه یعنی آموزگاران آموزش و پرورش بوکان که بمنظور تهیه مسکن برای خود تلاش مقدسی را شروع کرده‌اند و شرکتی بنام شرکت تعاون مسکن آموزگاران بوکان تشکیل داده‌اند. مطرح و توجه مقامات محترم وزارت مسکن و شهرسازی و وزارت تعاون و امور روستاها و وزارت آموزش و پرورش و سایر مقامات بانکی را بمصدیان شرکت مزبور خواستار است وجهت استحضار عین‌نامه آموزگاران بوکان عضو شرکت تعاونی مسکن قرائت می‌شود.

حضور محترم جناب آقای محمد نوری نماینده شایسته بوکان

در مجلس شورای ملی

با کمال احترام. شرکت تعاونی مسکن کارکنان آموزش و پرورش بوکان در سال گذشته تأسیس و در نتیجه مساعی هیات مدیره مشروحه زیر تا این تاریخ بعمل آمده است: ۱- تهیه و خرید زمین جهت احداث پارک بساحت ۴۰۰ متر مربع به پیروی از منویات رهبر خردمند ایران و شرکت در امر بارز با آلودگی هوا و آلودگی محیط زیست. ۲- تهیه و خرید زمین در نفعات ۳۰۰ متر مربع برای ۷۰ نفر عضو جمعاً بمساحت ۲۰۰ متر مربع

۳- تهیه زمین جهت احداث مسجد یا خانه معلمان
 ۴- مساحت ۱۰۰۰ مترمربع - تهیه زمین جهت ایجاد
 دبستان بمساحت ۲۰۰۰ مترمربع - ثبت زمینها و
 موجودیت شرکت در مراجع قانونی . ۶- تهیه نقشه و
 تفکیک قطعات زمین وخیابان و کوجهای لازم ۷-
 مکاتبات لازم در مورد کمکهای مورد نیاز به مؤسسات
 صلاحیتدار . ۸- پرداخت بیش از بهای نصف زمین .
 ۹- افتتاح حساب جاری در بانک تعاون کشاورزی و
 بانک رهنی شعبه رضاییه . ۱۰- تهیه نقشه ساختمان
 طبق ضوابط بانک رهنی و تأیید اداره کل مسکن و شهر
 سازی استان ۱۱- اخذ موافقت شهرداری محل جهت
 اجرای طرح ۱۲- اخذ موافقت شهرداری محل جهت
 تأمین آب واحدهای مسکونی ۱۳- اخذ موافقت شرکت
 برق منطقه‌ای جهت تأمین برق واحدهای مسکونی
 ۱۴- موجودی ۱/۵ میلیون ریال سرمایه که بتدریج
 بر آن افزوده می‌شود .

ضمناً طبق اظهار نظر مقامات ذی صلاح استان این
 شرکت توانسته است کلیه مراحل قانونی را طی کرده در
 سطح استان جهت اخذ وام در مرتبه اول قرارداد
 مستدعی است با توجه نیاز مبرم اعضاء شرکت با ایجاد
 ساختمان و علاقه خاص آنجناب به آموزش و پرورش
 فرهنگیان این خطه مساعی بیدریغ خود را بعنوان ارمغانی
 بزرگ نسبت به تسریع اعطای وام مسکن از طرف سازمانهای
 مربوطه مبذول و این شرکت را از نتیجه اقدامات مبذوله
 مطلع فرمائید . با تقدیم احترام - مدیرعامل شرکت
 تعاون مسکن کارکنان آموزش و پرورش بوکان -
 عبدالله کریمی بوکانی

موقعی که انسان می‌بیند طبقه‌ای از شریف‌ترین افراد این
 مملکت یعنی آموزگاران و معماران زیربنای اجتماعی با
 چنین شور و حرارت در منطفه دور افتاده و در شرایط نامساعد
 قسمتی از تکالیف دولت را شخصاً انجام میدهند . و در وقت
 و طرح و سرمایه‌گذاری دولت صرفه جوئی کرده‌اند، چرا
 باید در استجابات داعیه مطلوب آنها تأخیر بعمل آید در
 حالیکه دولت برای پیشبرد ضرورت خانه‌سازی و اجرای
 سیاست خود در این زمینه به بخشهای خصوصی کمک
 میکند طبعاً برای گرفتن نتیجه مطلوب و مستقیم این نوع
 شرکتها در دریافت کمک حق تقدم و اولویت دارند و من
 از مقام محترم معاونت باارلامانی وزارتخانه‌های مسکن
 و شهرسازی و تعاون و امور روستاها و وزارت آموزش و

پرورش توجه سریع بخواسته شرکت تعاون آموزگاران
 آموزش و پرورش بوکان داشته و انتظار دارم به بانکهای
 مربوطه دستور داده شود به ندای آموزگاران شریف بوکان
 در هر خانه سازی و جریان فعالیت شرکت سهم خود را ادا
 نمایند . مطلب دیگری که در پایان عرایض ضرورت دارد
 بآن اشاره شود یک تنگنای خاص کشاورزی و روستائی
 است . در شرایط کنونی که کارگران کشاورزی و خوش
 نشینهای دهات به کارهای غیر کشاورزی و حتی غیر
 تولیدی مجذوب شهرها گردیده و جهت را تغییر داده‌اند،
 طبعاً در سطح تولیدات کشاورزی و وضع مزارع و کشتزارها
 از نظر نیروی کار تأثیر عظیمی بخشیده است، و وزارتخانه‌های
 کشاورزی و تعاون و امور روستاها هنوز عامل دیگری را
 جای‌گزین نیروهای ازدست رفته نکرده‌اند، میدانیم شغل
 کشاورزی بموازات برکتی که در بردارد نیازهای سالیانه‌اش
 فراوان و تکراری است و از راه همین نیازهای تکراری
 اغلب در معرض شکار سرمایه‌گذاران حرفه‌ای قرار می‌گیرند
 و با تهیه کمبود یک عامل خود را در سود درآمد مزرعه
 کشاورزان سهم میکنند . برای مبارزه با این اوضاع و
 جریان نیروی کارگران ازدست رفته در مزارع و کشتزارها
 باید شرکتهای تعاونی روستائی را از امکانات مالی بیشتر
 بهره‌مند ساخت و با در دسترس گذاشتن قسمتی از کمبود عوامل
 کار مانند تراکتور کرایه‌ای کمباین، بذور اصلاح شده
 کودهای شیمیائی بکمک این نوع کشاورزان بشناسند
 و مبلغی را که در این زمینه بجهت سرمایه‌گذاران حرفه‌ای
 می‌رود ب سرمایه کشاورزان در شرکتهای تعاونی برگردانده
 شود . تا وقتی که برنامه‌های علمی و مجتمعهای کشاورزی
 جایگزین برنامه‌های کشاورزی سنتی می‌شود رعایت این
 اصل در خیلی از نقاط مملکت و توجه به تقویت شرکتهای
 تعاونی روستائی کمال ضرورت دارد و چون نامه‌های زیادی
 از طرف روستائیان و آموزش و پرورش منطقه بوکان دایر
 بخرابی و احتیاج مرمت و تعمیر مدارس روستائی بمن
 رسیده است در تعقیب عرایض قلبی خود بار دیگر توجه مقام
 محترم وزارت آموزش و پرورش باین ضرورت جلب بینمائید
 که مدارس روستائی منطقه بوکان در مبادی انقلاب
 مقدس شاه و مردم اغلب با خودیاری مردم و مصالح
 ساختمانی محلی ساخته شده و فعلاً همه آنها در حال نابودی
 و انهدام هستند و ضرورت اعتبار بودجه خاصی در اختیار
 آموزش و پرورش بوکان قرارداد شده که قبل از شروع
 سال تحصیلی ۳۵/۳۶ به تعمیر و نو سازی این نوع مدارس
 بپردازد و از تعطیل آنها در سطح روستاها جلوگیری بعمل

اند بقیه وقتم را به آقای عباس میرزائی میدهم مششکرم -
 (احسنت)

رئیس - آقای عباس میرزائی بفرمائید .

عباس میرزائی - جناب آقای رئیس ، نمایندگان محترم
 امروز در این ساحت مقدس برای شما نمایندگان عصر
 رستاخیز دربار یکی از پدیده‌های بزرگ انقلاب که همان
 کارگران آزاد شده انقلاب شاه و ملت هستند میخواهم
 مطالبی عرض کنم . در ابتدای عرایض چون وقت کافی
 نیست قسمتی از پیام شاهنشاه را در هشتمین کنفرانس
 ملی کار برای شما قرائت میکنم :

« هشتمین کنفرانس ملی کار هنگامی تشکیل میشود
 که شرائط و محیط کار در جامعه ایرانی برائهمکاری
 کامل دولت و کارفرما و کارگر، از هر زمان دیگر در طول
 تاریخ کهن ایران مترقی تر و عالیتر است . با برخورداری
 از این شرایط اکنون طبقه کارگر ایرانی نه تنها در داخل
 جامعه خود از موقعیتی از هر جهت شایسته بهره منداست
 بلکه در جامعه جهانی نیز از نظر حقوق و امتیازات قانونی
 و قوانین مترقی کار در صفوف مقدم پیشرفته‌ترین جوامع
 بین‌المللی قرار دارد . همچنانکه در گذشته تذکر داده‌ایم
 هدف انقلاب شاه و ملت در زمینه کار، از آغاز بر این پایه
 استوار بوده است که در جامعه نوین ایران، نه تنها وضع
 مادی کارگر ایرانی بطور منظم بهبود یابد، بلکه بموازات
 آن طبقه کارگر از حداکثر شرافت و حیثیت انسانی
 برخوردار گردد، زیرا ما اکنون در جریان ساختمان جامعه
 تازه‌ای در این کشور هستیم که در آن انسان و طبعاً طبقه
 کارگر که رکن فعال و سازنده این جامعه است تنها
 ابزاری در خدمت پیشرفتهای ضروری صنعتی و مادی
 نباشد بلکه در بر تو عدالت اجتماعی همه جانبه شخصیت
 و اصالت معنوی او محفوظ بماند و حتی بالاتر برود . »

هدف کنفرانس اینست که از طریق بحث و تبادل
 نظر و تفاهم در مسائل مربوط به کار راه خلهای صحیح
 و منطقی در سطح ملی ارائه گردد و از پایه‌های اساسی این
 تفاهم کامل که رهبر عزیز ملت ما در پیام خود به آن
 اشاره فرموده‌اند اصل ۴ و اصل ۱۳ انقلاب است که دو
 عامل تولید را روز بروز بیشتر به همدیگر نزدیک میکند .

یکی دیگر از مسائل اساسی که در پیام شاهنشاه به
 کنفرانس و همچنین در پیام به سومین کنگره کارگران
 ایران آمده بود عبارت از ارتقاء سطح بهره‌وری میباشد زیرا
 اگر از نظر کمی و کیفی بهره‌وری کار برابر با بهره‌وری کار
 در کشورهای پیشرفته صنعتی نباشد در آن صورت تولیدات

ما از نظر قیمت و مرغوبیت قابل رقابت در بازارهای جهانی
 نخواهد بود و طبعاً باید رشد سرانه تولید در صنایع ما
 به حد رشد سرانه تولید در کشورهای رقیب برسد مخصوص
 با توجه باینکه زمان و مقتضیات در کشور ما موبیات این
 کار را فراهم ساخته است ، حالا فصل آن رسیده است که
 ضوابط از نظر زمان سنجی و مدیریت در جهت تحقق حد
 اعلا بهره‌وری باشد و در داخل واحدهای تولیدی عوامل
 لازم از نظر ارائه توصیه‌های لازم بمدیران و به نیروی
 کار بوجود آید تا محیط روز بروز سالم‌تر و مساعدتری
 که بموازات افزایش بهره‌وری محیط کار را دلدیر تر سازد
 ایجاد گردد و این مطلب یکی دیگر از مسائل دستور
 هشتمین کنفرانس ملی کار است که اگر موضوع دیگری
 که عبارتست از آموزش و تحریک نیروی انسانی بآن اضافه
 نمائیم کلاً در جهت ارتقاء سطح بهره‌وری و در ارتباط با
 آنست میباشد .

خصوصیت دیگر هشتمین کنفرانس ملی کار تقارن
 آن با پنجاهمین سالگرد شاهنشاهی پهلوی است و فرصتی
 بود برای اینکه نمایندگان هر گروه به ترتیب مکنونات
 قلبی خود را دایره ارج گذاری به پیشرفتهای که در کلیه
 زمینه‌ها مخصوصاً در امر صنعتی شدن کشور و رشد
 اقتصادی و اجتماعی بدست آمده است بیان نمایند .

در مورد این کنفرانس این موضوع را نیز ناگفته
 نگذارم که نتیجه هفت کنفرانس گذشته را که مورد
 ارزیابی قرار دهیم می‌بینیم که سطح علمی این کنفرانس
 بمناسبت شرکت اکثر از رؤسای دانشگاه‌ها و اساتید و
 کارشناسان علوم اقتصادی و اجتماعی و همچنین از
 مدیران متخصص و تحصیل کرده از گروه کارفرمایان این
 نتیجه را بدست آورد که بتوان افتخار نمود که در سایه
 رهبریهای اندیشمندان شاهنشاه آریامهر و پیامهایی که
 در هر کنفرانس ملی کار برای هدایت همه گروهها مقرر
 فرموده بودند کارگران توانستند در این کنفرانس

ارزشیابی دقیق و موضوعات ارتقاء سطح بهره‌وری و
 آموزش و تحریک نیروی انسانی و دلدیر کردن محیط
 کار مطالبی بیان نمایند که موجب تعجب و حیرت و
 تحسین صاحب نظرانی که از تمام نقاط کشور با مسؤلیتهایی
 در سطح بالا در کنفرانس شرکت نموده بودند بشود
 اینجاست که باید تمام ملت ایران یکپارچه باین رهبری
 شاهنشاه عظیم‌الشان بادیده احترام و اعتقاد قلبی
 توأم با عملی در اجرای قوانین و فرامین رهبر خود هر روز
 بیشتر از روز قبل کوشا بوده و این مسؤلیت سنگین بدوش
 کلیه کارگران ایران که از این مواهب انقلاب بهره‌مند

گردیده اند بیشتر است و باید دین خود را بشاغشاه و ملت ایران با کوشش بیشتر برای تولید بهتر بعمل آورند.

ما امروز در این جهت نستیم که بین مدیران و کارگران درباره موضوعات پیش با افتاده‌ای که گریبان گیر بسیاری از مالک میباشند قرا گرفته باشیم. امروز با ارشادی که دولت از الهامات شاهنشاه بتمام ملت مخصوصاً طبقه کارگر و کارفرما مینماید محیط با تفاهمی که میشود همیشه این دو گروه چه در کارگاه و چه در کمیته‌های تخصصی وزارت کار شرکت نموده و نظرات خود را برای سالم سازی هرچه بهتر محیط کار بازگو نمایند.

این کنفرانس در پایان کار خود که فردا خواهد بود از نظرات گروه‌های مختلف منتج به نتیجه‌ای گردیده است و آن قطعنامه‌ای است که در آن توصیه‌هایی برای هر گروه بصوبه میرساند که روشنگر راه یکساله سازمانها و مؤسسات مختلف مملکتی میباشد.

از توجهی که بعرضه فرمودید تشکر میکنم. در پایان عرضم توجه همکاران محترم را باین بیت جلب مینمایم:

کارکن کار بگذر ز گفتار

کاندرین راه کار باید کار (احسن)

۳- تقدیم لایحه تبدیل قبوض اقساطی خرده مالکان

شامل شی تقسیم قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستاجر، باوراق قرضه، بوسیله آقای رهبری معاون وزارت تعاون و امور روستاها.

رئیس - وارد دستور میشویم آقای رهبری بفرمائید.

رهبری (معاون وزارت تعاون و امور روستاها) - با اجازه مقام ریاست خاطر نمایندگان مسبوق است چندی پیش قانونی از مجلس گذشت که براساس آن خرده مالکانی که شق فروش ملک را انتخاب نموده بودند نتوانستند از مقررات و تسهیلات اوراق قرضه استفاده نمایند. برای آنکه خرده مالکان مشمول قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستاجر که شق تقسیم ملک با زارعان را انتخاب کرده‌اند مانند خرده مالکانی که شق فروش ملک را انتخاب نموده‌اند نیز بتوانند از مقررات و تسهیلات قانون تبدیل قبوض اقساطی خرده مالکان مشمول قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستاجر و ملحقات آن باوراق قرضه استفاده نمایند لایحه‌ای تهیه گردیده که برای بررسی و تصویب تقدیم می‌دارم.

رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۴- تقدیم سؤال بوسیله آقای بردلی از وزارت

پست و تلگراف و تلفن

رئیس - آقای بردلی بفرمائید.

بردلی - سؤالی است از وزارت پست و تلگراف و تلفن و پیشنهادی است بامضای ۱۰ نفر از نمایندگان که تقدیم میشود.

رئیس - سؤال بدولت ابلاغ میشود.

۵- طرح گزارش شورای کمیسیون امور خارجه راجع به کنوانسیون مربوط بوضع پناهندگان و پروتکل آن.

رئیس - گزارش شورای کمیسیون امور خارجه راجع بپناهندگان و پروتکل آن مطرح است قرائت میشود. (بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شورای کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی کمیسیون امور خارجه در جلسه روز شنبه ۲۵۳۵/۱۲/۹ با حضور آقای نصیر عصار معاون وزارت امور خارجه لایحه شماره ۵۷۵۴ مورخ ۲۵۳۳/۱۱/۱۹ دولت تقدیمی بمجلس سنا راجع بکنوانسیون مربوط بوضع پناهندگان و پروتکل آن را که در جلسه روز سه شنبه ۲۵۳۴/۱۰/۳ وصول آن اعلام و بشماره ۱۱۸ چاپ گردیده است موزد رسیدگی قرارداد و مصوبه مجلس سنارا عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بشرح زیر بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

۱- ماده واحده - کنوانسیون مربوط بوضع پناهندگان مورخ ۲۸ ژوئیه ۱۹۵۱ مشتمل بر یک مقدمه و جپیل و شش ماده و یک الحاقیه و یک ضمیمه و پروتکل مربوطه آن مورخ ۳۱ ژانویه ۱۹۶۷ مشتمل بر یک مقدمه و یازده ماده مشروط باینکه:

۱- در تمام مواردیکه بموجب این کنوانسیون پناهندگان مشمول مساعدترین رفتار معمول نسبت باتباع یک دولت خارجی شده باشند، دولت ایران این حق را برای خود محفوظ میدارد که پناهندگان را از مساعدترین رفتار معمول نسبت باتباع دولتی که با آنان موافقتنامه‌های ناحیه‌ای و اقامت و گمرکی و اقتصادی و سیاسی دارد بهره‌مند نسازد.

۲- دولت ایران مقررات مواد ۱۷، ۲۳ و ۲۴ و ۲۵ را صرفاً بصورت توصیه تلقی می‌نماید.

تصویب و اجازه مبادله اسناد تصویب آن داده میشود. مخبر کمیسیون امور خارجه - نیره ابتهاج سمعی

گزارش شورای کمیسیون امور اقتصادی و دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در جلسه روز چهارشنبه ۲۵۳۵/۲/۸ با حضور نمایندگان دولت لایحه راجع بکنوانسیون مربوط بوضع پناهندگان و پروتکل آنرا مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون امور خارجه را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد. مخبر کمیسیون امور اقتصادی و دارائی - جعفر حیدری گزارش شورای کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی کمیسیون دادگستری در جلسه روز چهارشنبه ۲۵۳۵/۲/۸ با حضور نمایندگان دولت لایحه راجع بکنوانسیون مربوط بوضع پناهندگان و پروتکل آنرا مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد. مخبر کمیسیون دادگستری - علی احمد خورشید

گزارش شورای کمیسیون کشور بمجلس شورای ملی کمیسیون کشور در جلسه روز چهارشنبه ۲۵۳۵/۲/۱۵ با حضور نمایندگان دولت لایحه راجع بکنوانسیون مربوط بوضع پناهندگان و پروتکل آنرا مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون امور خارجه را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد. مخبر کمیسیون کشور - قدرت الله واحدی گزارش شورای کمیسیون رفاه اجتماعی بمجلس شورای ملی کمیسیون رفاه اجتماعی در جلسه روز سه شنبه ۲۵۳۵/۲/۲۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه راجع بکنوانسیون مربوط بوضع پناهندگان و پروتکل آنرا مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون رفاه اجتماعی - دکتر محمد فرزاد امیری رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ آقای جاف بفرمائید.

سالار جاف - بنده نظری - داشتم در تکمیل این کنوانسیون. رئیس - پیشنهاد بفرمائید درشور دوم در کمیسیون مطرح خواهند شد.

سالار جاف - بسیار خوب.

رئیس - نظردیگری در کلیات لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) ورود درشور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد در ماده واحده نظری نیست؟ (اظهاری نشد) لایحه برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۶- تصویب صورت جلسه قبل.

رئیس - نسبت به صورت جلسه دفعه گذشته نظری نیست؟ آقای حیدری بفرمائید.

حیدری - عریضه‌ای است مربوط به کشاورزان مهاباد که تقدیم میکنم و یاد آور میشوم که تا کنون دولت درباره جبران خسارت سیل اخیر مهاباد قدمی برنداشته است از دولت تقاضا میکنم در این مورد که جنبه حیاتی دارد برای کشاورزان مهاباد اقدامات فوری بعمل آورد.

رئیس - نسبت به صورت جلسه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه تصویب میشود.

۷- تقدیم سؤال بوسیله آقای اردلان از وزارت راه و ترابری.

رئیس - آقای اردلان فرمایشی دارید بفرمائید. اردلان - سؤالی است از وزارت راه که تقدیم میکنم. رئیس - سؤال بدولت ابلاغ میشود.

۸- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون تعاون و امور روستاها راجع به تمدید مهلت مقرر در ماده ۵ قانون تعاونی نمودن تولید و یکپارچه شدن اراضی در حوزه عمل شرکت‌های تعاونی روستائی و ارسال به مجلس سنا.

رئیس - گزارش شور دوم تمدید مهلت مقرر در ماده ۶ قانون تعاونی نمودن تولید و یکپارچه شدن اراضی در حوزه عمل شرکت‌های تعاونی روستائی مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون تعاون و امور روستاها بمجلس شورای ملی

کمیسیون تعاون و امور روستاها در جلسه روز چهارشنبه ۲۵۳۵/۲/۱۵ با حضور آقای رهبری معاون وزارت تعاون و امور روستاها لایحه شماره ۶۳۵۴ مورخ ۱۳۵۴/۱۲/۲۱ راجع به تمدید مهلت مقرر در ماده ۶ قانون تعاونی نمودن تولید و یکپارچه شدن اراضی در حوزه عمل شرکت‌های تعاونی روستائی را که گزارش شورای آن بشماره ۲۲۷

چاپ گردیده برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و باتوجه به پیشنهاد های رسیده مصوبه شور اول را عیناً تصویب کرد

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون تمدید مهلت مقرر در ماده ۶ قانون تعاونی نمودن تولید و یکپارچه شدن اراضی در حوزه عمل شرکت های تعاونی روستائی

ماده واحده - مهلت مندرج در ماده ۶ قانون تعاونی نمودن تولید و یکپارچه شدن اراضی در حوزه عمل شرکت های تعاونی روستائی تا آخر سال ۲۵۳۵ تمدید میگردد.

سخنر کمیسیون تعاون و امور روستاها - عبداللطیف شیخ الاسلامی

رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخرا لایحه نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) بماده واحده و کلیات آخر آن رأی میگیریم خاتمیها و آقایانیکه موافقت خواهش می کنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد لایحه برای تصویب مجلس سنا فرستاده می شود.

۹- طرح گزارش شورای اول کمیسیون کشور راجع به اصلاح یارهای از مواد قانون شهرداری و الحاق ۶ ماده به آن.

رئیس - گزارش شورای اول اصلاح یارهای از مواد قانون شهرداری و الحاق ۶ ماده به آن مطرح است قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شورای اول از کمیسیون کشور بمجلس شورای ملی کمیسیون کشور در جلسه روز چهارشنبه ۲۵۳۵/۲/۲۲ با حضور نماینده دولت لایحه شماره ۳۳۶۸ مورخ ۲۵۳۵/۲/۱۳ مربوط به اصلاح یارهای از مواد قانون شهرداری و الحاق چهار ماده بآن را که در جلسه سه شنبه ۲۵۳۵/۲/۱۴ تقدیم و بشماره ۲۵۱ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرار داد و با اصلاحاتی تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بشرح زیر بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد. لایحه قانون اصلاح یارهای از مواد قانون شهرداری و الحاق ۶ ماده به آن

ماده واحده - بند ۴ ماده ۸ و بند ۴ ماده ۹ و بند یک ماده ۱۰ و مواد ۱۱ و ۱۴ و ۱۵ و ۱۶ و ۱۷ و ۱۸ و ۱۹ و ۲۰ و ۲۱ بشرح زیر اصلاح مواد ۱۱ و ۱۴ و ۱۵ و ۱۶ و ۱۷ و ۱۸ و ۱۹ و ۲۰ بقانون شهرداری الحاق میگردد.

بند ۲ ماده ۸ بشرح زیر اصلاح میگردد:

«بند ۲ - داشتن هیجده سال تمام سن».

با انتخاب فرماندار یا بخشدار تشکیل میگردد. در بخش ها رئیس آموزش و پرورش بخش، نماینده ثبت احوال عضویت کمیسیون را دارا خواهند بود. در غیاب افراد مذکور در بالا از جانشین آنان دعوت بعمل خواهد آمد.

در صورتیکه تکمیل تعداد اعضای کمیسیون با افراد مذکور میسر نباشد فرماندار یا بخشدار می تواند از دبیران یا آموزگاران یا سردفتران و یا رؤسای شوراهای دایره و یا رؤسای خانه های انصاف برای تشکیل و تکمیل عده اعضای کمیسیون دعوت نماید. داوطلبی عضویت در انجمن ها برای اعضاء کمیسیون میسر نیست و هرگاه افراد مذکور داوطلب عضویت گردند مستعفی تلقی شده و طبق مقررات این ماده بجای آنان از افراد دیگر دعوت بعمل خواهد آمد.

کمیسیون پس از رسیدگی اسامی افراد واجد شرایط قانونی را به مرجع حزبی مربوط در محل اعلام میکند تا طبق ضوابط حزبی و با توجه به تعداد داوطلبان و جمعیت هر حوزه انتخابیه حداکثر تا چهار برابر تعداد اعضای انجمن نامزدهای انتخاباتی از طرف حزب اعلام شود و رأی دهندگان می توانند فقط به افراد اعلام شده رأی دهند.

بعد از انتشار اعلان اسامی داوطلبان واجد شرایط کمیسیون نسبت به تعیین اسامی ۲ نفر از معتمدین محلی با سواد از بین گروه های مختلف که دارای شرایط رأی دهنده باشند اقدام می نماید و فرماندار یا بخشدار از ۲ نفر مذکور برای تشکیل انجمن نظارت در محل بخشداری یا فرمانداری دعوت خواهد نمود.

دوت شدگان در همان جلسه با رأی مخفی و اکثریت نسبی از بین خود هفت نفر را بعنوان عضو اصلی و هفت نفر را بعنوان عضو علی البدل انتخاب می کنند. برای تشکیل جلسه مذکور حضور حداقل دوسوم دعوت شدگان ضروری است. در بخشهاییکه چند انتخابات در جریان باشد نماینده بخشدار در تشکیل انجمن وظائف بخشدار را بعهده خواهد داشت.

تبصره ۱ ماده ۱۵ بشرح زیر اصلاح میشود: «تبصره ۱ - در بخشهاییکه انتخابات برای تشکیل چند انجمن شهردر جریان است تکالیف مربوط به احراز شرایط قانونی داوطلبان و تعیین ۲ نفر معتمدان و رسیدگی به شکایات موضوع ماده ۳ و سایر وظائف مربوط توسط کمیسیون مذکور در این ماده انجام خواهد شد.»

تبصره ۲ ماده ۱۵ بشرح زیر اصلاح میگردد: «تبصره ۲ - هرگاه در اثناء جریان انتخابات یک یا چند نفر از اعضاء انجمن در آمدن بجلسات تعلل و یا از حضور استنکاف نمایند تا زمانیکه اکثریت باقی است جریان امر تعقیب و بعضو یا اعضاء مذکور اخطار میشود که حضور یابند چنانچه عضوی تا دوجلسه پس از اخطار در استنکاف و تعلل خود باقی باشد فرماندار یا بخشدار یکی یا چند نفر

با انتخاب فرماندار یا بخشدار تشکیل میگردد. در بخش ها رئیس آموزش و پرورش بخش، نماینده ثبت احوال عضویت کمیسیون را دارا خواهند بود. در غیاب افراد مذکور در بالا از جانشین آنان دعوت بعمل خواهد آمد.

در صورتیکه تکمیل تعداد اعضای کمیسیون با افراد مذکور میسر نباشد فرماندار یا بخشدار می تواند از دبیران یا آموزگاران یا سردفتران و یا رؤسای شوراهای دایره و یا رؤسای خانه های انصاف برای تشکیل و تکمیل عده اعضای کمیسیون دعوت نماید. داوطلبی عضویت در انجمن ها برای اعضاء کمیسیون میسر نیست و هرگاه افراد مذکور داوطلب عضویت گردند مستعفی تلقی شده و طبق مقررات این ماده بجای آنان از افراد دیگر دعوت بعمل خواهد آمد.

کمیسیون پس از رسیدگی اسامی افراد واجد شرایط قانونی را به مرجع حزبی مربوط در محل اعلام میکند تا طبق ضوابط حزبی و با توجه به تعداد داوطلبان و جمعیت هر حوزه انتخابیه حداکثر تا چهار برابر تعداد اعضای انجمن نامزدهای انتخاباتی از طرف حزب اعلام شود و رأی دهندگان می توانند فقط به افراد اعلام شده رأی دهند.

بعد از انتشار اعلان اسامی داوطلبان واجد شرایط کمیسیون نسبت به تعیین اسامی ۲ نفر از معتمدین محلی با سواد از بین گروه های مختلف که دارای شرایط رأی دهنده باشند اقدام می نماید و فرماندار یا بخشدار از ۲ نفر مذکور برای تشکیل انجمن نظارت در محل بخشداری یا فرمانداری دعوت خواهد نمود.

دوت شدگان در همان جلسه با رأی مخفی و اکثریت نسبی از بین خود هفت نفر را بعنوان عضو اصلی و هفت نفر را بعنوان عضو علی البدل انتخاب می کنند. برای تشکیل جلسه مذکور حضور حداقل دوسوم دعوت شدگان ضروری است. در بخشهاییکه چند انتخابات در جریان باشد نماینده بخشدار در تشکیل انجمن وظائف بخشدار را بعهده خواهد داشت.

تبصره ۱ ماده ۱۵ بشرح زیر اصلاح میشود: «تبصره ۱ - در بخشهاییکه انتخابات برای تشکیل چند انجمن شهردر جریان است تکالیف مربوط به احراز شرایط قانونی داوطلبان و تعیین ۲ نفر معتمدان و رسیدگی به شکایات موضوع ماده ۳ و سایر وظائف مربوط توسط کمیسیون مذکور در این ماده انجام خواهد شد.»

تبصره ۲ ماده ۱۵ بشرح زیر اصلاح میگردد: «تبصره ۲ - هرگاه در اثناء جریان انتخابات یک یا چند نفر از اعضاء انجمن در آمدن بجلسات تعلل و یا از حضور استنکاف نمایند تا زمانیکه اکثریت باقی است جریان امر تعقیب و بعضو یا اعضاء مذکور اخطار میشود که حضور یابند چنانچه عضوی تا دوجلسه پس از اخطار در استنکاف و تعلل خود باقی باشد فرماندار یا بخشدار یکی یا چند نفر

«تبصره ۲ - انجمنهای نظارت بر انتخابات تحت نظر فرماندار و بخشدار محل مسئول صحت انتخابات خواهند بود.»

تبصره ۳ ماده ۱۵ بشرح زیر اصلاح میشود:

«تبصره ۳ - هرگاه قبل از تشکیل انجمن نظارت یک یا چند نفر از داوطلبان نمایندگی استعفاء دهند مراتب از طرف فرماندار یا بخشدار برای اطلاع رأی دهندگان اعلام میشود و داوطلب مستعفی حق استرداد استعفای خود را ندارد.»

ماده ۱۹ بشرح زیر اصلاح میگردد:

ماده ۱۹ - بمنظور اخذ رأی و استخراج آراء انجمنهای نظارت میکنند با تصویب کمیسیون موضوع ماده ۱۵ به تعداد لازم شعب اخذ رأی مرکب از پنج نفر از اهالی همان محل تشکیل دهند. اعضای شعبه باید واجد شرایط انتخاب کننده باشند. محل شعب اخذ رأی حتی الامکان با توجه به جمعیت و امکانات ارتباطی محل تعیین میشود.

ماده ۲۱ بشرح زیر اصلاح میشود:

ماده ۲۱ - انجمن نظارت و شعب آن غیر قابل انحلال است مگر آنکه اسباب تعطیل و تعویق انتخابات را فراهم کند و یا برخلاف وظائفی که طبق این قانون بعهده انجمن گذاشته شده عمل نمایند در اینصورت اگر انحلال از طرف شعبه باشد بنابر نظر اکثریت انجمن با موافقت فرماندار یا بخشدار شعبه منحل میشود و اگر از طرف انجمن باشد فرماندار یا بخشدار با موافقت کمیسیون پنج نفری اعضاء علی البدل را برای ادامه امر انتخابات دعوت مینماید و ضمناً مراتب و دلایل انحلال را ضمن صورتجلسه ای برای تعقیب متخلفین بشورای دائمی انتخابات اعلام میدارد. در صورتیکه از این اقدامات نیز نتیجه ای حاصل نشود از طرف فرماندار یا بخشدار درخواست انحلال انجمن با نظر کمیسیون پنج نفری بشورای دائمی انتخابات موضوع ماده ۱۱۴ این قانون برای اتخاذ تصمیم احاله خواهد شد.

ماده ۲۲ بشرح زیر اصلاح میگردد:

«ماده ۲۲ - هرگاه در اثناء جریان انتخابات یک یا چند نفر از اعضاء انجمن در آمدن بجلسات تعلل و یا از حضور استنکاف نمایند تا زمانیکه اکثریت باقی است جریان امر تعقیب و بعضو یا اعضاء مذکور اخطار میشود که حضور یابند چنانچه عضوی تا دوجلسه پس از اخطار در استنکاف و تعلل خود باقی باشد فرماندار یا بخشدار یکی یا چند نفر

با انتخاب فرماندار یا بخشدار تشکیل میگردد. در بخش ها رئیس آموزش و پرورش بخش، نماینده ثبت احوال عضویت کمیسیون را دارا خواهند بود. در غیاب افراد مذکور در بالا از جانشین آنان دعوت بعمل خواهد آمد.

در صورتیکه تکمیل تعداد اعضای کمیسیون با افراد مذکور میسر نباشد فرماندار یا بخشدار می تواند از دبیران یا آموزگاران یا سردفتران و یا رؤسای شوراهای دایره و یا رؤسای خانه های انصاف برای تشکیل و تکمیل عده اعضای کمیسیون دعوت نماید. داوطلبی عضویت در انجمن ها برای اعضاء کمیسیون میسر نیست و هرگاه افراد مذکور داوطلب عضویت گردند مستعفی تلقی شده و طبق مقررات این ماده بجای آنان از افراد دیگر دعوت بعمل خواهد آمد.

کمیسیون پس از رسیدگی اسامی افراد واجد شرایط قانونی را به مرجع حزبی مربوط در محل اعلام میکند تا طبق ضوابط حزبی و با توجه به تعداد داوطلبان و جمعیت هر حوزه انتخابیه حداکثر تا چهار برابر تعداد اعضای انجمن نامزدهای انتخاباتی از طرف حزب اعلام شود و رأی دهندگان می توانند فقط به افراد اعلام شده رأی دهند.

بعد از انتشار اعلان اسامی داوطلبان واجد شرایط کمیسیون نسبت به تعیین اسامی ۲ نفر از معتمدین محلی با سواد از بین گروه های مختلف که دارای شرایط رأی دهنده باشند اقدام می نماید و فرماندار یا بخشدار از ۲ نفر مذکور برای تشکیل انجمن نظارت در محل بخشداری یا فرمانداری دعوت خواهد نمود.

دوت شدگان در همان جلسه با رأی مخفی و اکثریت نسبی از بین خود هفت نفر را بعنوان عضو اصلی و هفت نفر را بعنوان عضو علی البدل انتخاب می کنند. برای تشکیل جلسه مذکور حضور حداقل دوسوم دعوت شدگان ضروری است. در بخشهاییکه چند انتخابات در جریان باشد نماینده بخشدار در تشکیل انجمن وظائف بخشدار را بعهده خواهد داشت.

تبصره ۱ ماده ۱۵ بشرح زیر اصلاح میشود: «تبصره ۱ - در بخشهاییکه انتخابات برای تشکیل چند انجمن شهردر جریان است تکالیف مربوط به احراز شرایط قانونی داوطلبان و تعیین ۲ نفر معتمدان و رسیدگی به شکایات موضوع ماده ۳ و سایر وظائف مربوط توسط کمیسیون مذکور در این ماده انجام خواهد شد.»

از اعضاء عی البدل را بحکم قرعه برای عضویت انجمن دعوت مینماید و اگر اکثریت اعضاء انجمن نظارت از حضور در انجمن استکاف نمایند و یا پس از ختم انتخابات از دادن اعتبارنامه خودداری کنند فرماندار یا بخشدار علل و موجبات آنرا تحقیق و در رفع محظورات تمام مینماید و در صورتیکه اهتمام فرماندار یا بخشدار مؤثر نشود و اکثریت اعضاء انجمن یا تمام اعضاء انجمن اعم از اصلی و علی البدل همچنان استکاف و یا استعفاء نمایند یا بواسطه فقدان اکثریت انجمن نتواند بوظائف قانونی خود عمل کند کمیسیون مقرر در ماده ۱۰ در تجدید اعضاء انجمن نظارت به تعداد کسری اقدام می نماید و انتخابات را خاتمه میدهد و اشخاصی که موجبات تعطیل و تعویق و انحلال انجمن را فراهم کرده باشند طبق ماده ۸۷ این قانون مورد تعقیب قرار خواهند گرفت.

ماده ۳۰. شرح زیر اصلاح میگردد:

«ماده ۳۰. ضمن انتشار اساسی دارندگان رأی انجمن نظارت تاریخ قبول شکایات را که باید از فردای همان روز شروع شود تعیین و اگر از انتخاب کنندگان یا انتخاب شوندگان کسی از جریان انتخابات شکایت داشته باشد ظرف یک هفته با اطلاع انجمن نظارت میرساند و انجمن نظارت بعد از انقضای یک هفته شکایتی نمی پذیرد و منتهی ظرف یک هفته شکایات واصله با حضور کمیسیون پنج نفری رسیدگی میکند در صورتیکه شکایت وارد باشد وثابت شود که منتخب دارای شرایط مقرر در ماده ۹ و ۱۰ این قانون نیست مراتب را در صورت مجلس ذکر نمیکند و اعتبارنامه را برای نفر بعدی که دارای رأی بیشتری می باشد صادر می نماید و هرگاه تشخیص دهد که در انتخابات اعمالی برخلاف قانون صورت گرفته موضوع را با تنظیم صورت مجلس برای اظهار نظریه شورای موضوع ماده ۴۴ این قانون بحاله می نماید و طبق نظر شورا عمل میکند.»

ماده زیر بعنوان ماده ۱۱۴ به قانون شهرداری الحاق میگردد:

ماده ۴۴. بمنظور ایجاد رویه واحد نسبت به اجرای انتخابات انجمن ها و همچنین رسیدگی به اختلاف نظر در چگونگی اجرای قوانین و مقررات مربوط به انتخابات شورای دائمی انتخابات به ریاست وزیر کشور و بعضویت افراد زیر تشکیل میگردد:

۱- معاون وزارت کشور.

۲- رئیس کانون وکلا.

۳- مدیر کل قضائی وزارت دادگستری.

۴- دونفر اعضاء انتخابی از هیئت اجرایی و دونفر اعضاء انتخابی از دفتر سیاسی حزب.

۵- دونفر که در امر انتخابات بصیرو صاحب نظر باشند به انتخاب وزیر کشور.

۶- مدیر کل دفتر انتخابات وزارت کشور که سمت دبیری شورا را نیز بعهده خواهد داشت.

ماده ای بعنوان ماده ۱۱۰ با چهار تبصره بقانون شهرداری الحاق میگردد.

ماده ۱۱۰. شورا با رعایت مقررات مربوط نسبت بموارد زیر رسیدگی و اتخاذ تصمیم مینماید و تصمیمات شورا قطعی و لازم الاجرا است.

۱- انحلال انجمن نظارت.

۲- ابطال انتخابات و تعیین تکلیف آن.

۳- رسیدگی به شکایات از انجمنهای نظارت در جریان انتخابات.

۴- رسیدگی و اظهار نظر در مورد اختلاف بین انجمنها و شعب اخذ رأی.

۵- رسیدگی و تعیین تکلیف نسبت بسایر مسائل مربوط بانقلابات که از طرف رئیس شورا مطرح میشود.

تبصره ۱- هرگاه شورا ضمن رسیدگیهای خود به تخلف اعضاء انجمنهای نظارت برخورد نماید مراتب را برای تعقیب بفرامح صالح اعلام خواهد نمود.

تبصره ۲- جلسات شورا بدعوت رئیس شورا تشکیل میشود. دستور جلسه از طرف رئیس شورا تعیین میگردد.

برای تشکیل شورا حضور حداقل هفت نفر از اعضاء لازم است و مصوبات شورا با اکثریت نسبی معتبر خواهد بود. تبصره ۳- در مواردی که شورا ضروری بداند می تواند از نظر مشورتی افراد مجرب و بصیر استفاده نماید.

تبصره ۴- شورا می تواند رسیدگی و تحقیق نسبت بمواردی را که لازم بداند به کمیسیون در مراکز استان و فرمانداری کل مرکب از استاندار یا فرماندار کل و رئیس عالیترین دادگاه محل - دادستان - رئیس شورای حزب در استان واگذار نماید.

کمیسیون مزبور مکلف است نسبت بموارد ارجاع شده اقدام و نتیجه رسیدگیها و تحقیقات را به شورا اعلام نماید.

ماده ای بعنوان ماده ۱۱۳ با دو تبصره ذیل آن به قانون شهرداری الحاق میگردد:

ماده ۱۱۳. بمنظور ایجاد هماهنگی در اجرای انتخابات انجمن شهر و شورای آموزش و پرورش منطقه ای

انتخابات شورا در کلیه موارد باستثنای بند ۴ ماده ۹ و بند های ۴ و ۵ ماده ۱۰ تابع مقررات مربوط به انتخابات انجمن شهر خواهد بود.

تبصره ۱- اعضاء انتخابی شورای آموزش و پرورش منطقه ای تشکیل میشوند از منتخبین شهرهایه تعداد مقرر در بند ۱۱ ماده یک آئین نامه اجرائی ماده ۲ قانون تشکیل شورای آموزش و پرورش منطقه ای که با رأی پیستقیم انتخاب خواهند شد و عضو انجمن شهرستان در بخش مربوط.

تبصره ۲- هر گاه تعداد اعضاء انجمن شهرستان در بخش بیش از یک نفر باشد و یا چند بخش در محدوده عمل شورا قرار داشته باشند انجمن شهرستان از بین آنان یک نفر را برای عضویت در شورای آموزش و پرورش منطقه ای مربوط معین خواهد نمود. در مراکز شهرستانها که رئیس انجمن شهرستان طبق بند ۱۲ آئین نامه فوق در شورا عضویت دارد تعیین نماینده دیگری از انجمن شهرستان ضرورت نخواهد داشت.

ماده زیر بعنوان ماده ۱۱۶ به قانون شهرداری الحاق میگردد:

ماده ۱۱۶. وزارت کشور می تواند بمنظور تأمین کپی برداری نیروی انسانی مورد لزوم در زمان انتخابات از خدمات افراد مجرب و بصیر دولتی و غیر دولتی و بازنشستگان از طریق خرید خدمت و در حدود اعتبارات مصوب استفاده نماید.

ماده زیر بعنوان ماده ۱۱۸ به قانون شهرداری الحاق میگردد:

ماده ۱۱۸. در هر زمان که وزارت کشور آمادگی لازم را برای استفاده از کار ماشین های کامپیوتر در هر مرحله ای از انتخابات و یا در هر حوزه انتخابیه داشته باشد چگونگی اجرای انتخابات در آن مرحله و یاد آن حوزه طبق دستورالعمل های وزارت کشور خواهد بود.

ماده زیر بعنوان ماده ۱۱۹ بقانون شهرداری الحاق میشود:

ماده ۱۱۹. بنده ۲ ماده ۸ - بنده ۲ ماده ۹ - بنده ۱ ماده ۱۰ - مواد ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲ اصلاحی و مواد ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲ الحاقی شامل انتخابات انجمن شهرستان نیز خواهد بود.

رئیس کمیسیون کشور - مهدی شیخ الاسلامی
رئیس - کلیات لایحه مطرح است آقای رضوی نژاد
بفرماید.

رضوی نژاد صومعه سرائی - با اجازه آقای رئیس و

همکاران گرامی در تدوین لایحه اصلاحی قانون شهرداریها نهایت دقت شده که نیازمندیهای انجام صحیح انتخابات دموکراتیک بر آورده شود شرایط سنی از نظر رأی دهنده و انتخاب شونده تغییر کرده و بانجمن های نظارت اختیارات بیشتری داده شده و کمیسیون ه نفری با کمک انجمن نظارت می تواند انتخابات صحیحی انجام دهد نکته ای که در این اصلاحات حائز اهمیت است تشکیل شورای دائمی انتخابات است در ادوار گذشته اگر در خلال انتخابات وضعی بوجود می آمد که انجمن نظارت نمی توانست آن اختلاف را حل کند و یا آن گره را بگشاید تا مدتی انجام انتخابات بتعویق می افتاد و بلکه انجام نمیشد ولی در اینجا شورای دائمی انتخابات هر موقع مشاهده کند، اختیارات وسیع دارد و خوشبختانه شخصیت هائی در شوراهای دائمی انتخابات شرکت دارند که از هر لحاظ برای حسن اجرای انتخابات مفیدند، بنده چون سالها افتخار عضویت کمیسیون پنج نفری را داشتم اذعان میکنم که در تدوین این لایحه نهایت دقت شده تا کلیه افراد تحصیل کرده شرکت کنند و از حالت بی تفاوتی خارج شوند و فقط متاع فعالیت حزبی و خوشنامی مناط اعتبار عضویت است ولی چون در چند مورد که این لایحه اصلاحی را تطبیق ملام دیدیم این اصلاحات در سواد ای که الان حکومت دارد این تغییرات و اصلاحات در آنها تسری داده نشده و روی این اصل ده فقره پیشنهاد در این باره تهیه کرده ام که تقدیم مقام ریاست می کنم و امیدوارم که در کمیسیون مورد توجه قرار بگیرد.

رئیس - آقای مشیر بفرماید.

دکتر مشیر - معذرت می خواهم نظری که من در اصلاح قانون شهرداریها داشتم این بود که اخیراً آئین نامه ای هیئت اجرائی حزب تهیه دیده است که در دوجا از یک هیأتی اسم برده شده یعنی یک هیأت کمیسیون ه نفری است که رئیس آموزش و پرورش و رئیس دادگاه و اخیراً هم رئیس آمار را گذاشته اند و بعد اظهار نظر می شود که مجدداً در این هیأت بررسی داوطلبین بازرسی آموزش و پرورش رئیس دادگاه شهرستان و فرماندار است و چون از نظر اصول نظارت، یک نفر نمی تواند در دو جا و در دو جهت اظهار نظر بکند فی المثل اگر یک نفر قاضی در دادگاه اظهار نظر بکند چنانچه همین قاضی بدیوان کشور منتقل گردد دیگر صلاحیت اظهار نظر بعدی از وی سلب میشود این است که

که بنده تقاضای کنم اولیاء محترم دولت این مسئله آئین نامه را از لحاظ جزئی اصلاح فرمایند و مادامدر مورد ماده ۱۱۵ اصلاحی که نظرداده شده معتمد محل را فرماندار تعیین کند نظر بنده این است که معتمدین محل را نمایندگان مجلس شورای ملی باینصورت تعیین کنند که سه نفر یا پنج نفر را پیشنهاد کنند و فرماندار یک نفر را ازین آنها انتخاب کند (صحیح است) چون همانطور که برای صلاحیت جانی برای نمایندگان مجلس باز شده بهتر است که برای انتخاب معتمدین هم از طرف نمایندگان مجلس اظهار نظری بشود (صحیح است) بنده البته مطالب دیگری در اینمورد دارم که در صورت دعوت از طرف کمیسیون در آنجا مطرح خواهم کرد.

رئیس - نظردیکری در کلیات لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) بورود در شورماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهند میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد در ماده واحده نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادات رسیده قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی
محترماً پیشنهاد خود را در مورد ماده ۲۱ لایحه اصلاح بارةای از مواد قانون شهرداری و الحاق ماده به آن را ذیلا بعرض میرساند:

بجای جمله (و اگر از طرف انجمن باشد فرماندار یا بخشدار با موافقت کمیسیون پنج نفری اعضاء علی البدل را برای ادامه انتخابات دعوت مینماید) ذکر شود (اگر از طرف انجمن باشد فرماندار یا بخشدار با موافقت کمیسیون پنج نفری و شورای دائمی انتخابات اعضاء علی البدل را برای ادامه انتخابات دعوت مینماید)

با احترام - یحیی معینی چاغروند

ریاست معظم مجلس شورای ملی

محترماً در مورد لایحه اصلاح پاره ای از مواد قانون شهرداری و الحاق ماده به آن پیشنهاد مینماید:
۱ - در ماده ۳ در سطر ماقبل آخر پس از جمله «تنظیم صورت مجلس برای .....» بجای جمله «انتهای نظر» نوشته شود «اتخاذ تصمیم»

۲ - در ماده ۱۱۴ سطر سوم بعد از جمله مربوط به انتخابات نوشته شود انجمن های مربوط.

۳ - در ماده ۱۱۵ در سطر اول بعد از کلمه «شورا» نوشته شود شورای موضوع ماده ۱۱۴.

۴ - در تبصره ۴ ماده ۱۱۵ عده اعضاء کمیسیون

از چهار نفر به پنج نفر اضافه شود و رئیس آموزش و پرورش عضو کمیسیون باشد.

۵ - در ماده ۱۱۶ سطر سوم بعد از کلمه شورانوشته شود مذکور. و هم چنین در سطر پنجم بعد از ماده ۱ نوشته شود همین قانون.

باتقدیم احترام - حسن صائبی

ریاست معظم مجلس شورای ملی
محترماً چون در هیات اجرائی حزب رستاخیز ملت ایران آئیننامه اجرائی انجمن های دموکراتیک تصویب شده و در ماده ۱ آئیننامه چگونگی رسیدگی به صلاحیت داوطلبان در اختیار هیات بررسی حزب پیش بینی شده لذا پیشنهاد مینماید

در ماده ۱ بجای جمله (مرجع حزبی) جمله (هیات های بررسی حزب) نوشته شود.

باتقدیم احترام - کریم آصف

ریاست محترم مجلس شورای ملی
پیشنهاد مینماید در لایحه چاپ ۲۵۷ در قسمت بند یک بجای کلمات مؤسسات آموزش عالی کلمات «سنوات آموزشی» نوشته شود.

باتقدیم احترام -

دکتر محمد رضا عاملی - دکتر حسین طبیب
ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً چون ایجاد شهرداریها برای رفاه و آسایش ساکنین شهرها میباشد و با پرداخت عوارض مختلف، اهالی انتظار دارند که این دستگاهها برای آنها مفید باشند و اگر اهالی خسارتی از طریق کم توجهی این دستگاهها دیدند ترتیبی داده شود که شهرداریها تریب نمایند لذا ماده زیر پیشنهاد میشود:

ماده - هرگاه ضرر جانی یا مالی بشخص عاير یا وسیله نقلیه مورد استفاده در شهرها بعلت خرابی خیابانها و وجود چاه و چاله و خرابی پلها وارد آید متضرر میتواند بدادگاه یا شورای داورى شکایت و از شهرداری محل ادعای خسارت نماید.

دکتر ستوده

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید یک تبصره بشرح زیر به ماده ۱۵ لایحه قانون اصلاح پاره ای از مواد قانون شهرداری اضافه شود.

تبصره - وزارت کشور مکلف است هم زمان با انتخابات سراسری انجمن های شهر نسبت بانجام انتخاب

اعضای انجمن نقاطی هم که دارای شهرداری بوده شش نفر معتمدین شهر و بخش با رأی شورای اداری شهرستان و بخش انتخاب شده تشکیل میشود.

رحیم زاده خوئی - اسدالله محمد خانلو - کمال الدین عابدی
حیدر زاده
ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید در لایحه دولت مربوط باصلاح بارةای از مواد قانون شهرداری و الحاق چهار ماده بان اصلاحات زیر بعمل آید:

۱ - در ماده ۱۵ اصلاحی قید شود یک نفر معتمد محل از طرف فرماندار یا بخشدار بدین طریق تعیین میگردد که سه نفر پیشنهاد شود تا از بین آنان یک نفر انتخاب گردد.

در حوزه هائیکه تعداد نمایندگان مجلس بیش از چند نفر میباشد چنانچه بین آنها برای معرفی سه نفر معتمد محل توافق حاصل نشود هر نماینده ای حق دارد یک نفر معتمد محلی را بفرماندار یا بخشدار محل معرفی کند تا سه نفر آنان بقید قرعه تعیین و سپس مقامات موصوف ازین آنها یک نفر را انتخاب و یک کمیسیون رسیدگی بصلاحیت داوطلبان معرفی نمایند.

۲ - پیشنهاد مینماید موضوع تخریب ساختمانها باستناد ماده ۱۰۰ قانون شهرداریها ملغی گردد و تخلفات جزئی توأم با جریمه باشد.

چنانچه بمرز دیگران ویا معابر و تأسیسات عمومی تجاوز شده باشد شهرداری هر محل حق دارد جهت قلع و قمع بنا بدادگاه شهرستان و در نقاطی که دادگاه شهرستان دائر نیست بدادگاه بخش صلاحیت دار دادخواست تقدیم دارد تا مورد رسیدگی قرار گیرد از حکم مرحله بدوی ققط میتوان پژوهش پردیس خواست و احکام صادره ققطی و لازم الاجراء است برای تسریع در خاتمه امر اینگونه دعاوی خارج از قوت مورد رسیدگی قرار خواهد گرفت.

باتقدیم احترام - سید مرتضی مشیر

ریاست معظم مجلس شورای ملی
محترماً پیشنهاد مینماید.
ماده ۲۱ کلمه (اکثریت) قبل از کمیسیون اضافه شود بصورت زیر

(فرماندار یا بخشدار با موافقت اکثریت کمیسیون) با تقدیم احترام - کریم آصف

ریاست معظم مجلس شورای ملی

پس در رجوع امر شورای دائمی انتخابات برای تعیین انجمن نظارت جدید جهت انجام انتخابات فرجه قانونی پیش بینی نشده لذا پیشنهاد مینماید فرجه سه ماهه مندرج در ذیل ماده ۲۱ قانون سابق شهرداری کماکان از قدرت قانونی برخوردار شود.

میرابوطالب رضوی نژاد

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً چون در اصلاح ماده ۱۵ قانون شهرداری پیش بینی شده که چهار برابر تعداد اعضاء انجمن نامزدهای انتخاباتی از طرف حزب اعلام خواهد شد و این اصلاح باید در شرح ۴ بند ۱ ماده ۲۳ قانون شهرداری

که فقط اشاره به رسیدگی کمیسیون پنج نفری نموده منعکس گردد لذا پیشنهاد اصلاح شق ۴ بند ۱ ماده ۲۳ قانون شهرداری را دارد :

میرابوطالب رضوی نژاد

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً چون در اصلاح ماده ۱۹ قانون شهرداری بجای جمله تسهیل و تسریع عبارت بنظور اخذ رأی واستخراج آرا قید شده و این اصلاح در ماده ۲ قانون شهرداری منعکس نمی باشد لذا پیشنهاد مینماید که این اصلاح عبارتی در مقدمه ماده ۲۹ قانون مزبور منعکس گردد :

میرابوطالب رضوی نژاد

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً چون در اصلاح ماده ۳ قانون شهرداری رسیدگی بشکایات انتخابات را بعهده انجمن نظارت با حضور کمیسیون پنج نفری موقوف نموده و اشاره ای باخذ نظر از اعضاء کمیسیون پنج نفری نکرده لذا پیشنهاد مینماید که نظر کمیسیون پنج نفری در خصوص ورود یا عدم ورود شکایت بدو اخذ و سپس انجمن نظارت اظهار نظر نماید :

میرابوطالب رضوی نژاد

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً چون در اصلاح ماده ۱۰ قانون شهرداری اشاره شده که دو ماه قبل از روز اخذ رأی بدستور وزارت کشور کمیسیون پنج نفری تشکیل گردد و در ماده ۴۴ قانون شهرداری فرمانداران و بخشداران موظفند دو ماه قبل از انقضای دوره چهار ساله انجمن شهر وسایل انتخابات دوره بعد را از هر جهت فراهم نمایند بنحویکه قبل از پایان دوره انجمن انتخابات دوره بعد در محل خاتمه پذیرد و در این مدت دو ماه قبل از انقضای دوره انجمن امکان انجام وظایف مقرر در ماده ۱۰ فراهم نمی باشد تقاضای تصحیح مدت بند در ماده ۴۴ را دارد .

میرابوطالب رضوی نژاد

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً چون در تبصره ۴ ماده ۱۱۰ قانون شهرداری رسیدگی و تحقیق در امر انتخابات انجمن شهر فقط بمقامات مرکز استان و فرمانداریکل تفویض شده لذا پیشنهاد مینماید که مقامات در سطح شهرستان نیز از چنین اختیاری برخوردار شوند .

میرابوطالب رضوی نژاد

ریاست محترم مجلس شورای ملی

چون در تبصره ۲ ماده ۱۰ لایحه قانون اصلاح باره ای از مواد قانون شهرداری والحق ۶ ماده به آن ذکر گردیده (انجمن نظارت بر انتخابات تحت نظر فرماندار و بخشدار محل مسئول صحت انتخابات خواهند بود) جمله «تحت نظر فرماندار» شخصیت واقعی و اختیارات قانونی انجمنهای نظارت را محدود و موقوف به نظر فرمانداران یا بخشداران نموده متمنی است با بررسی جمله مناسب دیگری بجای جمله تحت نظر فرماندار و بخشدار تعیین و در این تبصره گنجانیده شود. خود بنده برای ادای توضیح بیشتر در کمیسیون کشور شرکت خواهم نمود .

با احترام - یحیی معینی چاغروند

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد مینماید دبیران و آموزگاران شاغلی که در کادر آموزشی مشغول بخدمت میباشند بدون اینکه مجبور به استعفا از شغل دولتی باشند حق انتخاب شدن به عضویت انجمنهای شهر و شهرستان را داشته باشند .

اشرف حریری

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید اینک که لایحه قانون اصلاح باره ای از مواد قانون شهرداری مطرح است پیشنهادات اینجانب که در دو قسمت تقدیم میشود مورد بررسی قرار گیرد .

قسمت اول - پیشنهادات خارج از پیشنهادات اصلاحی دولت

۱- ماده زیر بعنوان ماده ۵ به قانون مذکور اضافه شود .
ماده - به تعداد اعضاء انجمن شهر محدوده قانونی شهرها به مناطق مختلف تقسیم شده و ساکنان هر محل با شناسائی شعبه اخذ رأی و ذکر نشانی محل سکونت خود که در برگ مخصوص (کارت کنترل) ثبت شده نماینده خود را از میان سه تا چهار نفری که برای هر منطقه معرفی خواهد شد انتخاب می کنند و شناسنامه آن به مهری که نام منطقه و یا شماره آن ذکر شده مهور میشود .

تقسیم محدوده شهر به مناطق مختلف با توجه به نواحی شهرداری و یا ضوابطی دیگر در کمیسیون که ریاست فرماندار یا اعضاء انجمن شهر، شهردار و کارکنان انجمن شهر رئیس ثبت احوال، رئیس شهربانی و دبیر حزب رستاخیز

ملت ایران تشکیل میشود تعیین واعلام خواهد شد .

۲- تبصره ماده ۷ شرح زیر اصلاح شود .

تبصره - جمعیتی که ملاک تعیین عده نمایندگان هر شهر است آخرین سرشماری عمومی رسمی است که نتیجه آن قبل از صدور دستور شروع انتخابات انجمن شهر رسماً اعلام شده باشد .

۳- بند ۴ ماده ۱۰ شرح زیر اصلاح شود .

بند ۴- هیچ یک از کارمندان و کارگران دولت و نگاهبانها ، شرکتهای ، سازمانها و بانکهای دولتی و وابسته به دولت و شهرداریها و هم چنین اعضاء هیات مدیره شیروخورشید - هیات رئیسه و معاونان اطاق اصناف ، رؤسای اتحادیه های صنفی ، اعضاء شورای دآوری ، اعضاء شورای آموزش و پرورش ، اعضاء انجمن بهداری و همه کسانی که بهر عنوان از سازمانهای مذکور حقوق ، پاداش ، مستمری و یا کمک دریافت میدارند در حوزة مأموریت خود نمی توانند انتخاب شوند مگر آنکه قبل از انتشار اعلان انتخابات بازنشسته شده یا استعفا داده یا از خدمت خارج شده باشند که در این صورت انتخاب آنان مانعی ندارد ، کادر آموزشی که در مؤسسات آموزش عالی ، متوسطه ، راهنمایی ، دبستان و یا کودکستان منحصرأ به کار تدریس اشتغال داشته باشند از شمول این بند مستثنی هستند .

۴- تبصره زیر بعنوان تبصره ماده ۳۹ اضافه شود :

تبصره - روز ساعت تشکیل جلسات انجمن بدستور کار انجمن حداقل از ۲ ساعت قبل در تابلویی که بهمین منظور در جاشیه در ورودی شهرداری (در خیابان یا معبر عمومی) نصب میشود نوشته شده و مراتب کتباً به آگاهی نمایندگان رسانه های گروهی میرسد و جز در مواردی که جلسه انجمن سری اعلام میشود نمایندگان رسانه های گروهی در محل مخصوص که برای آنها در نظر گرفته شده شاهد گفت و شنود و تصمیمات انجمن بوده و اقدام به انتشار مطالب و مصوبات آن خواهند کرد .

۵- تبصره زیر بعنوان تبصره ۲ ماده ۱۰۱ اضافه شود
تبصره - استانداران و فرمانداران کل موظفند در پایان هر سال مالی یک گروه سه نفری را برای بررسی درآمد و هزینه شهرداری های استان یا فرمانداری کل و بررسی و ارزشیابی نحوه کار اعضاء انجمن شهر، شهردار و کارکنان شهرداری اعزام نمایند .

در این هیات سه نفری نماینده استانداری به انتخاب استاندار، کارشناس امور مالی به معرفی مدیر کل امور

اقتصادی و دارائی ، و کارشناس برنامه ریزی و ارزشیابی به معرفی رئیس دفتر برنامه و بودجه عضویت دارند .

گزارش این هیاتها در کمیسیون عالی که ریاست استاندار و یا شرکت مدیر کل امور اقتصادی و دارائی، رئیس دفتر برنامه و بودجه، رئیس انجمن استان و دبیر حزب رستاخیز ملت ایران و در استان یا فرمانداری کل تشکیل میشود مورد بررسی قرار گرفته و چنانچه تخلفات یا سوء استفاده - هائی مشاهده شود طی مقررات مراجع قانونی احاله میشود و چنانچه سهل انگاریهای اعلام شود مراتب به انجمن شهر ابلاغ میشود تا چنانچه قصوری از سوی شهردار یا کارکنان شهرداری بوده مواخذه و یا از کار برکنار شوند . در مورد سهل انگاری اعضاء انجمن شهر چنانچه استاندار در این مرحله در مورد انحلال انجمن تصمیمی نگیرد مراتب را کتباً به انجمن شهر تذکر میدهد و در صورت تکرار طبق مقررات این قانون برای انحلال انجمن اقدام مینماید .

استاندار و فرماندار کل نتیجه اقداماتی را که در مورد تخلفات، سوء استفاده و یا سهل انگاری اعضاء انجمن شهر یا شهردار معمول میدارد به حزب رستاخیز ملت ایران نیز اعلام خواهد کرد تا در سوابق حزبی درج شود .
قسمت دوم - پیشنهادات در مورد اصلاحات پیشنهادی دولت .

۱- بند ۱ ماده ۲۰ شرح زیر اصلاح گردد :

بند ۱ - نخست وزیر وزیران و معاونان آنان، نمایندگان مجلسین در تمام کشور، استانداران، فرمانداران قضات دادگستری ، شهرداران ، بخشداران ، کلیه رؤسای ادارات و سازمانهای دولتی و مؤسسات و شرکتهای و بانکهای دولتی و وابسته بدولت و شهرداریها و هم چنین مدیرعامل شیروخورشید سرخ ، رئیس اطاق اصناف، رئیس شورای دآوری، رئیس شورای آموزش و پرورش، رئیس انجمن بهداری و قائم مقام و معاونان مقامات مذکور در حوزة مأموریت و کار خود به استثنای کادر آموزشی که در مؤسسات آموزش عالی، متوسطه، راهنمایی دبستان و یا کودکستان منحصرأ به کار تدریس اشتغال داشته باشند

۲- در ماده ۴۱ پیشنهادی به آخر سطر چهارم اضافه شود «از طریق درج در مطبوعات محلی و انتشار از رادیو و تلویزیون منطقه» .

۳- در ماده ۵۱ پیشنهادی اصلاحات زیر معمول گردد .

حذف کلمات زائد، غیر ضروری، اضافی و بیانی
از اشتباه از اسناد سجلی اشخاص.

با تقدیم احترامات - یوسف کهن
رئیس - ماده ۶ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۷ - رسیدگی بشکایات اشخاص ذینفع از
تصمیمات هیئت حل اختلاف و همچنین رسیدگی بسایر
دعای راجع با اسناد ثبت احوال با دادگاه شهرستان یادادگاه
بخش مستقل محل اقامت خواهان بعمل میآید و رأی
دادگاه فقط بزوجهش پذیر است.

مهلت شکایت از تصمیم هیئت حل اختلاف ده روز از
تاریخ ابلاغ است.

تبصره - هرگاه سند ثبت احوال در ایران تنظیم شده
و ذینفع مقیم خارج از کشور باشد رسیدگی با دادگاه محل
صدور سند و اگر محل تنظیم سند و اقامت خواهان هر دو
در خارج از کشور باشد با دادگاه شهرستان تهران خواهد
بود.

رئیس - ماده ۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۸ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۸ - سازمان ثبت احوال کشور در اجرای وظایفی
که برعهده دارد میتواند از همکاریهای مأموران دولت
و بیمارستانها و گورستانها، کدخدایان، سپاهیان، انقلاب،
اعضای انجمنهای ده و خانههای انصاف و شرکتهای
تعاونی استفاده نماید در اینصورت مأموران و مسئولان
سازمانهای فوق الذکر مکلف به همکاری خواهند بود.

رئیس - ماده ۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۹ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۹ - نماینده یا مأمور ثبت احوال کسی است
که از طرف سازمان ثبت احوال کشور و یا ادارات تابعه
برای ثبت وقایع یا دریافت اطلاعات منصوب شده باشد.
تبصره ۱ - اعلام کننده کسی است که مکلف با اعلام
واقعه میباشد و میتواند بشخص دیگری رسماً و کالت دهد
تا از طرف او واقعه را اعلام نماید.

تبصره ۲ - گواهی احوال این قانون کسی است که صحت
اظهارات اعلام کننده را گواهی میکند.

رئیس - ماده ۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۱۰ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۰ - سن گواه و اعلام کننده نباید کمتر از ۱۸
سال تمام باشد. پدر و مادری که قبل از رسیدن پسر
۱۸ سال تمام ازدواج کرده اند میتوانند ولادت یا مرگ
فرزند خود را اعلام نمایند.

رئیس - ماده ۱۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۱۱ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۱ - اسناد ولادت و مرگ و شناسنامه و برگ
ولادت و گواهی ولادت و اعلامیه ها و اطلاعیه ها و دفاتر
ثبت کل وقایع و نام خانوادگی از اسناد رسمی است و تا
زمانی که بموجب تصمیم هیئت حل اختلاف یا رأی
دادگاه برحسب مورد تصحیح یا باطل نشده بقوت خود
باقی میباشد.

رئیس - ماده ۱۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۱۲ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۲ - رونوشت یا فتوکپی شناسنامه یا برگ
ولادت یا گواهی ولادت مراجعین با ادارات و مؤسسات
دولتی و شهرداری و بخش خصوصی که برای انجام
مراجعات آنان ضرورت دارد مستقیماً توسط آن مراجع تهیه
خواهد شد.

رئیس - ماده ۱۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۱۳ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۳ - وقایع ولادت، مرگ، ازدواج و طلاق و
رجوع در اسناد و دفاتری شرح زیر به ثبت میرسد:

الف - سند ثبت ولادت.

ب - سند ثبت مرگ.

ج - دفتر ثبت کل وقایع که در آن ولادت، ازدواج
طلاق و رجوع و بدل مدت و مرگ زوج و زوجه، ولادت و مرگ
فرزندان، و مرگ صاحب سند از روی مندرجات اسناد ولادت
و مرگ و اعلامیه ها و مدارک ثبت میگردد.

تبصره ۱ - صفحات دفتر ثبت کل وقایع باید شماره
گذاری شود و با تعیین تعداد کل صفحات نخ کشی و سرب
و منگنه شده با امضاء دادستان شهرستان یا نماینده او برسد.

تبصره ۲ - دفتر ثبت کل وقایع هر سال پس از انقضاء

مدت صد و بیست سال از جریان خارج و به بایگانی را کد
منتقل میشود.

تبصره ۳ - هرگاه اسناد یا دفاتر از بین برود در صورت
وجود سابقه از روی سوابق و در صورت نبودن سابقه با دعوت
صاحبان اسناد بوسیله آگهی طبق مدارک موجود در دست
آنان دفاتر یا اسناد معدوم تجدید میگردد.

رئیس - ماده ۱۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۱۱ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۱ - سند ولادت یا مرگ پس از ثبت باید
با امضاء اعلام کننده و گواهان و مأمور یا نماینده ثبت
احوال برسد و مهر شود در صورت وجود گواهی ماما یا
پزشک نیازی بگواهان نخواهد بود. پس از تکمیل و
امضاء اسناد مزبور تصحیح یا تغییر مندرجات آن منحصراً
بموجب مقررات این قانون خواهد بود.

رئیس - ماده ۱۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۱۲ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۲ - ولادت هر طفل در ایران اعم از اینکه پدر و
مادر طفل ایرانی یا خارجی باشند باید بنماینده یا مأمور
ثبت احوال اعلام شود و ولادت اطفال ایرانیان مقیم
خارج از کشور بمأمور کنسولی ایران در محل اقامت و
اگر نباشد بنزدیکترین مأموران کنسولی و یا بسازمان ثبت
احوال کشور اعلام شود.

رئیس - ماده ۱۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۱۳ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۳ - ولادت واقع در ایران بوسیله نماینده یا
مأمور ثبت احوال و ولادت واقع در خارج از کشور بوسیله
مأموران کنسولی ایران در سند مخصوص ولادت به ثبت
میرسد و در سند ولادت باید اطلاعات زیر قید شود:

۱ - محل ولادت، ساعت، روز، ماه، سال و تاریخ
ثبت آن.

۲ - نام و نام خانوادگی طفل و جنس او.

۳ - نام و نام خانوادگی و شغل و شماره شناسائی یا
شماره پروانه اقامت و محل صدور شناسنامه یا پروانه
اقامت و محل اقامت پدر و مادر.

۴ - نام و نام خانوادگی و شغل و محل اقامت و شماره

۱ - پدر.

شناسائی و محل صدور شناسنامه اعلام کننده در صورتی که
غیر از پدر و مادر طفل باشد.

۵ - نام و نام خانوادگی و شغل و شماره شناسائی و
محل صدور شناسنامه و محل اقامت گواهان.

۶ - نام و نام خانوادگی و امضاء نماینده یا مأمور
و مهر ثبت احوال.

۷ - شماره و سری و برگ مخصوص ثبت ولادت.

۸ - محل توضیحات.

تبصره - پس از ثبت ولادت اگر طفل ایرانی باشد
برگ ولادت صادر و تسلیم میگردد و اعلامیه برای ثبت
واقعه در دفتر ثبت کل وقایع صفحه مخصوص پدر و مادر با اداره
ثبت احوال محل صدور شناسنامه آنان فرستاده میشود و
در صورتیکه طفل خارجی باشد گواهی ولادت صادر و تسلیم
میکردد.

رئیس - ماده ۱۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۱۴ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۴ - برای هر فرد شماره شناسائی که مخصوص او
خواهد بود تعیین میگردد و شماره شناسائی هر شخص در کلیه
مدارک مربوط به ثبت احوال او باید قید گردد.

رئیس - ماده ۱۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۱۵ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۵ - ثبت ولادت باید مستند به تصدیق پزشک
یا مامای رسمی یا مؤسسه ای که طفل در آنجا متولد
گردیده است باشد، در غیر این صورت واقعه بتصدیق دونفر
گواه ثبت میشود.

تبصره - مهلت اعلام ولادت پانزده روز از تاریخ
ولادت طفل است روز ولادت و تعطیل رسمی بعد از آخرین
روز مهلت بحساب نمیآید و در صورتیکه ولادت در اثناء
سفر زمینی یا هوایی یا دریائی رخ دهد مهلت اعلام آن از تاریخ
رسیدن بمقصد محسوب میشود.

رئیس - ماده ۱۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۱۶ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۶ - اعلام و امضاء سند ثبت ولادت بترتیب
بعده اشخاص زیر خواهد بود:

۱ - پدر.

۲- مادر در صورت غیبت پدر و در اولین موقعی که قادر بانجام این وظیفه باشد.

۳- مادر یا جد پدری که از طرف دادگاه بسمت ولایت انتخاب شده باشد.

۴- وصی یا قیم یا امین.

۵- اشخاصی که قانوناً عهده دار نگهداری طفل میباشند.

۶- متصدی یا نماینده مؤسسه‌ای که طفل بانجا سپرده شده است.

۷- صاحب واقعه که سن او از ۱۸ سال تمام بیابا باشد.

تبصره - در صورتیکه ازدواج پدر و مادر طفل بابت ترسیده باشد اعلام ولادت و امضاء اسناد متفقاً بعهده پدر و مادر خواهد بود و هرگاه اتفاق پدر و مادر در اعلام ولادت میسر نباشد سند طفل با اعلام یکی از اوین که مراجعه میکند با قید نام کوچک طرف غائب تنظیم خواهد شد اگر مادر اعلام کننده باشد نام خانوادگی مادر بطفل داده میشود.

رئیس - در ماده ۱۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۱۷ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۷ - هرگاه اوین طفل معلوم نباشند با نام خانوادگی آزاد و نامهای فرضی در محل اسامی اوین تنظیم میگردد. تصحیح اسامی فرضی یا تکمیل مشخصات ناقص بموجب اقرارنامه موضوع ماده ۱۲۷۳ قانون مدنی یا حکم دادگاه یا مدارک حضور ورائه بعمل خواهد آمد و نام خانوادگی طبق احکام مربوط بنام خانوادگی اصلاح خواهد شد. موضوع فرضی بودن اسامی پدر و مادر در شناسنامه منعکس نخواهد شد.

رئیس - در ماده ۱۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۱۸ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۸ - نماینده یا مأمور ثبت احوال ولادت طفل فاقد ولی را ثبت و مراتب را برای اقدام قانونی بدادستان اطلاع خواهد داد.

تبصره - در صورتیکه طفل در مکانی متولد شود که خروج از آن ممنوع یا محتاج به اجازه مخصوص باشد نظیر ندامتگاه، کانون اصلاح و تربیت و غیره، متصدیان این سازمانها مکلف باطلاع واقعه و ایجاد تسهیلات لازم برای انجام وثائق صاحب واقعه میباشند.

رئیس - در ماده ۱۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۱۹ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۹ - ماما یا پزشکی که در حین ولادت حضور و در زایمان دخالت داشته مکلف بصدور گواهی ولادت و ارسال یک نسخه آن به ثبت احوال محل در مهلت اعلام میباشند.

رئیس - در ماده ۱۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۲۰ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۰ - انتخاب نام با اعلام کننده است. برای نامگذاری یک نام ساده یا مرکبی که عرفاً یک نام محسوب میشود انتخاب خواهد شد. عناوین و القاب و نامهای زننده و مستهجن یا نامناسب با جنس ممنوع است.

رئیس - در ماده ۲۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۲۱ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۱ - هرگاه از وضع حمل بیش از یک طفل متولد شود برای هر یک سند ولادت جداگانه بترتیب تولد و با ذکر ساعت ولادت تنظیم خواهد شد.

رئیس - در ماده ۲۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۲۲ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۲ - مرگ هر کس اعم از ایرانی یا خارجی و همچنین ولادت طفلی که مرده بدنیا آمده یا بلا فاصله پس از ولادت بعیرد باید بمأمور یا نماینده ثبت احوال اعلام شود.

مرگ ایرانیان در خارج از کشور بمأموران کنسولسی محل اقامت یا بنزدیکترین مأموران کنسولسی ایران یا بسازمان ثبت احوال کشور اعلام میشود.

مرگ ایرانیان و خارجیان ساکن کشور را مأموران و نمایندگان ثبت احوال و مرگ ایرانیان در خارج از کشور را برحسب محل اعلام مأموران کنسولسی ایران یا مأموران و نمایندگان ثبت احوال ثبت میکنند. مرگ باید در سند ثبت مرگ و همچنین در دفتر ثبت کل وقایع در صفحات مربوط بدو درگذشته پدر و مادرا و شناسنامه متوفی ثبت و امضاء و مهر گردد.

مرگ خارجیان پس از ثبت بشهرتانی محل اعلام میشود و یک نسخه گواهی بسازمان ثبت احوال کشور فرستاده خواهد شد که بوزارت امور خارجه ارسال گردد.

تبصره - گواهی مرگ بپهر شخصی که درخواست کند تسلیم میگردد.

رئیس - در ماده ۲۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۲۳ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۳ - در سند ثبت مرگ باید اطلاعات زیر قید گردد.

۱- محل، روز، ماه و سال مرگ و تاریخ ثبت.

۲- نام و نام خانوادگی و جنس و تاریخ تولد و شغل و شماره شناسائی و برگ ولادت یا پروانه اقامت و تاریخ و محل صدور شناسنامه یا پروانه اقامت در گذشته.

۳- علت مرگ در صورتیکه مشخص باشد.

۴- نام و نام خانوادگی و شماره شناسائی و محل صدور شناسنامه پدر و مادر در گذشته.

۵- نام و نام خانوادگی و شماره شناسائی و محل صدور شناسنامه و محل اقامت و سمت اعلام کننده.

۶- نام و نام خانوادگی و شماره شناسائی و محل صدور شناسنامه و محل اقامت و شغل گواهان.

۷- نام و نام خانوادگی و امضاء نماینده یا مأمور ثبت احوال و اثر مهر.

۸- شماره سری برگ مخصوص ثبت مرگ.

۹- محل توضیحات.

رئیس - در ماده ۲۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۲۴ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۴ - واقعه مرگ باید طبق تصدیق پزشک و در صورت نبودن پزشک با حضور دو نفر گواه ثبت گردد.

در مورد طفلی که مرده بدنیا آمده یا بلافاصله پس از تولد بعیرد در صورت وجود پزشک در محل تصدیق پزشک ضروری است و در صورت نبودن پزشک گواهی دو نفر کافی است.

پزشکی که وقوع مرگ باو اطلاع داده میشود در هر مورد مکلف بمعاینه جسد و صدور تصدیق با اظهار نظر میباشد و در صورت امکان تشخیص علت مرگ باید تصدیق شود و بپهر حال یک نسخه از تصدیق با اظهار نظر خود را باید بثبت احوال محل در مهلت مقرر ارسال نماید.

رئیس - در ماده ۲۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۲۵ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۵ - مهلت اعلام مرگ ده روز از تاریخ وقوع یا وقوف بر آن است. روز مرگ و تعطیل رسمی بعد از آخرین روز مهلت بحساب نیاید و در صورتیکه مرگ در اثناء سفر رخ دهد مهلت اعلام آن از تاریخ رسیدن بمقصد احتساب خواهد شد.

تبصره - ترتیب ثبت وقایع ولادت و مرگی که پس از انقضای مهلت مقرر اعلام شود در آئین نامه اجرایی این قانون تعیین خواهد شد.

رئیس - در ماده ۲۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۲۶ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۶ - اعلام مرگ و امضاء سند ثبت مرگ بترتیب بعیده یکی از اشخاص زیر است:

۱- نزدیکترین خویشاوند متوفی که در موقع مرگ حاضر بوده است.

۲- متصدی یا صاحب مکانی که مرگ در آن رخ داده است یا نماینده او.

۳- هر شخصی که در موقع مرگ حاضر بوده است.

۴- مأموران انتظامی یا کدخدا.

تبصره - متصدیان گورستان یا دفن مکلف باطلاع مرگ به ثبت احوال هستند.

رئیس - در ماده ۲۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیدن قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

در گزارش شور اول لایحه قانون ثبت احوال چاپ ۲۵۸ در ماده ۲۶ اعلام مرگ ایرانیانی که در داخل ایران فوت می نمایند پیشنهاد می شود بندهای ۱ و ۳ حذف شود. باتقدیم احترام - محمدصادق افتخار - دکتر حسین طبیب

رئیس - ماده ۲۷ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۷ - در صورتیکه مرگ با ولادت طی ناپه رسمی از طرف مأموران انتظامی یا قضائی و یا سایر مقامات اعلام شود شماره و تاریخ اعلاننامه در سند درج و به منزله امضاء سند خواهد بود.

رئیس - در ماده ۲۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۲۸ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۸ - در موارد زیر اعلام مرگ بعهده مقامات زیر است :

۱- در صورتیکه مرگ در اثر بروز سوانح از قبیل زلزله، سیل، طوفان و آتش سوزی واقع شود مقامات انتظامی یا گروههای امدادی حاضر در محل مکلفند واقعه مرگ را ضمن ارسال صورتحاوی نام و نام خانوادگی و حتی العتبور شماره شناسائی و محل صدور شناسنامه و سن متوفی اعلام نمایند.

۲- مرگ نظامیانی که در زمان صلح در سربازخانه و با ضمن مانورهای نظامی یا در زمان جنگ واقع میشود وسیله فرمانده قسمت یا تعیین نام و نام خانوادگی و شماره شناسائی و محل صدور شناسنامه اعلام میگردد.

رئیس - در ماده ۲۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۲۹ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۹ - در مواردیکه مشخصات متوفی معلوم نشود یا به بعضی از اطلاعاتی که باید در سند قید شود دسترسی نباشد در سند ثبت مرگ بجای مشخصات عبارت (نامعلوم) نوشته میشود تکمیل مشخصات نامعلوم با هیئت حل اختلاف خواهد بود.

رئیس - در ماده ۲۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۳۰ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۰ - مدرک ثبت فوت فرضی غائب مفقودالائثر حکم قطعی دادگاه است مدیران دفاتر دادگاههایی که حکم قطعی فوت فرضی غائب مفقودالائثر از آن دادگاه صادر شده مکلفند یک نسخه از رأی صادره را طی نامه رسمی به ثبت احوال محل ارسال دارند.

رئیس - در ماده ۳۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۳۱ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۱ - دارندگان دفاتر رسمی ازدواج و طلاق مکلفند وقایع ازدواج و طلاق و رجوع را که در دفاتر مربوط ثبت میکنند در شناسنامه زوجین نیز درج و امضاء و مهر نمایند و حداکثر هر پانزده روز یکبار وقایع ازدواج و طلاق و رجوعی را که در دفاتر ثبت میرسد روی نمونه‌های مربوط تهیه و به ثبت احوال محل تحویل و رسید دریافت دارند.

ازدواج و طلاق و رجوع ایرانیان در خارج از کشور باید بوسیله کنسولگریهای مربوط در دفاتری که از طرف ثبت احوال تهیه میشود ثبت و حداکثر هر یکماه یکبار وقایع ازدواج و طلاق رجوعی را که در دفاتر به ثبت میرسد روی نمونه‌های مخصوص تهیه و از طریق وزارت امور خارجه بسازمان ثبت احوال کشور فرستاده شود.

رئیس - در ماده ۳۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۳۲ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۲ - طلاق، رجوع و بدل مدت که در دفتر رسمی طلاق به ثبت نرسیده باشد با ارائه اقرار نامه رسمی در اسناد ثبت احوال طرفین ثبت خواهد شد. ازدواجهاییکه در دفاتر رسمی ازدواج به ثبت نرسیده باشد در صورت وجود شرایط زیر در اسناد سجلی زن و شوهر ثبت خواهد شد.

۱- ارائه اقرارنامه رسمی مبنی بر وجود رابطه زوجیت بین متقاضیان ثبت واقعه ازدواج.

۲- در موقع تنظیم اقرار نامه سن زوج از بیست سال تمام و سن زوجه از هیجده سال تمام کمتر نباشد.

۳- گواهی ادارات ثبت احوال محل صدور شناسنامه های زوجین باینکه در تاریخ اعلام واقعه طرفین در قید ازدواج دیگری نمی باشند.

تبصره - نمایندگان ثبت احوال مکلفند پس از ثبت واقعه رونوشت اقرار نامه را به دادسرای محل ارسال نمایند.

رئیس - در ماده ۳۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۳۳ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۳ - کلیه وقایع ازدواج و طلاق یا مرگ زوج یا زوجه و رجوع و بدل مدت و فسخ نکاح باید در دفاتر ثبت کل وقایع ثبت شود ولی در شناسنامه بشرح زیر انعکاس خواهد یافت.

در المثنای شناسنامه مرد یا زن آخرین نکاح و طلاق یا بدل مدت و در صورت تعدد زوجات آن تعداد ازدواج که بقوت خود باقی است منعکس خواهد شد ازدواج و طلاق غیر مدخوله در المثنای شناسنامه درج نخواهد شد.

رئیس - در ماده ۳۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۳۴ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۴ - افشای اطلاعات مذکور در دفتر ثبت کل وقایع و اسناد سجلی جز برای صاحب سند و مقامات قضائی و دولتی دیصلاح ممنوع است.

رئیس - در ماده ۳۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۳۵ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۵ - برای افراد ایرانی طرف سه ماه پس از رسیدن به سن ۱۸ سال تمام شناسنامه صادر خواهد شد افراد مذکور مکلفند با تسلیم عین یا المثنای برگ ولادت و عکس ۱۸ سالگی از ثبت احوال محل اقامت خود درخواست صدور شناسنامه نمایند. رئیس - در ماده ۳۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً بمنظور صرفه‌جویی در هزینه‌های انتخابات و جلوگیری از اتلاف وقت و پیشگیری از هرگونه اعمال سلیقه شخصی برخی از امورین صدور کارت کنترل پیشنهاد مینماید :

تبصره‌ای بشرح زیر بماده ۳۵ لایحه قانون ثبت احوال اضافه شود :

تبصره ۴- اداره ثبت احوال مکلف است در آخر شناسنامه صفحه‌ای نیز مربوط با انتخابات اعم از انتخابات مجلسین و انجمن‌های دموکراتیک اختصاص و فرم ویژه مربوط با انتخابات که جانشین کارت کنترل خواهد بود الصاق نماید تا اشخاصی که واجد شرایط انتخاب کردن را دارند در موقع انجام انتخابات بعضی مراجع برای دریافت کارت کنترل از فرم منضم به شناسنامه خود استفاده نمایند.

رئیس - ماده ۳۶ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۶ - شناسنامه از روی دفاتر ثبت کل وقایع صادر و باید دارای اطلاعات زیر و عکس و اثر انگشت صاحب آن باشد.

۱- شماره شناسائی و محل و تاریخ ثبت و صدور شناسنامه.

۲- نام و نام خانوادگی و جنس دارنده آن.

۳- محل و تاریخ تولد با قید روز و ماه و سال خورشیدی.

۴- نام و شماره شناسائی و محل صدور شناسنامه پدر و مادر.

۵- وقت تجدید شناسنامه و در صورت امکان گروه خون.

۶- نام و نام خانوادگی و امضاء مأمور صدور و مهر اداره و شماره و سری شناسنامه.

۷- محل اقامت و محل مخصوص ثبت ازدواج و طلاق یا مرگ زوج و زوجه و ولادت و مرگ فرزندان و مرگ صاحب شناسنامه.

۸- محل توضیحات.

۹- قید شماره و محل صدور شناسنامه سابق.

تبصره ۱- شناسنامه اولیه باید درجهل سالگی تمام با عکس همان سال صاحب آن تجدید شود. در نقاطی که وسائل عکاسی نیست ثبت احوال باید فراهم کند.

تبصره ۲- المثنای برگ ولادت و شناسنامه یا گواهی ولادت و تجدید شناسنامه مطابق مقررات آئین نامه این قانون درخواست و صادر خواهد شد.

تبصره ۳- هرکس اقامتگاه قانونی خود را تغییر دهد مکلف است مراتب رابه ثبت احوال محل اطلاع دهد.

رئیس - در ماده ۳۶ نظری نیست؟ آقای آگاه فرمایشی دارید بفرمائید.

سئوچهر آگاه (معاون وزارت کشور) - در ماده ۳۶ تبصره ۳ ذکر شده است، در صورتی که در کمیسیون این تبصره حذف شده بود تصور میکنم اشتباه ماشین نویسی است.

رئیس - در شور دوم اصلاح میشود. آقای ادیب مجلسی بفرمائید.

ادیب مجلسی - در این ماده تاریخ تولد به خورشیدی نوشته شده است و باید تبدیل به تاریخ شاهنشاهی بشود.

رئیس - البته تاریخ شاهنشاهی هم خورشیدی است ولی به تاریخ شاهنشاهی تبدیل خواهد شد نظر دیگری در ماده ۳۶ نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد های رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

بمنظور صرفه‌جویی در هزینه صدور کارت کنترل انتخابات از یک طرف و عدم سوءاستفاده در صدور کارت

انتخابات و از طرفی ازین نرفتن وقت مأمورین دولت پیشنهاد
سرمایه که بند ۱۰ به ماده ۳۰ اضافه گردد کوبین انتخابات
قیمه پینسانمه باشد آئین نامه چگونگی استفاده از کوبین
از طرف وزارت کشور تهیه و به کمیسیونهای کشور مجلسین
جهت تصویب تقدیم گردد.

رسم رفعتی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

در ماده ۳۶ پیشنهاد می نماید که ضمن درج مشخصات
تابعیت دینی نیز حفظ شود زیرا در انتخابات اقلیت مذهبی
نیز که مورد احترام است این مسئله مورد عنایت قرار میگیرد.
قاسمزاده

مقام محترم ریاست معظم مجلس شورای ملی
محترماً در مورد بند ۳ ماده ۳۰ ثبت احوال کشور
پیشنهاد می شود که بجای قید روز و ماه و سال خورشیدی
(شاهنشاهی) قید گردد

با تقدیم احترام - محمدعلی ادیب مجلسی

رئیس - ماده ۳۷ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۷ - سازمان ثبت احوال کشور مکلف است
بمجرد وصول اعلام ترک تابعیت و یا اخراج از تابعیت
اشخاص از طرف وزارت امور خارجه ترک تابعیت و یا اخراج
تابعیت را در دفاتر و اسناد مربوط معکس و شناسنامه را معدوم نماید.

رئیس - در ماده ۳۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

ماده ۳۸ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۸ - در نقاطی که دولت مقتضی بداند و
اعلام کند ایرانیان مقیم آن نقاط که سن آنان از ۱۰ سال
به بالا است باید دارای کارت شناسائی بوده و همیشه
آنها همراه داشته باشند. کارت شناسائی حاوی مشخصات
و اثر انگشت و عکس و نشانی محل سکونت خواهد بود.
ترتیب صدور و ترتیب درج مشخصات دارنده کارت
شناسائی و چگونگی تحصیل اطلاعات مربوط بسکونت و سایر
اطلاعات از قبیل گروه خون و اشخاصی که برای صفار و
مجانین باید کارت شناسائی اخذ نمایند در آئین نامه
اجرایی تعیین خواهد شد.

رئیس - در ماده ۳۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

ماده ۳۹ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۹ - بمنظور ثبت مشخصات ساکنان شهرها
و روستاها از تاریخ اجرای این قانون ظرف مدتی که از

رئیس - در ماده ۳۹ نظری نیست؟ آقای دکتر چهرازی
فرمایشی دارید بفرمایید.

دکتر چهرازی - در ماده ۳۹ اینطور آمده است. کلیه
افراد که با اوزندگی میکنند به کلانتری یا شهرتانی
یا ژاندارمری محل سکونت خود کتباً اعلام و رسید
دریافت دارند در صورتیکه تقاطعی هست که تا پست شهرتانی
یا ژاندارمری بیشتر از ۸ ساعت طی طریق فاصله دارد
بهرات در این قسمت تجدید نظر شود.

رئیس - آقای دکتر چهرازی لایحه در مورد اول است
عز نظری دارید پیشنهاد بفرمایید. نظر دیگری در ماده ۳۹
نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.
(بشرح زیر خوانده شد)

در ماده ۳۹ ثبت احوال ۸ ساعت برای ژاندارمری
کافی نیست. بهرات فاصله مکانی دینظر گرفته شود
و بجای ۸ ساعت سه روز در مورد ژاندارمری منظور میشود
دکتر چهرازی

رئیس - ماده ۴۰ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴۰ - تغییر نام خانوادگی با تصویب سازمان
ثبت احوال کشور خواهد بود.
تبصره - موارد تغییر نام خانوادگی مطابق آئین نامه
اجرایی این قانون میباشد.

رئیس - در ماده ۴۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

ماده ۴۱ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴۱ - حق تقدم نام خانوادگی با رعایت تاریخ
تقدم صدور اسناد مختص اشخاصی است که بنام آنان
در دفاتر ادارات ثبت احوال به ثبت میرسد و دیگری حق
اختیار آنها در آن اداره ندارد مگر با اجازه دارنده حق
تقدم و این حق پس از فوت به ورثه قانونی انتقال می یابد.
غریک از وراثت میتواند شخصی که نام خانوادگی او را
اختیار کرده مورد اعتراض قرار داده و تغییر نام خانوادگی
او را از دادگاه بخواهد ولی وراثت بالاتفاق میتوانند
بدیگری اجازه دهند که نام خانوادگی آنان را اختیار
نمایند.

تبصره - نام خانوادگی فرزند همان نام خانوادگی
بدر خواهد بود اگر چه شناسنامه فرزند در قلمرو اداره
ثبت احوال دیگری صادر گردد. فرزندان کبیر میتوانند
برای خود نام خانوادگی دیگری انتخاب نمایند.

رئیس - در ماده ۴۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

در مورد نام خانوادگی ماده ۴۱ پیشنهاد می نماید نام
خانوادگی در هر شهرستان که به تقدم ثبت شده است
مختص دارنده آن شخص باشد. دانشی

رئیس - ماده ۴۲ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴۲ - زوجه میتواند با موافقت همسر خود تا
زمانی که در قید زوجیت میباشد از نام خانوادگی همسر خود
بدون رعایت حق تقدم استفاده کند و در صورت طلاق
ادامه استفاده از نام خانوادگی موقوف با اجازه همسر
خواهد بود.

رئیس - در ماده ۴۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

ماده ۴۳ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴۳ - سازمان ثبت احوال کشور مکلف است
شناسنامه های موجود در دست مردم را به تدریج تعویض
نماید و کلیه افراد نیز مکلفند در مهلت های معین که
سازمان ثبت احوال کشور طی آگهی و وسایل ارتباط جمعی
و بترتیب گروه سنی تعیین خواهد نمود بمأموران ثبت احوال
محل اقامت خود برای اعلام هویت و وقایع حیاتی خود و ارائه
مدارک و دریافت شناسنامه نمونه جدید مراجعه نمایند
مرگهای ثبت نشده زوج و زوجه و فرزندان نیز ضمن این
مراجعه باید اعلام شود.

رئیس - در ماده ۴۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

ماده ۴۴ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴۴ - اشخاصی که در مهلت های معین در آگهی
منتشره مأموران ثبت احوال را از داشتن شناسنامه مکرر
با استفاده از شناسنامه غیر یا دریافت شناسنامه موهوم یا
استفاده از شناسنامه ایرانی با داشتن تابعیت خارجی مطلع
نمایند از تعقیب و مجازات معاف خواهند بود و الا پس از
انقضاء مهلت های معینه جرائم مزبور مستمر شناخته شده
و مشمول مجازات مصرح در مواد ۴۸ و ۴۹ این قانون
خواهند بود.

هویت دارندگان شناسنامه مکرر با انتخاب صاحبان و
یا نمایندگان قانونی آنان تثبیت و هویت اشخاصی که از
شناسنامه غیر استفاده نموده اند و همچنین مدارک ازدواج و
طلاق و شناسنامه فرزندان مطابق شناسنامه قانونی که صادر
میشود خواهد بود.

تبصره - تعویض شناسنامه همسر و فرزندان، ضمن گروه سنی همسری که در مهلت مقرر مراجعه میکنند بعمل خواهد آمد و همچنین در موقع ثبت ولادت طفل شناسنامه پدر و مادر و افراد خانوار تعویض خواهد شد اگرچه مهلت مراجعه معین و آگهی نشده باشد.

رئیس - در ماده ۴۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

ماده ۴۴ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴۵ - مأموران ثبت احوال صحت اطلاعات را تسجیل ولادت را در دفتر وقایع حیاتی ثبت و طبق آن با ذکر شماره و محل صدور شناسنامه قدیم نسبت به صدور شناسنامه یا برگ ولادت با قید شماره شناسائی جدید مبادرت خواهند نمود و اطلاعیه به اداره ثبت احوال محل صدور شناسنامه سابق ارسال خواهند داشت تا مراتب در اسناد سابق منعکس و اسناد سابق از دسترس خارج و به بایگانی راکد منتقل گردد.

تبصره - هرگاه تابعیت مورد تردید واقع گردد و مدارکی برای احراز تابعیت تسلیم نگردد پس از احراز تابعیت توسط مأموران انتظامی ثبت احوال اقدام خواهد نمود.

رئیس - در ماده ۴۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

ماده ۴۵ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴۶ - سازمان ثبت احوال کشور پایان مهلت تعویض شناسنامه هر گروه سنی را طی آگهی و وسایل ارتباط جمعی با اطلاع عموم خواهد رسانید و پس از انتشار آگهی مذکور شناسنامه های سابق آن گروه بی اعتبار بوده و اسناد مربوط از دسترس خارج و به بایگانی راکد منتقل خواهد شد ادارات دولتی و شهرداری ها و کلیه مراجع رسمی و دفاتر اسناد رسمی و ازدواج و طلاق و بانکها و عیوم مؤسسات و بخشهای خصوصی پس از انتشار آگهی پایان مهلت هر گروه سنی منحصراً شناسنامه های جدید را ملاحظه هیت قانونی آن گروه قرار خواهند داد.

تبصره - افرادی که در مهلت های مقرر گروه سنی مراجعه نکنند پس از اعلام تخلف بدادگاه، بتعویض شناسنامه آنان مبادرت خواهد شد.

رئیس - در ماده ۴۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

ماده ۴۶ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴۷ - وزارت کشور مکلف است در مدت یکسال از تاریخ تصویب این قانون مقدمات اجرای آنرا از حیث تهیه وسائل کار و تجهیزات و تأمین کارکنان لازم و آموزش آنان فراهم نماید.

دولت اعتبار لازم برای اجرای این قانون را تأمین خواهد نمود.

رئیس - در ماده ۴۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

ماده ۴۷ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴۸ - اشخاصی که از وظایف مذکور در مواد ۱۹۳ و ۲۴۵ و ۲۶۶ و ۳۵۰ و تبصره ماده ۲۶ و تبصره یک و تبصره ماده ۳۴ و ماده ۴۳ خودداری کنند یا با در دست داشتن شناسنامه اقدام به اخذ المثنی نمایند مورد تعقیب قرار گرفته و علاوه بر الزام به انجام تکالیف مقرره پرداخت دیوید و یک تا پنج هزار ریال جزای نقدی محکوم خواهند شد ولی هرگاه مأموران و مسئولینی که بموجب این قانون وظایفی بر عهده دارند در اجرای آن تأخیر یا تعلل نمایند در دادگاههای اداری یا انتظامی طبق ضوابط مربوط تحت تعقیب قرار خواهند گرفت.

رئیس - در ماده ۴۸ نظری نیست؟ آقای شیخ الاسلامی فرمایشی دارید بفرمائید.

شیخ الاسلامی - در ماده ۴۸ تبصره ۳ ماده ۳ حذف میشود چون خود تبصره حذف شده است.

رئیس - در مورد اصلاح میشود در ماده ۴۸ نظری دیگری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۴۸ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴۹ - اشخاص زیر به جیس جنحه ای از شصت و یک روز تا شش ماه محکوم خواهند شد:

الف - اشخاصی که در اعلام ولادت یا مرگ یا هویت برخلاف واقع اظهاری نمایند.

ب - اشخاصی که عالملاً عامداً پس از رسیدن بسن ۱۸ سال تمام به بالا از شناسنامه مکرر استفاده و یا بدریافت شناسنامه مکرر برای خود یا مولی علیه یا بدریافت شناسنامه موهوم مبادرت کنند و یا از شناسنامه دیگری خواه صاحب آن زنده یا مرده باشد بنام هویت خود استفاده نمایند.

ج - ماما یا پزشکی که در مورد ولادت و مرگ گواهی خلاف واقع صادر کند.

د - اشخاصی که در مورد ولادت و مرگ شهادت دروغ بدهند که شهادت آنان منجر به تنظیم سند ولادت و یا مرگ گردد.

رئیس - در ماده ۴۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

ماده ۴۹ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۵۰ - افراد بیگانه که قبل از احراز تابعیت ایرانی بمنظور ایرانی قلمداد کردن خود موجب تنظیم اسناد سجلی یا دریافت شناسنامه شوند بجیس جنحه ای از سه ماه تا یکسال محکوم خواهند شد.

رئیس - در ماده ۵۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

ماده ۵۰ قرائت میشود.

ماده ۵۱ - هر کس عالملاً عامداً پدر یا مادر طفل طفل را بغیر از پدر یا مادر واقعی در اسناد و دفاتر ثبت احوال اظهار و برگ ولادت یا شناسنامه دریافت کند به جیس جنحه ای از ۶ ماه تا سه سال محکوم خواهد شد.

تبصره - در مواردی که پدر یا مادر طفل معلوم نباشد و همچنین موارد مذکور در قانون حمایت کودکان بدون سرپرست از شمول این ماده مستثنی میباشد.

رئیس - در ماده ۵۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

ماده ۵۱ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۵۲ - مأمورانی که عالملاً عامداً در جرائم مذکور در مواد ۴۹ و ۵۰ و ۵۱ این قانون و ماده ۱۹۰ قانون مجازات عمومی بجرم نجوی از انحاء کمک نمایند یا گواهی های خلاف را ملاحظه اجرای و نوائف قانونی قرار دهند به مجازات مرتکب اصلی محکوم خواهند شد.

رئیس - در ماده ۵۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

ماده ۵۲ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۵۳ - آئین نامه های اجرائی این قانون و نمونه های اوراق و اسناد مربوط وسیله وزارت کشور و وزارت دادگستری تهیه و بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

رئیس - در ماده ۵۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

ماده ۵۳ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۵۴ - از تاریخ اجرای این قانون و پایان مهلت های معین قوانین ثبت احوال مصوب ۱۴ خرداد ۱۳۰۴ و ۲۰ مرداد ۱۳۰۷ و ۱۱ آذر ۱۳۱۱ و اول بهمن ۱۳۱۲

و دوم اردیبهشت ۱۳۱۹ لغو و هر قانونی که در مقام اجرا مغایرتی با این قانون باشد بلا اثر است.

رئیس - در ماده ۵۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

ماده ۵۴ قرائت میشود.

و دوم اردیبهشت ۱۳۱۹ لغو و هر قانونی که در مقام اجرا مغایرتی با این قانون باشد بلا اثر است.

ماده ۵۵ - وزارت کشور، وزارت امور خارجه و وزارت دادگستری مأمور اجرای این قانون هستند.

رئیس - در ماده ۵۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

ماده ۵۵ قرائت میشود.

پیشنهاد های مواد الحاقی قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً چون بیشتر از وظایف سازمان ثبت احوال منوط بگواهی پزشک و ماما میشود مانند ثبت ولادت، ثبت واقعه فوت، ثبت ازدواج و از طرفی بهداشت و تنظیم خانواده برای تنظیم جمعیت و نوائف دارد و شناسنامه بهداشتی وسیله وزارت بهداری با افراد داده میشود برای جلوگیری چند بارگی کارها پیشنهاد مینماید که این دو سازمان در یک سازمان بنام سازمان جمعیت ایران زیر نظر وزارت بهداری ادغام گردد از ادغام این سازمان ها نه تنها سرعت در امور انجام میگردد بلکه از کارمندان موجود میتوان بوجه احسن استفاده نمود.

با احترام - دکتر ستوده

ریاست عظمی مجلس شورای ملی

پیشنهاد میشود که به لایحه ثبت احوال این ماده اضافه گردد چنانچه هر کس بنام المثنی و گم شدن شناسنامه برای ازدواج مجدداً اقدام بدریافت مجدداً شناسنامه نمود بعین شماره قبلی شناسنامه برای اوضاع شود تا نتواند بتوسل به حيله و نیرنگ از المثنی برای ازدواج مجدداً استفاده نماید.

سألار جاف - نماینده اورامانات در مجلس شورای ملی

رئیس - لایحه و پیشنهادها برای شوردوم به کمیسیون های مربوط ارجاع میشود.

۱۱ - تقدیم صورت تعهدات دولت ایران بابت مخارج سازمان ملل متحد در سال ۱۳۵۴ (۱۹۷۵) بوسیله آقای دکتر شادمان وزیر مشاور و معاون پارلمانی نخست وزیر.

رئیس - آقای دکتر شادمان فرمایشی دارید بفرمائید.

دکتر شادمان (وزیر مشاور و معاون پارلمانی نخست وزیر) - با اجازه جناب آقای رئیس و نمایندگان محترم طبق مفاد تبصره ۲۶ قانون بودجه سال ۲۵۴۶ کل کشور و تبصره بیست و هفت قانون متمم بودجه سال مربوط صورت

تعهدات و سهمیه حق عضویت و کمک دولت ایران بابت مخارج سازمان ملل متحد و سایر سازمانهای بین المللی و تعهدات سالهای ۲۰۳۴ و ۲۰۳۵ باید جهت تصویب کمیسیون بوده مجلس شورای ملی تقدیم بشود این صورت تقدیم میشود و تقاضای تصویب آنرا دارم.

رئیس - لایحه به کمیسیون بودجه ارجاع میشود.
۱۲ - طرح گزارش شورای عالی کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری راجع به تشکیل انستیتوی علوم تغذیه و صنایع غذایی ایران.

رئیس - گزارش شورای عالی تشکیل انستیتوی علوم تغذیه و صنایع غذایی مطرح است فراتر پیشود.
 (بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شورای عالی از کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری مجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه ۲۰ بهمن ماه ۲۰۳۵ با حضور آقای دکتر رهنوردی معاون وزارت بهداشت لایحه شماره ۸۵۹ مورخ ۱۳۵۴/۴/۴ دولت مربوط به تشکیل انستیتوی تغذیه و علوم و صنایع غذایی ایران را که در جلسه سه شنبه ۱۴ بهمن ماه ۲۰۳۵ تقدیم و بشماره ۱۳۳ چاپ گردیده مورد رسیدگی قرار داد و با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب کرد.
 اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری -

کیورث و شمگیر

گزارش شورای عالی از کمیسیون بهداشتی بمجلس شورای ملی
 کمیسیون بهداشتی در جلسه روز شنبه ۲۸/۱/۲۸
 با حضور آقای دکتر رهنوردی معاون پارلمانی وزارت بهداشت لایحه تشکیل انستیتوی تغذیه و علوم و صنایع غذایی ایران را مورد رسیدگی قرارداد و با اصلاحاتی تصویب کرد.

این اصلاحات در جلسه روز ۲۳/۲/۲۰۳۵ بتصویب کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری رسید.
 اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.
مخبر کمیسیون بهداشتی - دکتر صدیق اسفندیاری
 گزارش شورای عالی از کمیسیون علوم و آموزش عالی بمجلس شورای ملی

کمیسیون علوم و آموزش عالی در جلسه ۲۲/۲/۲۰۳۵ با حضور نمایندگان دولت لایحه تشکیل انستیتوی تغذیه و علوم و صنایع غذایی ایران را مورد رسیدگی قرارداد و با اصلاحاتی تصویب کرد. این اصلاحات در جلسه ۲۳/۲/۲۰۳۵ مورد تأیید کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری قرار گرفت.

علم با تجربه‌ای را می‌گیرد و می‌آورد می‌گذارد پشت میز معاونت وزارت آموزش و پرورش چه ضرورتی دارد که اینجا بنویسد وزیر آموزش و پرورش یا معاون او، بنده پیشنهاد کردم که هیچ یک از وزراء یا معاونین آنها شرکت نداشته باشند مثلاً اگر ما وزیر کشاورزی را موظف کنیم که یک کارشناس ورزیده و مطلع در امر تغذیه و صنایع غذایی باین هیئت امنا بفرستد با اعتقاد بنده نتیجه و بازده کارش بیشتر از معاون وزارتخانه خواهد بود، معاون وزارتخانه‌ای که ممکن است متخصص در این رشته عم نباشد و متخصص نبودنش هم البته گناه نیست.

عرض کردم عنوان معاونت با وزارت حداقل این است که از نظر علم و تخصص چیزی بآدم اضافه نمی‌کنند اینست که در این زمینه پیشنهادی تقدیم کردم و امیدوارم در کمیسیونها مورد توجه قرار بگیرد، بطوریکه ما مقامات را موظف کنیم که کارشناسان مطلع در این زمینه را بفرستند چون یک کار تحقیقاتی است و یک کار تشریفاتی و اداری نیست. نکته دیگری که ضمن پیشنهاداتم هست اینست که هر موسسه سازمانی که بوجود می‌آوریم همه گونه اختیار به آن میدهم مسئول آن سازمان اختیار دارد هر کار دلش خواست بکند، اختیار دارد هر آئین نامی که میخواهد به تصویب هیئت امنا برساند و آن آئین نامه لازم الاجراست و می‌تواند مقررات مالی را زیر پا بگذارد و قانون محاسبات عمومی شامل او نشود ولی هیچ جا عنوان نمی‌شود این مسئول که اینقدر اختیار باو میدهم این تشکیلاتی که اینقدر وسعت و میدان به آن میدهم اگر وظیفه‌اش را انجام نداد مرجع رسیدگی کننده کیست و مسئول چه کسی است؟ این که درست نیست که هیئت امنا خودشان پیشنهاد می‌کنند خودشان رئیس انتخاب می‌کنند خودشان تراژنامه را بررسی می‌کنند خودشان آئین نامه می‌نویسند و خودشان آئین نامه را تصویب می‌کنند بنده در این زمینه پیشنهاد کردم که وزارت دارائی و سازمان برنامه که هر دو وظیفه دارند یکی وظیفه رسیدگی باسور مالی و یکی بر اساس وظایف جدید سازمان جدید برنامه وظیفه‌اش ارزشیابی کارهاست این دو مرجع موظف باشند که در پایان هر سالی حالا که این سازمان اعتبار دارد هر کار دلش میخواهد بکند حداقل بروند به ببینند چه کار کرده از نظر مالی و اداری چه کرده و بازده کارش در مقابل امکاناتش و اعتباراتش چه بوده؟ و اگر خدای نکرده نقصانی یا تخلفی پیدا شد سازمان برنامه از نظر ارزشیابی کار و وزارت

دارائی از نظر چگونگی انجام هزینه‌ها موظف باشند این گزارش را بفرستند به مراجعی که از نظر قانون باید به این نوع تخلفات دستگاهها رسیدگی کنند و اگر این دواصل را مراعات نکنیم یکی فرستادن متخصصین به این تشکیلات تحقیقاتی بجای این مقامات و یکی هم در قبال اینهمه اختیارات اگر در جانی کنترل و رسیدگی نداشته باشیم متأسفم که بگویم خدای ناکرده این سازمان با ارزش به سرنوشت پاره‌ای از سازمانها و شرکتها دچار خواهد شد. متشکرم. (احسنت).

رئیس - آقای اربابی بفرمائید.

دکتر پرویز اربابی - ریاست محترم، جنابان خانمها و آقایان، همکاران گرامی. لایحه‌ای که مطرح است مربوط به یکی از مهمترین مسائلی است که نه تنها در کشور ما بلکه در تمام کشورهای جهان بعنوان اهم مسائل مطرح است یعنی مسئله غذا و تغذیه. جای نهایت خوشوقتی است که برهبری رهبران دانشمندان به این مسئله غذا و تغذیه توجه اساسی شده است تا جانی که یکی از اصول انقلاب برای تغذیه مادران باردار و تغذیه کودکان تا دوسالگی اختصاص یافته و نیز برنامه تغذیه رایگان در مدارس اجرا میشود. بقدری این اصل مبتنی بر حقایق علمی و منطقی است که می‌توان حدس زد بیست سال دیگر نسل ایرانی نسلی خواهد بود نیرومندتر، سالم‌تر با هوش‌تر و حقیقتاً یک برنامه درازمدتی است که در این قوانین امروز پیش بینی شده است مسئله غذا و تغذیه به تمام شئون زندگی ما مربوط است از زمینه‌های کشاورزی، دامپروری، حمل و نقل، تکنولوژی صنایع، بهداشت، کنترل گرفته تا به آداب و رسوم و فرهنگ و روابط خانوادگی ما ارتباط نزدیک دارد شما تجسم بفرمائید خانه و خانواده‌ای که بدون آشپزخانه باشد هیچ وجه قابل دوام نیست آموزش و فرهنگ کهن ما شیوه‌های گوناگونی برای تغذیه ما بوجود آورده است که تمدن صنعتی متأسفانه این شیوه‌ها را در گون ساخته است تا جائیکه شیوه تغذیه خانواده‌های مملکت ما دیگر شبیه بیست سال پیش نیست. در نتیجه تولید مواد غذایی صنعتی در کشور ما رواج پیدا کرده و از این نظر تربیت نیروی انسانی و افراد متخصص که بتواند در این زمینه‌ها نیاز مملکت را برآورده کند بسیار اهمیت خواهد داشت. از گذشته‌های دور این انستیتوی که الان لایحه آن مطرح است فعالیت‌های بسیار ارزنده‌ای داشته و در اکثر دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی از جمله در دانشکده‌های بهداشت، کشاورزی، قنی پزشکی، داروسازی، دامپزشکی

در دانشگاه تهران، در دانشگاه آریامهر، در دانشگاه زنان رشته تغذیه، در دانشگاه آذربادگان، در دانشگاه اصفهان، در دانشگاه بهلولی در این زمینه‌ها متخصصین زیادی مشغول به کار هستند. ضمناً در زمینه‌های اجرایی در مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی و همچنین در وزارت بهداشت و تخصصی‌های زیادی در مورد تغذیه و مواد غذایی وظایف مهمی را انجام می‌دهند تا توجه به بعد مسئله و گسترش آن و با عنایت به این امر که روز بروز مسئله تغذیه، با دگرگونی‌های زندگی در این تمدن صنعتی، بسیار نقش اساسی در تأمین سلامت و بهداشت مردم مملکت ما دارد و واقعاً به حق است که چنین مؤسسه‌ای بتواند با معیارهای علمی و وظائفش را انجام بدهد من بسیار خوشوقتیم که همکار با تجربه مادران و مسائل حقوقی و اداری این لایحه را عنوان کردند. من از صمیم قلب به استناد تجارب علمی و دانشگاهی که دارم آرزو می‌کنم که این انستیتو وابسته میشد به وزارت علوم و آموزش عالی برای اینکه تنها این وزارتخانه است که با داشتن ضوابط و معیارهای مدرن یک حالت ستادی برای اداره کردن مؤسسات علمی و آموزشی دارد و وزارتخانه‌های دیگر بیشتر مصرف‌کننده اخبار و اندیشه‌ها و مشورت‌های این مؤسسات علمی هستند چه اگر ما بپاییم مطالب اجرایی و کارهای فنی و علمی و آموزشی را در یک مؤسسه مخلوط بکنیم نتایج همه آنها متوسط خواهد شد از این نظر در این زمینه در کمیسیون علوم و آموزش عالی مطالبی عنوان کردم و دوباره پیشنهاد مرا تقدیم خواهم کرد اما برای اینکه نمایندگان محترم متوجه بشوند که چقدر مسئله تغذیه در زندگی روزمره ما اثراتی دارد چند نکته‌ای را برای شما عرض می‌کنم همه ما میدانیم که در اکثر خانواده‌های ایرانی شیوه‌هایی برای تهیه غذای بکار می‌برند برای از این عادات بسیار خوب است ولی پایه‌ای از آنها بهیچوجه مبتنی بر اصول علمی نیست به عنوان نمونه ظروفی که در آشپزخانه‌ها بکار می‌بریم در خانواده‌های فقیر ظروف سفالی سسی آلومینیومی و رویی است تا برسیم به ظروف جدید اغلب این ظروف طوری هستند که از آنها مقدار زیادی از فلز، روی و سرب در غذا وارد میشود و ما مرتباً این غذاهای آلوده را مصرف می‌کنیم بطوریکه تحقیقات اخیر بیوشیمی نشان میدهد اغلب این عناصر و املاح برای سلامت انسانها مضر است لذا تحقیق در این زمینه با شناخت این نارسائیا و فکر منطقی و صحیح برای رفع این نارسائیا و برای تأمین سلامت مردم، نقش اساسی خواهد داشت.

و با عنوان نمونه ملاحظه فرمائید که امروزه در هر خیابان شهر تهران از هر سه مغازه یک مغازه برای فروشگاه مواد غذایی و ساندویچ فروشی اختصاص یافته است شاید روزی میلیونها ساندویچ در همین تهران مصرف میشود با کمال تأسف با بد عرض کنم که از دیدگاه علمی، شیوه‌هایی که این افراد برای تهیه غذا و ساندویچ بکار می‌برند بسیار غلط و غیر منطقی است اخیراً ثابت شده اگر ما روغنهای مایع را در یک صفحه فلزی حرارت بدهیم، در معرض هوا، این روغن‌ها بواسطه اسیدهای چرب غیر اشباع اکسیده میشوند و موادی میسازند که سمی هستند آن کسانی که برای اولین بار ساندویچ را ابداع کردند بهیچوجه نگفتند که ساندویچ کثرت درست بشود اگر خانها و آقایان از نزدیک ببینند این کتلتها که در این فروشگاهها درست می‌کنند و نگه میدارند و بتدریج در این قبیل روغن‌ها برشته می‌کنند و به مردم میدهند بچه صورتی است. من حتی در کلاسهای درس خودم این مسائل را که مربوط به زندگی روزمره ماست مطرح می‌کنم واقعاً باید دستگاههای اجرایی ضوابطی درست کنند که این فروشگاههای مواد غذایی بتوانند یک مواد سالم به مردم عرضه کنند مطلب دیگری که مطرح است در اغلب استانها شیوه‌های خاصی برای تغذیه داریم. که این شیوه‌ها اغلب صحیح نیست البته بعنوان نمونه در اغلب روستاها به خانمانی که زایمان کرده‌اند غذاهای پر چربی میدهند که از نظر اصولی این نوع غذاها برای زائوها بهیچوجه مناسب نیست یا بیماریهایی است که در اغلب شهرهای ایران مستقیماً ارتباط پیدا میکند با مواد غذایی. بعنوان نمونه در اصفهان راشیتیس در بچه‌ها زیاد است چون درآردهایی که در اصفهان است اسید فیتیک زیادتری وجود دارد و این اسید در بچه‌ها راشیتیس بوجود می‌آورد. یاد رنطاق کوهستانی که گوشت داریم بواسطه کمبود ید در غذاها است یا کمخونی‌ها بدلیل کمی آهن در غذاها بطور خلاصه می‌خواهم عرض کنم بقدری این مطالب و موضوعات کاملاً ایرانی و کاملاً ملی مربوط به مواد غذایی است که ما اغلب ترکیبات مواد غذایی خود را نمی‌شناسیم مثلاً نمی‌دانیم نانی که می‌خوریم ترکیباتش چه هست؟ یا گوشت آنچه چیز فقیر و از چه چیز غنی است پس اگر ما می‌خواهیم در مقیاس مملکتی این مسائل را که مستقیماً با سلامت و بهداشت ما مربوط است بررسی کنیم باید دستگاههایی را بوجود بیاوریم، دانشمندی را پرورش بدهیم که این مسائل را بتوانند بررسی و حل و فصل بکنند چه نتایجی که بدست می‌آید مستقیماً در زندگی روزمره ما دخالت دارد که بسیار ارزنده خواهد بود.

و دیگر از نظر اقتصادی کشورهای همسایه ما اغلب مصرف کننده هستند و من آرزو می‌کنم صنایع غذایی کشور ما بجائی برسد که ما بتوانیم باین کشورها مواد غذایی صادر کنیم بنابراین ما میتوانیم مواد غذایی را با یک استاندارد علمی تهیه کنیم تا کشورهای دیگر آنرا خریداری کنند. پس یکی از رشته‌ها و علومی که در آموزش عالی سهم بسیار مهمی دارد مربوط به آموزش تغذیه و مواد غذایی است حتی این آموزش به تمام افراد مملکت لازم است، و همه افراد باید اینها را فرا بگیرند. از این نظر دستگاههای ارتباط جمعی رادیو و تلویزیون موظف هستند با افراد یاد بدهند چون بهداشت همیشه ارزش از آنرا از معالجه است. پس با توجه و عنایت بموضوعات متفاوتی که در مورد تغذیه مطرح است جای نهایت خوشوقتی است که دولت با ارائه این لایحه می‌خواهد یک انستیتوی که قبلاً موجود بوده با وسعت بیشتری اجازه دهد که بکارش ادامه دهد ولی پیشنهادی که بنده بعنوان یک دانشگاهی عرض می‌کنم این است که نباید این انستیتو حصار بی‌دور خود بکشد بلکه سعی کند از دانشمندی که در دانشگاه‌های مختلف در این رشته‌ها کار میکنند از وجود آنها استفاده نماید و قطعاً کارهایی که کرده و خواهد کرد در سلامت و بهداشت ما بسیار ارزنده خواهد بود. ضمناً پیشنهادی دارم در ماده ۸ این لایحه که تقدیم ریاست محترم مجلس می‌کنم. متشکرم. (احسنت)

رئیس - نظر دیگری در کلیات لایحه نیست؟

(اظهاری نشد) به ورود در شور متواد رأی می‌گیریم، خانها و آقایانی که موافقت خواهند می‌کنیم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده اول قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱ - منظور توسعه و تمرکز فعالیتهای تحقیقاتی در علوم تغذیه و صنایع غذایی و هماهنگ کردن آن با برنامه‌های پیشرفته جهانی، تنظیم خط‌مشی لازم و ارائه آن بمنظور بهبود امر تغذیه و همچنین تعلیم و تربیت کارشناسان در علوم تغذیه و صنایع و بهداشت و کنترل مواد مذکور انستیتو علوم تغذیه و صنایع غذایی ایران براساس این قانون تشکیل میشود.

رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

ماده دوم قرائت میشود.

است وابسته به وزارت بهداشتی که طبق مقررات این قانون اداره خواهد شد.

رئیس - در ماده دوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۳ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - ارکان انستیتو عبارت است از:

۱ - هیئت امنا.

۲ - رئیس انستیتو.

۳ - شوراهای پژوهشی و آموزشی.

رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۴ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - هیئت امنا از اشخاص زیر تشکیل میشود:

۱ - وزیر بهداشتی.

۲ - وزیر علوم و آموزش عالی یا یکی از معاونان آن وزارت به معرفی وزیر علوم و آموزش عالی.

۳ - وزیر آموزش و پرورش یا یکی از معاونان آن وزارت به معرفی وزیر آموزش و پرورش.

۴ - وزیر امور اقتصادی و دارایی یا یکی از معاونان آن وزارت به معرفی وزیر امور اقتصادی و دارایی.

۵ - وزیر صنایع و معادن یا یکی از معاونان آن وزارت به معرفی وزیر صنایع و معادن.

۶ - وزیر کشاورزی و منابع طبیعی یا یکی از معاونان آن وزارت به معرفی وزیر کشاورزی و منابع طبیعی.

۷ - وزیر مشاور و رئیس سازمان برنامه و بودجه یا یکی از معاونان آن سازمان به معرفی وزیر مشاور و رئیس سازمان مذکور.

۸ - دبیر کل سازمان امور اداری و استخدامی کشور یا یکی از معاونان آن سازمان به معرفی دبیر کل سازمان مذکور.

۹ - شش نفر صاحب نظر و بصیر در رشته‌های مختلف علوم پزشکی و بهداشت تغذیه و تکنولوژی صنایع غذایی.

تبصره ۱ - رئیس هیئت امنا از بین اعضای هیئت توسط هیئت انتخاب و با فرمان همایونی منصوب میگردد.

تبصره ۲ - اعضای موضوع بند نه این ماده به پیشنهاد وزیر بهداشتی و تأیید سایر اعضای هیئت امنا و با فرمان همایونی برای مدت سه سال منصوب میشوند و انتخاب مجدد آنان بلامانع است.

تبصره ۳- رئیس انستیتو سمت دبیر هیئت امنا را خواهد داشت و بدون حق رأی در جلسات هیئت امنا شرکت خواهد کرد.

تبصره ۴- نحوه تشکیل جلسات و ترتیب کار هیئت امنا طبق آئین نامه ای خواهد بود که بتصویب هیئت مذکور خواهد رسید.

رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

پیشنهادهای رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

با کمال احترام پیشنهاد مینماید:

در ماده ۴ لایحه قانون تشکیل انستیتو علوم تغذیه و صنایع ایران: دبیر کل شورای مرکزی دانشگاهها و موسسات آموزشی عالی کشور به ارکان انستیتو علاوه شود.

با احترام - محمد اسدی

پیشنهاد می کند:

بجای معاون وزیر نماینده وزیر باشد. دانشی

ریاست معظم مجلس شورای ملی

محترماً در مورد لایحه تشکیل انستیتو علوم تغذیه و صنایع غذایی در سطر دوم تبصره ۲ ماده ۴ پیشنهاد مینماید بجای جمله «تأیید سایر اعضای هیئت امنا» نوشته شود:

«تصویب هیئت وزیران»

با تقدیم احترام - حسن صائبی

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید: در لایحه قانون تشکیل انستیتو علوم تغذیه و صنایع غذایی ایران تغییرات مشروحه زیر مورد توجه قرار گیرد:

الف - ماده ۴ بشرح زیر اصلاح شود:

ماده ۴ - هیئت امنا از اشخاص زیر تشکیل میشود

۱- یکی از کارشناسان تغذیه وزارت بهداشت به معرفی وزیر بهداشت.

۲- یکی از استادان دانشگاه بمعرفی وزیر علوم و آموزش عالی.

۳- یکی از دبیران مطلع به معرفی وزیر آموزش و پرورش.

۴- یکی از کارشناسان اقتصادی بمعرفی وزیر امور اقتصادی و دارائی.

۵- یکی از کارشناسان صنایع غذایی بمعرفی وزیر صنایع و معادن.

۶- یکی از کارشناسان تغذیه بمعرفی وزیر کشاورزی و صنایع طبیعی.

۷- یکی از مدیران یا کارشناسان سازمان برنامه و بودجه بمعرفی وزیر مشاور در یکی سازمان برنامه و بودجه

۸- یکی از کارشناسان امور اداری و استخدامی بمعرفی دبیر کل سازمان امور اداری و استخدامی کشور.

۹- شش نفر .....

تبصره ۱- رئیس هیئت امنا از بین اعضای هیئت نوبت هیئت انتخاب و به پیشنهاد وزیر بهداشت با فرمان همایونی منصوب می گردد.

تبصره ۲- اعضاء موضوع بند ۹ این ماده به پیشنهاد وزیر بهداشت و تأیید سایر اعضاء هیئت امنا برای مدت سه سال منصوب میشوند و انتخاب مجدد آنها بلا مانع است.

تبصره ۳ - .....

تبصره ۴ - نحوه تشکیل جلسات و ترتیب کار هیئت امنا طبق آئین نامه ای خواهد بود که به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

ب - در سطر سوم ماده ۴ پس از سایر مقررات ... اضافه شود ...

«جاری مربوط به سازمانها و شرکتهای وابسته به دولت»

ب- تبصره زیر بعنوان تبصره ماده ۱ اضافه شود.

تبصره: وزارت امور اقتصادی و دارائی و سازمان برنامه و بودجه موظفند در پایان هر سال مالی دو گروه کارشناسان امور اداری و مالی و برنامه ریزی و ارزشیابی برای رسیدگی به درآمد و هزینه و نحوه انجام هزینه ها و یازده کار انستیتو اعزام دارند و پس از بررسی گزارش گروههای اعزامی چنانچه در امور مالی و اداری و استخدامی تخلفاتی مشاهده شد یا در اعمال سیاست کلی و حصول هدفها نقصانی ملاحظه و اعلام گردید مراتب را برای بررسی به مراجع قانونی مأمور رسیدگی به تخلفات مقامات مربوط ارسال دارند.

با احترام - علی اصغر مظهری

رئیس - ماده ۴ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - وظایف هیئت امنا بشرح زیر است:

- الف - تعیین خط مشی انستیتو با در نظر گرفتن سیاست کلی دولت در امر تغذیه و امکانات فنی و مالی کشور.
- ب - انتخاب رئیس انستیتو و پیشنهاد انتصاب او.
- ج - تصویب سازمان انستیتو و واحدهای آموزش

عالی مربوط پس از تأیید سازمان امور اداری و استخدامی کشور.

د - رسیدگی و تصویب بودجه انستیتو.

ه - تصویب حسابهای سالانه و ترازنامه.

و - تصویب مقررات استخدامی اعضای هیئت علمی با توجه به ضوابطی که از طرف شورای مرکزی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور برای سایر مؤسسات تحقیقاتی و دانشگاهی تهیه میشود. مشاغل آموزشی و پژوهشی که مشمول مقررات استخدامی اعضای هیئت علمی میباشد پس از تأیید سازمان امور اداری و استخدامی کشور بتصویب هیئت امنا خواهد رسید.

ز - مقررات مربوط به پایه حقوق و حقوق بازنشستگی مستخدمین رسمی عضو هیئت علمی همانست که در مورد اعضای رسمی هیئت علمی دانشگاهها و مؤسسات عالی علمی دولتی بتصویب کمیسیونهای مربوط مجلسین رسیده است و مشمول تغییرات و اصلاحات بعدی آن نیز خواهد بود.

ح - تصویب آئین نامه های مالی و معاملاتی پس از تأیید وزارت امور اقتصادی و دارائی.

ط - تصویب میزان فوق العاده مخصوص برای اعضای هیئت علمی با توجه به ضوابطی که از طرف شورای مرکزی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی تهیه میگردد.

ی - تصویب سایر آئین نامه های اجرایی مربوط باین قانون.

رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

با کمال احترام پیشنهاد مینماید آخر ماده ۴ لایحه تشکیل انستیتو علوم تغذیه و صنایع غذایی ایران تبصره ای بشرح زیر اضافه شود.

تبصره: مادام که ضوابط مندرج در این ماده از طرف شورای مرکزی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور تعیین و تصویب و ابلاغ نگردیده است هیئت انستیتو خواربار و تغذیه ایران خود در هر مورد ضوابط مربوطه را تعیین و تصویب مینماید.

با احترام - محمد اسدی

رئیس - ماده ۴ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً در مورد لایحه تشکیل انستیتو علوم تغذیه و صنایع غذایی برای ماده ۴ اصلاحیه پیوست پیشنهاد میگردد.

ماده ۴ - شوراهای پژوهشی و آموزشی از اشخاص زیر تشکیل میشود:

دکتر پرویز اربابی

اصلاحیه پیشنهادی برای ماده ۸ عبارت :

« رئیس انستیتو از میان دارندگان درجه دکتری علوم ویا رشته های پزشکی وعلوم وابسته که در زمینه دانشهای مربوط به علوم تغذیه و مواد غذایی تجارب آموزشی پژوهشی و نیز آتار علمی کافی داشته باشند از طرف هیات امناء برای مدت ۵ سال انتخاب ..... جایگزین قسمت اول ماده مزبور گردد .
رئیس - ماده ۹ قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۹ - رئیس انستیتو عالیترین مقام اجرائی انستیتو است و برای اداره امور مالی ، اداری و استخدامی و فنی و سایر وظائف محوله بسازمان در حدود این قانون و سایر مقررات دارای کلیه اختیارات لازم میباشد :

تبصره - رئیس انستیتو میتواند تمام یا قسمتی از اختیارات خود را بفریک از معاونان و سایر کارکنان انستیتو بسبب سئولیت خود واگذار نماید .

رئیس - در ماده ۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۱۰ قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۰ - امور مالی و معاملاتی انستیتو جز در مورد ذی حسابی موضوع ماده ۲ قانون محاسبات عمومی مشمول سایر مقررات قانون مزبور و آئین نامه معاملات دولتی و دیگر قوانین و مقررات مربوط به مؤسسات دولتی نخواهد بود . ترتیب رسیدگی بامور مالی و جاری و حسابها و همچنین ترتیب مصرف کلی اعتبارات و اجازه وصول درآمدهای اختصاصی طبق مقرراتی است که در حدود این قانون بوسیله انستیتو تهیه و بتصویب هیات امناء میرسد .

رئیس - در ماده ۱۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۱۱ قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۱ - بودجه انستیتو شامل اعتبار کمک مصوب در قانون بودجه کل کشور و درآمد حاصل از خدمات انستیتو و هدایا میباشد و مانده اعتبار بودجه پسرال بسال بعد منتقل و جزو منابع بودجه سال آینده منظور خواهد شد .

رئیس - در ماده ۱۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۱۲ قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۲ - انستیتو در صورت لزوم میتواند با موافقت وزارت امور اقتصادی و دارائی و تصویب هیات امناء و

بارعایت مقررات مربوط از منابع داخلی و ام دریافت نماید .
رئیس - در ماده ۱۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۱۳ قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۳ - انستیتو مجاز است با تصویب هیات امناء روابط پژوهشی و علمی و فنی با مؤسسات و سازمانهای مشابه داخلی و خارجی برقرار نماید و یا عضویت مؤسسات و سازمانهای مذکور را قبول کند . حق عضویت انستیتو در این قبیل مؤسسات با تأیید هیات امناء و تصویب هیات وزیران قابل پرداخت خواهد بود .

رئیس - در ماده ۱۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۱۴ قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۴ - انستیتو میتواند از اشخاص حقیقی یا حقوقی داخلی و خارجی هدایائی قبول و یا در مقابل انجام خدمات حق الزحمه ای طبق آئین نامه مصوب هیات امناء دریافت کند و یا بالعکس انجام پژوهشهایی را به مؤسسات صلاحیتدار داخلی و یا خارجی واگذار نموده و هزینه های مربوط را از بودجه خود پرداخت کند .

رئیس - در ماده ۱۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۱۵ قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۵ - انستیتو مجاز است برای تأمین نیروی انسانی کار آرموده یا بالا بردن سطح معلومات پژوهشگران و کارشناسان خود کسانی را که سابقه کارهای علمی و آموزشی و پژوهشی داشته باشند طبق ضوابطی که بتصویب هیات امناء خواهد رسید برای تحصیلات عالی یا گرفتن درجه تخصص بدانشگاهها و مؤسسات پژوهشی معتبر داخلی و یا خارجی اعزام دارد .

رئیس - در ماده ۱۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۱۶ قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۶ - انستیتو در صورت لزوم میتواند از دانشمندان و کارشناسان ایرانی مقیم خارج بر اساس ضوابطی که بتصویب هیات امناء خواهد رسید برای انجام خدمات پژوهشی و آموزشی مورد نیاز خود حداکثر برای مدت شش ماه استفاده نماید .

تبصره - انستیتو میتواند بر اساس ضوابطی که به

تصویب هیات امناء خواهد رسید برای انجام خدمات پژوهشی و آموزشی مورد نیاز از دانشمندان و کارشناسان خارجی نیز حداکثر برای مدت ششماه دعوت بعمل آورد و هزینه های مربوط را پرداخت نماید و اشتغال بیش از ششماه افراد فوق الذکر منوط به رعایت قانون استخدام متخصصان فنی خارجی مصوب ۱۳۴۹/۴/۷ خواهد بود .

رئیس - در ماده ۱۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
پیشنهاد رسیده قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی
با کمال احترام پیشنهاد مینماید :

در آرماده ۱۶ هزینه های مربوطه را پرداخت نماید در لایحه تشکیل انستیتو علوم تغذیه و صنایع غذایی ایران اضافه شود
با احترام - محمد اسدی

رئیس - ماده ۱۷ قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شده)

ماده ۱۷ - انستیتو مجاز است طبق آئین نامه ای که به تصویب هیات امناء خواهد رسید به منظور تشویق پژوهشگران و کارشناسان که اجرای طرحهای پژوهشی آنان در بهبود امر تغذیه در ایران نقش مؤثری داشته باشد پاداش نقدی بپردازد .

رئیس - در ماده ۱۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
پیشنهاد رسیده قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی
با کمال احترام پیشنهاد مینماید :

در ماده ۱۷ لایحه تشکیل انستیتو علوم تغذیه و صنایع غذایی ایران قبل از پاداش کلمه جوائز اضافه شود
با احترام - محمد اسدی

رئیس - ماده ۱۸ قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۸ - آئین نامه های اجرائی مذکور در این قانون از طرف رئیس انستیتو پیشنهاد و بارعایت ترتیبات مقرر بتصویب هیات امناء خواهد رسید .

رئیس - در ماده ۱۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۱۹ قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۹ - از تاریخ تصویب این قانون ، قانون اجازه تأسیس مؤسسه خواربار و تغذیه ایران و مقررات مربوط بان

و اساسنامه انستیتو خواربار و تغذیه ایران لغو میشود و انستیتو خواربار و تغذیه ایران و دانشکده علوم تغذیه وابسته بان با کلیه تأسیسات و تجهیزات و اموال بودجه و اعتبارات و تعهدات و کارکنان خود به انستیتو علوم تغذیه و صنایع غذایی ایران منتقل میگردد و تا زمانیکه تشکیلات مقرر در این قانون و آئین نامه های مربوط بتصویب نرسیده است تشکیلات و مقررات فعلی معتبر خواهد بود .

رئیس - در ماده ۱۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
لایحه و پیشنهادها برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود .

۱۳ - بیانات بعد از دستور بانویرومند و آقایان افتخاری - طغیانی .

رئیس - بانو برومند بعنوان بعد از دستور صحبت میکنند ، بفرمائید .

بانویرومند - بطوریکه نمایندگان محترم استحضار دارند هفته گذشته شهر تاریخی اصفهان افتخار پذیرائی از شاهنشاه راداشت و نمایندگان استان اصفهان بهمین مناسبت افتخار شرفیابی بحضورشان راداشتند . سفرهای شاهنشاه بنقاط مختلف کشور همیشه دارای خیر و برکت و اثرات نیکو بوده و خواهد بود (صحیح است) و اطمینان داریم در این سفر هم که به استان اصفهان و فارس تشریف فرما شدند بسیاری از مشکلات آنجا با صدور اوامرشان رفع خواهد شد . من برخورد واجب میدانستم از طرف مردم شاهدوست اصفهان بدینوسیله مراتب سپاس و امتنان مردم این مرزوبوم را بحضورشان تقدیم دارم و بقای عمر و دوام سلطنت شاهنشاه معظم را از درگاه خدای بزرگ خواستار شوم (احسن است) ، همچنین در دو هفته گذشته و الاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی ریاست عالییه سازمان زنان ایران به اصفهان تشریف فرما شدند و طی دوزور اقامت در این شهر کلنگ دوبر مرکز رفاه خانواده و سازمان زنان را در دو منطقه اصفهان بدست مبارکشان بزمین زدند چون این مراکز رفاه واقعاً برای خانوادهها رفاه فراهم می کند از این نقطه نظر مردم آن سامان از اولاحضرت ریاست عالییه سازمان زنان بی نهایت سپاسگزارند (احسن است) ، چون آقایان خسته هستند من پیش از این وقتشان را نمیگیرم و اگر آقای رئیس اجازه بدهند دوسه دقیقه از وقتم رایه آقای طغیانی میدهم تا اگر فرمایشاتی دارند بفرمایند . (احسن است)
رئیس - آقای افتخاری بفرمائید .

افتخاری - بلاتائیدات خداوند تعالی

و بنام نامی اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر

جناب آقای رئیس - همکاران گرامی خانها و آقایان پنجاه سال سلطنت پرافتخار دودمان پهلوی در جامعه ایران نوین نوآوریهای داشته که تحکیم زیر بنای وحدت ملی را بنیان گزارده است. ملت ایران طی دو هزار و پانصد و سی و پنج سالی که از عمر شاهنشاهی ایران میگذرد همواره راز بقا و عظمت و پیشرفت و قدرت خود را در نظام شاهنشاهی که با آن پیوند ناگسستی دارد بدست آورده است بدینجهت رژیم شاهنشاهی که همیشه برای ملت ایران عزت، نفس و سربلندی و افتخار و سرفرازی آفرید عمیقاً در قلوب آنان ریشه گرفته است. (صحیح است)

جامعه کنونی ما از رهبری قاطع و فرماندهی عالی و ایدئیشمندهانه شاهنشاهی برخوردار است که انوار نبوغ فکری معظمله از حدود مرزهای ملی گذشته و در سراسر جهان پرتو افکن میباشد.

یکسال و اندی پیش شاهنشاه آریامهر فرمان نیکرانه تشکیل حزب فراگیرنده رستاخیز ملت ایران را صادر فرمودند که زیر بنای آن بر نظام شاهنشاهی و قانون اساسی و اصول انقلاب شاه و ملت استوار است؛ درباره فلسفه تشکیل حزب رستاخیز ملت ایران در تاریخ دوازدهم اردی بهشت ماه جاری سالروز مجمع نمایندگان مؤسس حزب رستاخیز ملت ایران و در شرفیابی اعضای دفتر سیاسی و هیئت اجرائی به پیشگاه اعلیحضرت شاهنشاه فرمودند: (... برای حفظ اصول انقلاب و اجرای قانون اساسی اضافه بر قوه مجریه باید یک اتکائی و یک ارتباطی بین قوه مجریه و تمام ملت فراهم کرد - که این البته بطور طبیعی بوسیله حزب فراگیرنده ملت ایران.

اینجا دو عمل لازم است یکی انعکاس تصمیمات لازمهای است که در هیئت عالی برای پیشرفت مملکت گرفته میشود و انعکاس آن بعموم ملت ایران توسط کمی؟ توسط حزب و بعد دیدن و شنیدن و لمس کردن - انعکاس این تصمیمات از طرف ملت ایران باز هم بوسیله حزب.

بعلاوه از مجموع فرمایشات اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر و علیاحضرت شهبانوی ایران مستنبط بود که حزب نمناً عهده دار است:

اول - سیستمی عدم تمرکزیت نسبی امور را با تفویض اختیارات متناسب با مسئولیت بمسئولین منطقه ای جانشین سیستم مرکزیت مطلق امور نماید.

دوم - تشکیلات حزب را در سراسر کشور عمیقاً توسعه

داده و بگسترش کانونهای حزبی اقدام نماید.

سوم - به ایجاد زیر بنای محکم لازم مملکت از قبیل برقی نمودن وسایل ارتباطی مانند راه آهن - ایجاد کارخانجات برقی آتمی - سرمایه گذاری - صنایع بزرگ مادر مثل صنایع فولاد و مس و پتروشیمی ساختمان سد - ایجاد شبکه آبیاری توجه نموده و خود را برای برنامه ششم عبرانی آماده کند.

چهارم - اشتراك كامل مردم را هم از لحاظ نظر دادن و بعد از لحاظ اجرا و انعکاس احتیاج و نظرات مردم که در ارکانهای مختلف حزب منعکس میشود بمنظور برنامه ریزی منعکس کند و چون حزب جایگاه وحدت ملی است و باید مشارکت مردم در کلیه شئون اجتماعی و سیاسی و فرهنگی مملکت درجه بیشتر بشود لذا مسئولین حزبی باید یک نقش الگوئی از نظر اخلاقی داشته باشند که از لحاظ رفتارشان در محیط کار و در زندگی اجتماعی و خصوصی الگوئی بر نمایان ضوابط مصرحه در فرمایشات علیاحضرت شهبانو باشند.

سه روز بعد از شرفیابی اعضای دفتر سیاسی و هیئت اجرائی یعنی در تاریخ ۱۷ و ۱۶ و ۱۵ اردی بهشت ماه جاری هیئت محترم دولت و اعضای دفتر سیاسی و هیئت اجرائی از استان آذربایجان شرقی بازدید نمودند و هیئت محترم وزیران یکی از جلسات مهم خود را در شهر تبریز تشکیل داد. از این مسافرت و بازدید دولت خدمتگزار جناب آقای امیر عباس هویدا نخست وزیر و دبیر کل

محبوب حزب رستاخیز ملت ایران که در اجرای بنویات ذات اقدس همایونی بخرطه آذربایجان خاوری صورت گرفت اینجانب برداشتی دارم که بحق بازگو کردن آن را یک فریضه ملی میدانم: نمایندگان محترم همه بخاطر داریم که وقتی بودجه کل کشور برای سال ۲۵۳۵ شاهنشاهی مطرح رسیدگی بود و همچنین در جلسات رؤسای کمیسیونهای مجلسین در جلسات عمومی خانها و آقایان ستاتورها و نمایندگان محترم ضمن گفت و شنودهایی که میشد جناب آقای نخست وزیر وعده فرمودند که در سال جاری دولت ایشان از استانها بازدید بعمل خواهند آورد و جلسات خود را در شهرستانها تشکیل خواهد داد هنوز چندین روز از این وعده ها نگذشته بود که دیدیم بوعده خودشان جامه عمل پوشاندند و اولین سفر خود را از استان آذربایجان شرقی آغاز فرمودند. حوزه انتخابیه اینجانب شهرستان میانه از جمله سه شهری بود که مقدمه ایشان و همراهانشان جناب آقای آموزگار وزیر کشور و

جناب آقای خلعتبری وزیر امور خارجه و تیسار استناد از آذربایجان شرقی را در میان ابراز احساسات گرم و از ته دل برآمده مردم که نسبت بشاهنشاه آریامهر و خاندان جلیل سلطنت ابراز میداشتند گرامی داشت در این بازدید:

اولاً - گرمی برخورد جناب آقای نخست وزیر و پذیرا بودن مردم با روی خوش و صبر و حوصله فراوان آنجناب رفقه امید را در دل اهالی بوجود آورد که مردم بدون رعایت هر نوع تشریفات خاص و در نهایت سادگی و خصوصیت و آزادی نیازمندیهای خود را عرضه میداشتند که اتخاذ این روش مبین فقد خلاء بین مسئولین اجرائی و مردم و مجرد اعتماد و اعتقاد و وجود وحدت و یکپارچگی بین ملت و دستگاههای مملکتی در کلیه سطوح و قشرهای اجتماعی است که از مظاهر بارز حزب فراگیرنده رستاخیز ملت ایران بشمار میرود.

ثانیاً - انجام این قبیل بازدیدها از استانها و شهرستانها و بخشها در واقع پاین دادن هر نوع بی تفاوتی و احترام با فکر و عقاید و خواسته های مردم بوده و آغازگر یک سلسله فعالیتهای رستاخیزی پرتمیزی بشمار میآید.

ثالثاً - گفت و شنودی که در جلسات حزبی متشکله جریان داشت بعقیده اینجانب مقدمه بر آموزش سیاسی و اجتماعی مردم میتواند تلقی شود زیرا وقتی حقایق مسائل سخت و عریان در معرض افکار عمومی قرار میگیرد مردم را و خواهد داشت که خودشان مسائل را تجربه و تحلیل نموده و نتیجه گیری سیاسی منطقی نمایند.

رابعاً - دولت خواهد توانست با دیدن و شنیدن و لمس کردن و استدرک افکار و عقاید مردم و نیاز و خواسته های آنان در اجرای بنویات اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر در زمینه انعکاس فرود ملت ایران به بالاترین تشکیلات حزب رستاخیز نتیجه گیری ارزنده ای بدست آورد.

آنچه در این میان مهم است از حیثه قول بفعل در آوردن وعده های داده شده است تا بهمان اندازه که وعده تشکیل جلسات هیأت دولت در شهرستانها فراسرع وقت ممکنه جامه عمل پوشیده که بازتاب ثمر بخش و امیدوار کننده درین طبقات مختلف مردم داشت، با عملی شدن وعده های عنوان شده، مردم بچیزی برسند که تصویری از رستاخیز وجهش های رستاخیزی در ذهن آنان نقش بسته است. که در حال بر خود فرض میدانم سیاسهای بی مردم آذربایجان بخصوص اهالی حوزه انتخابیه خود شهرستان میانه را بخاکهای مبارک شاهنشاه آریامهر تقدیم دارم (احسنست) که دولت خدمتگزار جناب آقای هویدا در اجرای بنویات مقدسش تحرك و فعالیت رستاخیزی را از استان آذربایجان خاوری آغاز کردند. باش تا صبح دولتش بدسد کاین هنوز از نتایج سعراست (احسنست) اشاره بخواسته های مردم نمودم بحقیقت باید گفت برخورداری از مواهب و برکات انقلاب شاه و ملت که کشور ما را از گرداب مدلت باوج عظمت رسانده است باعث افزایش درآمد ملی و بالا رفتن سطح دانش و بینش مردم شده و با وجود آمدن عمران و آبادانی چشمگیر در سراسر کشور عزیزمان سطح توقعات مردم نیز بالا رفته و در نتیجه اهالی شهرها بآنچه از آبادانی و نوسازی شده قانع نیستند و بر این مقیاس سطح خواسته های آنها هم بالا رفته است که در این رهگذر اهالی شاهدوست و میهن پرست میانه نیز خواسته هایی دارند که فهرستی دره بند تهیه شده این فهرست را تقدیم ریاست مجلس شورای ملی میکنم و انجام تقاضای آنان توجهاً با امکانات موجود از دستگاههای اجرائی مورد درخواست میباشد (احسنست). رئیس - آقای طغیانی بفرمائید.

طغیانی دولت آبادی - بنام خداوند یکتا جناب آقای رئیس، همکاران گرامی، خانها و آقایان در آغاز سخن سپاس قلبی خود و مردم شاه دوست و میهن پرست اصفهان را از مزاحم و عنایات شاهنشاه آریامهر تقدیم و سر تعظیم فرود میآوریم (احسنست) همانطوریکه همکاران گرامی مستحضر میباشند روز ۲۱ اردیبهشت ماه ۲۵۳۵ اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر به شهر اصفهان نزول اجلال فرمودند مردم اصفهان از ساعت ۶ صبح که از خیر تشریف فرمائی پدر تاجدار خود اطلاع پیدا کردند بهم دیگر تبریک میگفتند و پیرو جوان، مرد وزن، کارگر و کشاورز، تاجر و استاد همه وهمه در طول خیابانهای فیسل و کمال اسمعیل و چهارباغ عباسی منتظر موبک مبارک همایونی بودند در ساعت یک بعد از ظهر شاهنشاه آریامهر نزول اجلال فرمودند و مردم اصفهان که با افتخار در جشن های پنجاه سال سلطنت پرافتخار شاهنشاهی پهلوی شرکت داشتند باشادی و تپاکیویی با فریادهای جاوید باد شاهنشاه آریامهر مقدم رهبر عالیقدر خویش را گرامی داشتند (احسنست) در روز ۲۲ اردیبهشت افتخار دیگری نصیب نمایندگان اصفهان شد که اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر نمایندگان را بحضور مبارک پذیرفتند و درباره شهر اصفهان از هر کدام سؤالاتی فرمودند در این موقع فرمودند استان اصفهان آینده

درخشانی دارد بنده میخواهم در این مکان مقدس و در حضور نمایندگان رستاخیز ملت ایران بشرف عرض همایونی برسانم که اعلیحضرت پنجاه سال شاهنشاهی دودمان پهلوی هر روز درخشانتر بوده است و با قلم زرین در تاریخ ایران نوشته شده است ما مردم اصفهان و ملت ایران، خوب میدانیم که پنجاه سال پیش ما هیچ نداشتیم خوشبختانه امروز همه چیز داریم امنیت که بزرگترین نعمت است داریم دانشگاه که سرمایه ملت ایران است داریم بهداشت داریم فرودگاهها، بندرگاهها، ذوب آهن، پتروشیمی، لوله کشی و تعلیم و تغذیه رایگان راه آهن و خیلی چیزهای دیگر که وقت اجازه نمیدهد شرح دهم و همه واقف هستید داریم (صحیح است - احسن) مطلب دوم تشریف فرمائی والا حضرت شاهدخت اشرف پهلوی است که ۱۷ اردیبهشت به اصفهان نزول اجلال فرمودند و روز جمعه به شاهین شهر وارد شدند و چنان مورد استقبال مردم شاه دوست اصفهان قرار گرفتند که بوصف نمایم این بانوی عزیز و مهربان هر کجا قدم بگذارند باعث خیر و برکت میباشند والا حضرت دارائی خود را بتاسیس بنیاد اشرف پهلوی اختصاص داده اند و با این اقدام خیرخواهانه گام بزرگی در راه پیشرفت علم و دانش بشری و تعالی فرهنگ و هنر و علوم جهانی برداشته اند همچنین سازمان زنان ایران و کمیته حقوق بشر تحت ریاست عالییه معظم لها تشکیل شد و همیشه در پیشبرد برنامه های خود از نیروی رهبری والا حضرت یاری خواسته اند و شخصیت برجسته ایشان مورد احترام همگان بوده و در سطح جهانی به کرات ریاست مجامع مهم بین المللی از قبیل ریاست بین الدلی حقوق بشر، هیأت داوران جوایز پیکار با بیسوادی و کمیسیون بین المللی شورتی سواد آموزی را بعهده داشته اند (صحیح است) در نتیجه این قبیل فعالیت های اجتماعی از دانشگاههای بزرگ جهان درجه دکترا ی افتخاری به معظم لها اهداء گردیده است این بانوی مهربان روز جمعه ۱۷ اردیبهشت ۲۵۳۵ در موع تشریف فرمائی به شاهین شهر مورد استقبال هزارها نفر مردم شاه دوست و میهن پرست اصفهان قرار گرفتند که در طول راه عبور والا حضرت اجتماع نموده و احساسات شدید نسبت به شاهنشاه آریامهر و والا حضرت شاهدخت اشرف پهلوی ابراز می کردند (احسن) در شاهین شهر و گزبرخوار دو قطعه زمین توسط جناب آقای بیروند و جناب آقای رشیدیان تهیه واز والا حضرت تقاضا شد که جهت ساختمان سازمان زنان بدست مبارک کلنگ آن بزمن زده شود. در این موقع جناب آقای حاج

حسین اشتری مرد خیر مرد خیر اندیش چکی بملک یک میلیون تومان جهت ساختمان تقدیم کردند جای بسی خوشوقتی است که خاندان جلیل سلطنت هر روز در یک شهر و یک دیار جهت عمران و آبادی مشغول فعالیت میباشند مردم قدر شناس ایران سرتعظیم فرود میاورند. در خاتمه مستدعیات کارگران و مردم شهر اصفهان رافهرست وار عرض میکنم امید است دولت خدمتگزار هویدا عطی توجه بفرمایند.

- ۱ - قانون کار با تطبیق با موازین انقلاب شاه و ملت مورد تجدید نظر قرار بگیرد.
- ۲ - راه اصفهان آتشگاه سریعتر تعریض شود چون همه روزه در این جاده بررفت و آمد حادثه ای روی میدهد.
- ۳ - راه دولت آباد - برخوار هم تعریض گردد.
- ۴ - راه یونارت اسفالت شود.
- ۵ - خیابان گلزار امتداد یابد.
- ۶ - چون شهر اصفهان ده سال در اثر نقشه ککس معطل ماند تا بالاخره نقشه جامع شهر جانشین آن گردید متأسفانه مدت ده سال از آن تاریخ میگذرد و مردم شریف اصفهان آنچه میخواهند نوسازی کنند شهرداری جواب میدهد در طرح ویا حریم ویا در مسیر است باید با کمال صراحت گفت نقشه جامع شهر اصفهان بعلم نبودن پول در شهرداری معطل مانده است ونیمی از مردم اصفهان را ناراضی و مدت ۲ سال بلا تکلیف کرده است پس معلوم میشود که شهر اصفهان عقب افتادترین شهرهای ایران است! آنچه نظر مبارک شاهنشاه آریامهر میباشد در اصفهان برای ترقی و تعالی و عمران و نوسازی بعمل نیامده است! استدعا دارم از جناب آقای هویدا نخست وزیر محبوب ایران و جناب آقای دکتر مجیدی ریاست محترم سازمان برنامه نسبت برفع نیازمندیهای شهرداری اصفهان اقدام لازم مبذول فرمایند تا گرفتاری مردم پس از ۲ سال بلا تکلیف بودن رفع گردد واز مقام وزارت راه و ترابری استدعا دارم امر مقرر فرمایند که خیابان آتشگاه و راه دولت آباد برخوار تعریض و اسفالت گردد.

در خاتمه موفقیت خدمتگزاران شاهنشاه آریامهر و مملکت را از خداوند متعال خواستارم (احسن).

البته من چون بار اولم بود که صحبت میکردم و دوستان عزیز هم خسته شده اند بیش از این وقتشان را نمیگیرم ولی اضافه میکنم که من کارگری بیش نیستم اما نسبت به شاهم و مملکت و نسبت به هیأت دولت و همچنین جناب نخست وزیر که زحمت میکشند بسیارم

و سرتعظیم فرود می آورم (احسن). من در سال ۱۳۱۵ یک کارگر ساده بودم که البته تا درجه تخصص در کارخانه پیش رفتم و اگر دستم را نشان بدهم همه آقایان ملاحظه میکنند که من تا یکسال پیش با آچار کار میکردم ولی همیشه نسبت به پدر تاجدارم علاقمند بودم (احسن). کارگران ما و تمام مسردم اصفهان، تمام مردم ایران نسبت به شاهنشاه علاقمند هستند (صحیح است) موضوعی بیاد آمد که با اجازه جناب آقای رئیس عرض میکنم، در سال ۱۳۴۱ کارخانجات متعددی در اصفهان تعطیل شده بود پس از ۶ ماه گرسنگی اول انقلاب بود که ما بتهران سرازیر شدیم البته این عرضی که میکنم فقط برای سیاس از شاهنشاه است روزی خدمت شاهنشاه شرفیاب شدیم و بعرض رسید که کارخانجات زاینده رود و ریس باف و وطن تعطیل است شاهنشاه امر فرمودند به جناب آقای خسروانی و دکتر عالیخانی که لایحه ای در این مورد تهیه و بمجلس تقدیم کنند و بلافاصله لایحه بمجلس تقدیم شد و مجلسین هم تصویب کردند و من لازم میدانم در اینجا از جناب آقای مهندس ریاضی که در آن موقع یعنی در دوره ۲۱ واقعاً از ما حمایت کردند تشکر کنم و مادران تاریخ مشغول کار شدیم که این مطلب در صورت جلسه مخصوصاً ثبت شود. پس از یکسال و نیم که ما مشغول کار نشده بودیم حالا ببینید که چه خبر می شود شاهنشاه محبوب ما، نور چشم ما با اصفهان نزول اجلال فرمودند و بیستارستان رضایی را افتتاح کردند موفقی که کودکی دسته گلی تقدیمشان کرد و خیر مقدم حضورشان گفت چشم مبارکشان بچشم کارگرساده ای افتاد که یکسال ونیم پیش این کارگر خدمتگزار حضوریشان شرفیاب شده بود فرمودند کار کارخانه زاینده رود و وطن چه شد؟ ببینید هوش، هوش خدادادی است. حقیقتاً باید باین هوش و ذکاوت درود گفت فرمودند، وضع کارگران چه شد؟ بعرض رسید، اعلیحضرت از ساعتی که امروز فرمودید کارگران مشغول کار و مشغول دعا گوئی ذات اقدس و شهبانوی عزیز و خاندان جلیل سلطنت هستند فرمودند سود ویژه چه شد؟ بعرض رسید، اعلیحضرت مشغول حساسید و تا چند روز دیگر پرداخت خواهد شد. ببینید یک شاه مملکت، یک عزیز مملکت، مملکتی با ۴۴ میلیون جمعیت با تمام سیاستها و گرفتاریها باز بکارگری که یکسال ونیم پیش دیده بودند وقتی چشمشان به چشمش افتاد چگونه بخاطرشان مانده جناب آقای مهندس ریاضی در آن موقع نامه ای بما نوشتند، چون ما در آن موقع تحصن پیدا کرده

بودیم در همین سالن آینه، که طبق امریه پدر تاجدار، گرفتاری شما حل شده و همچنین در اینجا آقای دکتر عالیخانی و آقای خسروانی و از هیأت محترم معنی تشکر میکنم که تا این تاریخ کارگاهی تعطیل نشده و همه بخوبی کار میکنند. البته گفتنی زیاد است ولی چون وقت دیر است من پیش از این مزاحم نمیشوم و در خاتمه عرضم، سلامتی و سعادت و موفقیت برای شاهنشاه و ملت ایران و ارتش ایران و شهرداری ایران و زاندارمیری ایران آرزو میکنم چون همه دست بست هم داده ایم خدمتگزار شاهنشاه محبوبان هستیم. زنده و جاوید باد شاهنشاه آریامهر (احسن)

۱۴ - اعلام وصول ۳ لایحه از مجلس سنا

رئیس - لویحی از مجلس سنا رسیده است برای اطلاع مجلس قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

عطف بنامه شماره ۶۷۷ مورخ ۱۳۵۴/۸/۲۲ (۲۵۳۴) شاهنشاهی آن مجلس محترم گزارش کمیسیون شماره ۳ (دادگستری و اسبندخدا) در قبال لایحه شماره ۶۶-۱۷۴ مورخ ۱۳۵۴/۷/۲۲ (۲۵۳۴) شاهنشاهی دولت راجع باصلاح مقررات مربوط بتحصیل افسران و همایوزان و درجه داران و محصلین در نیروهای مسلح شاهنشاهی در جلسه روز چهارشنبه ۲۲ اردیبهشت ماه ۲۵۳۵ مطرح گردید و با اصلاحاتی بتصویب مجلس سنا رسید.

اینک لایحه قانون فوق جهت تصویب مجدد آن مجلس محترم بضمیمه ایفاد می گردد.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

رئیس - اصلاحات مجلس سنا به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

ریاست محترم مجلس شورای ملی

عطف بنامه شماره ۳۶۲۴ مورخ ۱۳۵۴/۱/۷ (۲۵۳۵) آن مجلس محترم گزارش کمیسیون شماره ۴ (امور اقتصادی و دارائی) در قبال لایحه شماره ۶۹۰۹۲ مورخ ۱۳۵۴/۱۱/۱ (۲۵۳۴) شاهنشاهی دولت راجع به تقلیل حقوق گمرکی ساختمانهای پیش ساخته در جلسه روز چهارشنبه ۲۲ اردیبهشت ماه ۲۵۳۵ مطرح گردید و با مختصر اصلاحی بتصویب مجلس سنا رسید. اینک لایحه قانون فوق جهت اخذ رأی نهائی آن مجلس محترم به ضمیمه ایفاد میگردد.

رئیس - اصلاحات مجلس سنا به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

ریاست محترم مجلس شورای ملی

گزارش کمیسیون شماره ۵ (بازرگانی) درقبال لایحه شماره ۶۶۷۲۶ مورخ ۱۳۰۴/۱۰/۱۵ (۲۵۳۴ شاهنشاهی) دولت راجع بالحاق دولت شاهنشاهی ایران به کنوانسیون تجارت گندم مورخ ۱۹۷۱ و پروتکل‌های الحاقی مورخ ۱۹۷۴ و ۱۹۷۵ در جلسه روز چهارشنبه بیست و دوم اردیبهشت ماه ۲۵۳۵ شاهنشاهی مطرح گردید و بتصویب مجلس سنا رسید.

اینک لایحه قانون فوق جهت تصویب آن مجلس محترم بضمیمه ایفاد میگردد.

رئیس مجلس سنا - جعفرشریف امامی

رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۵ - تقدیم سؤال بوسیله آقای مهدی آستانه‌ای

ازوزارت بازرگانی

رئیس - آقای آستانه‌ای بفرمائید.

مهدی آستانه‌ای - سؤالی است ازطرف عده‌ای از نمایندگان گیلان و مازندران ازوزارت بازرگانی درمورد خرید برگ سبز چای کشاورزان و زندگی چهل هزار نفر کشاورز چایکار گیلان و مازندران که تقدیم میکنم.

رئیس - سؤال بدولت ابلاغ میشود.

۱۶ - ختم جلسه.

رئیس - چون مطلب دیگری در دستور نداریم با اجازه خانمها و آقایان این جلسه را ختم میکنم. بوق ودستور جلسه آینده بعداً باطالع همکاران محترم خواهد رسید.

(جلسه در ساعت دوازده و نیم ختم گردید)

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

سؤال آقای پردلی از وزارت پست و تلگراف و تلفن

مقام ریاست محترم مجلس شورای ملی

خواهشمند است امر فرمایند جناب آقای وزیر پست و تلگراف و تلفن بموعده مقرر در جلسه علنی حضور بهم رسانیده بسؤالات زیر پاسخ گویند.

- ۱ - علاوه برآنکه سه کانال مخابراتی زابل کافی برای مردم سیستان نیست دوتا از این سه کانال هم خراب میباشد با توجه بامکانات امروز مملکت مسئول این بی تفاوتیها در مقابل ناراحتی مردم کیست؟
- ۲ - دکل ۱۲ متری ماکرویو که درقریه لوطک سیستان ساخته شده اگر بروی کوه خواجه سیستان ساخته میشد یکسره تا مشهد وشعاع زیادی خارج از مرز تحت پوشش قرار میداد مسئول این بی توجهی ها کیست و چگونه از این کارهائیکه بطور معیوب انجام میگردد جلوگیری باید بعمل آید؟
- ۳ - تلفن خودکار زابل درجه تاریخی بکار خواهد افتاد بطور دقیق وقطعی اعلام فرمایند واگر در تاریخ اعلام شده بکار نرفته مسئول کیست وجه ضامن تجرائی دارد؟
- ۴ - برای آنکه مردم سیستان از ترس تلفن همدلی زودتر راحت شوند همانطوریکه وعده داده شده چراستگاه بسیار اتوماتیک هزار شماره‌ای به زابل نمیدهند؟
- ۵ - درقبوض پیش برداخت پول خرید تلفنهای تهران چرا تاریخ قطعی بکار افتادن آنها قید نمیشود که مردم اعتماد پیدا کنند و از بعضی فسادها جلوگیری بعمل آید.
- ۶ - درمورد سوء استفاده‌ها در شرکت تلفن صحبت‌هایی شده و میشود تحقیقات ونظر جناب آقای وزیر در این مورد چه بوده و هست اعلام فرمایند.
- ۷ - سؤالات بالا مشکلاتی است که بسهولت و در اندک زمانی قابل حل میباشد علت اینکه انجام آنها بنامه پرانی و دفع الوقت میگردد چیست ومسئول کیست؟

* * * *

سؤال آقای اردلان ازوزارت راه و ترابری

ریاست معظم مجلس شورای ملی

تعالماً دارم دستور فرمائید به جناب آقای وزیر راه و ترابری اطلاع داده شود در مجلس شورای ملی حاضر شده و بسؤالات اینجانب پاسخ مرحمت فرمایند.

- ۱ - درمورد تأمین اعتبار راه اشتران - خستروآباد که نیمه تمام است چه تصمیمی اتخاذ گردیده و این راه درجه تاریخی تمام خواهد شد.
- ۲ - اسفالت جاده اسدآباد - تویسرکان که درسال ۲۵۳۳ شاهنشاهی بمناقصه گذاشته شد و پیمانکار آن مشخص گردید بجه علت تاکنون کار خود را شروع ننموده است.
- ۳ - یونش اسفالت راه جوکار - تویسرکان - کنگاور باجه نوع اسفالتی خواهد بود و درجه تاریخی تمام خواهد گردید؟

* * * *

سؤال آقایان: آستانه‌ای، قاسم زاده، کبیری، دکتر عادل، دلخوش فومنی - اشرف حریری - رضوی نژاد، ازوزارت بازرگانی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

چون توجه بامور کشاورزی و ترفیه خاطر واعتلاهی سطح زندگی کشاورزان طبق تعالیم شاهنشاه آریامهر باید مطمح نظر اولیای دولت باشد. و به پیروی از نیات شاهنشاه مخم در رشته‌های مختلف کشاورزی اقدامات بنیادی انجام یافته یا در شرف انجام گرفتن است. ناگزیر حداقل چهل هزار نفر کشاورز چایکار گیلان و مازندران مدام چشم برآه اقدامات جدید و حمایت‌های اساسی دولت شاهنشاهی از فلاحت چای می‌باشند و برای جلب توجه دولت و تشریح و تبیین وضع خود و ازدیاد هزینه استحصال مکرر بقاطبه مقامات ذریبط که از آن جمله وزیر بازرگانی می‌باشند متوسل گردیده و

رونوشت نامه‌ها برای اطلاع و اقدامات مقتضی نمایندگان کیلان ابلاغ گردید و نمایندگان کیلان در مجلس شورای ملی منفرداً و مجتمعاً درحد وظیفه نمایندگی خود متوالیاً و متواتراً شفهاً و کتباً ضمن منعکس کردن خواسته‌های کشاورزان ناچار برای جلوگیری از ناامید شدن کشاورزان و قرارداد آنان درمسیر اقدامات آتی دولت که متأسفانه تاریخ بروز آن اقدامات در نامه ۳۰/۱/۱۵-۵۳/۱۱۸ که از طرف وزارت بازرگانی درپاسخ نامه‌های نمایندگان کیلان بشارت داده شده ذکرگردید قرار بگیرند خواهشمند است مقرر فرمایند طبق اصل ۴۲ قانون اساسی وزیربازرگانی که خریدار و تعیین کننده بهای برگ سبزچای از کشاورزان می باشد در مجلس شورای ملی حاضرگردیده بسؤالات زیرپاسخ دهند:

الف - وزارت بازرگانی درسال قبل برای خرید برگ سبز و تبدیل آن بچای خشک در کیلان و مازندران چه مبلغ سرمایه‌گذاری کرده و چه مقدارچای تولید کرده و ازاین اقدام چه اندازه سود برده است.

ب - چون طبق تعالیم شاهنشاه آریامهر دولت مصمم بانجام خدمات بنیادی برای رفاه کشاورزان ایران و توسعه کمی و کیفی عمه محصولات کشاورزی می باشد. اطلاع از اقدامات دولت برای چهل هزارنفر کشاورزان چایکار که ۶ درصد مصرف چای وطن ما را تأمین میکنند لازم بنظر میرسد. ناچار نحوه حمایت ازاین کشت و صنعت برای پیش گیری از تا امید شدن کشاورزان مورد استفسار است چه بتأیید همه با نابت نگاهداشتن بهای خرید برگ سبز سقوط و محوچایکاری در دو سال آینده حتمی است.

ج - بنا بر توضیح و راهنمایی وزیر محترم بازرگانی که حضوراً برای ادای توضیح و تشریح وضع نامطلوب چایکاران ملاقاتی با مشارالیه بعمل آمد. مصلحت دانسته شد تا مراتب ضمن تحریر نامه نیز تشریح شود عده ای از نمایندگان کیلان بتحریر نامه اقدام ورزیدند. بعد از مدتی در پاسخ نامه نمایندگان کیلان نامه وزارت بازرگانی بشماره ۳۵/۱/۱۵-۵۳/۱۱۸ دریافت گردید که بامضای یکتن از کارمندان عالیرتبه آن وزارتخانه معضی بود. چون اجرای متن نامه محال علمی و محال عقلی و محال عملی بود مایه شگفتی گردید لذا علاقه بدانستین آنکه متن نامه رؤیت مقام وزارت رسیده یا موضوعاً مورد تأیید مقام وزارت باشد فراهم گردید.

د - در ده سال اخیر چه مقدار چای بوسیله دولت شاهنشاهی در کیلان و مازندران خریداری گردیده و آیا دولت از این راه زبانی متحمل گردیده و اگر سودی داشته رقم کلی و اجمالی آن چه مستقیم و چه بواسطه دخالت در تجارت چای داخلی چه مبلغ بوده است.

باتشکر از مقام ریاست و تقدیم احترام

مهدی آستانپای - قاسم زاده - کبیری - دکتر عادل - دلخوش فومنی - اشرف حریری - رضوی نژاد